

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA LATA 2011-2014

I ETAP MONITORINGU – LATA 2011-2012

Opole 2013

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
Departament Kultury, Sportu i Turystyki
45-372 Opole, ul. Żeromskiego 3
tel.:77 44 29 330
fax.: 77 44 29 328
e-mail: dko@umwo.opole.pl
www.umwo.opole.pl

Spis treści :

- I. **Podstawa sprawozdania z realizacji Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego za lata 2011-2012.**
- II. **Metodologia przyjęta przy przygotowaniu sprawozdania.**
- III. **Kontekst programowy i obowiązujące regulacje formalno-prawne w odniesieniu do Programu**
 - III.I. Kontekst programowy
 - III.II. Regulacje formalno-prawne
- IV. **Ochrona zabytków województwa opolskiego w latach 2011-2012**
 - IV.I. Rejestr zabytków województwa opolskiego
 - IV.II. Pomniki Historii
 - IV.III. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego
 - IV.IV. Gminna Ewidencja Zabytków i Gminne Programy Opieki nad Zabytkami
- V. **Założenia Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2011-2014.**
- VI. **Realizacja Programu w latach 2011-2012.**
 - VI.I. Utrzymanie i zarządzanie zasobem Regionalnego Dziedzictwa Kulturowego
 - VI.II. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego
 - VI.III. Rozwój turystyki związanej z regionalnym dziedzictwem kulturowym i rozwój tożsamości regionalnej.
- VII. **Finansowanie działań w zakresie ochrony zabytków w latach 2011-2012.**
- VIII. **Charakterystyka działań dotyczących zabytków, których właścicielem jest Województwo Opolskie, podjętych w latach 2011-2012.**
- IX. **Działania samorządów i instytucji w dziedzinie ochrony zabytków w latach 2011-2012.**
- X. **Podsumowanie sprawozdania.**

I. Podstawa sprawozdania z realizacji Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego za lata 2011-2012.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) w art. 87, ust. 5 i 6 nakłada na zarządy województw obowiązek monitorowania realizacji działań zapisanych w wojewódzkich programach opieki nad zabytkami.

Program Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2011-2014 został przyjęty Uchwałą nr V/76/2011 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 29 marca 2011 r. Według zapisów zawartych w Programie monitoring powinien obejmować:

- monitoring rzeczowy, obrazujący postęp we wdrażaniu działań w ramach przyjętych celów strategicznych i priorytetów,
- monitoring finansowy, dotyczący finansowych aspektów realizacji Programu, będących podstawą do oceny sposobu wydatkowania przeznaczonych na niego środków.

Uchwałą nr 4068/2013 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 04.09.2013 r. powołany został Zespół do przygotowania sprawozdania z realizacji „Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2011-2014” za lata 2011-2012, którego zadaniem jest określenie założeń programowych do sprawozdania, merytoryczna konsultacja, analiza i weryfikacja danych do sprawozdania oraz wspieranie działań w celu uzyskania wymaganych informacji, szczególnie ze strony Urzędu Marszałkowskiego w zakresie zadań własnych.

Obecne sprawozdanie dotyczy dwóch pierwszych lat realizacji programu za lata 2011-2012 i ma ono na celu analizę i określenie zasadności kierunków działań przyjętych w Programie, w kontekście zmieniających się uwarunkowań prawnych, formalnych, społecznych, gospodarczych i ekonomicznych na poziomie unijnym, krajowym i regionalnym.

II. Metodologia przyjęta w sprawozdaniu

Sprawozdanie oparto na danych uzyskanych od jednostek samorządu terytorialnego, departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu, Narodowego Instytutu Dziedzictwa – Oddziału Terenowego w Opolu, podmiotów kościelnych oraz innych instytucji, zaangażowanych w działania na rzecz promocji dziedzictwa kulturowego Regionu.

Informacje i dane statystyczne zawarte w sprawozdaniu zostały uzyskane na podstawie badań ankietowych. Uzyskano odpowiedzi na ankiety z 10 Starostw Powiatowych oraz z 67 Urzędów Miast i Gmin Województwa Opolskiego.

Zakres i poziom działań podejmowanych na rzecz ochrony zabytków przez Zarząd Województwa Opolskiego został przedstawiony na podstawie informacji zebranych od Departamentów UMWO. Informacje o sposobie finansowania ochrony zabytków pochodziły od instytucji udzielających dotacji (Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Urzędu Marszałkowskiego, samorządów gminnych i powiatowych województwa opolskiego, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

Konstrukcja sprawozdania z realizacji Programu w latach 2011-2012, nawiązuje do tekstu samego Programu. Pokazuje kontekst programowy i regulacje formalno-prawne dotyczące ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce, podaje dane liczbowe i statystyczne dotyczące form ochrony zabytków występujących na terenie województwa oraz ewidencji zabytków, powiatowych i gminnych programów opieki nad zabytkami.

III. Kontekst programowy i obowiązujące regulacje formalno-prawne w odniesieniu do Programu.

III.I. Kontekst programowy

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 został przyjęty przez Zarząd Województwa Opolskiego Uchwałą nr 1070/2007 z dnia 29 października 2007 r. Głównym celem Programu Operacyjnego jest zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki oraz poprawa jakości życia w wielokulturowym regionie opolskim. Strategia zawarta została w siedmiu osiach priorytetowych. Działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego zawarto w osi priorytetowej piątej: Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe, Działanie 5.3: Rozwój kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego, oraz szóstej: Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych. Działanie 6.1: Rewitalizacja obszarów miejskich i zdegradowanych i Działanie 6.2: Zagospodarowanie terenów zdegradowanych.

Sejmik Województwa Opolskiego przyjął uchwałą nr XLVIII/505/2010 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 września 2010 r. **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego.**

W rozdziałach dotyczących dziedzictwa kulturowego Plan zagospodarowania przestrzennego określa kierunki działań polityki przestrzennej w zakresie ochrony zabytkowego krajobrazu kulturowego, dóbr kultury współczesnej, dziedzictwa archeologicznego, dziedzictwa kultury niematerialnej, miejsc pamięci narodowej oraz świadectw przeszłości historycznej.

III.II. Regulacje formalno-prawne.

Podstawą prawną dla realizacji Programu Opieki nad Zabytkami jest ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie Województwa (Dz.U. z 2013 r., poz. 596.)

Organami ochrony zabytków w Polsce jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przy którym działa Rada Ochrony Zabytków – organ opiniotwórczo doradczy w sprawach realizacji polityki Rady Ministrów w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz Generalny Konserwator Zabytków, przy którym działa Główna Komisja Konserwatorska, jako organ opiniotwórczy w zakresie działań konserwatorskich przy obiektach zabytkowych.

Na szczeblu wojewódzkim organem ochrony zabytków jest Wojewoda, który wykonuje powierzone mu zadania w zakresie ochrony zabytków za pośrednictwem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wojewódzki Konserwator Zabytków merytorycznie podlega Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego, administracyjnie natomiast Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji. Do zadań Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków należy również powołanie i koordynowanie prac Wojewódzkiej Rady Ochrony Zabytków, jako organu opiniotwórczego w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na terenie województwa.

W województwie działa również Narodowy Instytut Dziedzictwa Oddział Terenowy. Zajmuje się on rozpoznaniem, dokumentacją, ochroną i promocją dziedzictwa kulturowego regionu, opracowywaniem wniosków o uznanie za pomnik historii, koordynacją prac zespołów doradczych oraz prowadzeniem badań nad charakterystyką krajobrazu kulturowego regionu.

IV. Ochrona zabytków województwa opolskiego w latach 2011-2012

IV.I. Rejestr zabytków województwa opolskiego

Wpisy do rejestru zabytków nieruchomych w latach 2011-2012

Tab. 1

Rok	Ilość decyzji
2011	39
2012	17

Obiekty wykreślone z rejestru zabytków nieruchomych w latach 2011-2012

Tab. 2

miejsowość	gmina	Obiekt	Nr rejestru	Data skreślenia
Nasale	gm. Byczyna	Kościół drewniany	65/54	2012 r.
Paczków	gm. Paczków	Kamienica mieszczańska	1558/66	2011 r.
Siołkowice Stare	gm. Popielów	Wiatrak drewniany	2045/80	2011r.
Starowice	gm. Otmuchów	oficina dworska	997/65	2011 r.
Włodary	gm. Korfantów	Dwór, ul. Szkolna 4	1028/65	2011 r.

Wpisy do rejestru zabytków ruchomych w latach 2011-2012

Tab. 3

Rok	Ilość decyzji	Obejmujących ilość zabytków ruchomych
2011	33	189
2012	17	57

Wpisy do rejestru zabytków archeologicznych w latach 2011-2012

Tab. 4

Rok	Ilość decyzji
2011	25
2012	22

IV.II. Pomniki Historii

W latach 2011-2012 status Pomnika Historii Prezydenta RP otrzymały dwa zabytkowe staromiejskie układy przestrzenne:

- Zespół kościoła farnego pw. św. Jakuba Starszego Apostoła i św. Agnieszki Dziewicy i Męczennicy” – procedura zakończona w lutym 2011 r.

- Staromiejski Zespół Paczkowa w ramach murów miejskich wraz z dawnym cmentarzem – procedura zakończona w listopadzie 2012 r.

Dotychczasowy jedyny Pomnik Historii w województwie opolskim – Góra św. Anny – komponowany krajobraz kulturowo-przyrodniczy w omawianych latach był beneficjentem licznych dotacji, co zaowocowało kompleksowymi pracami restauratorsko-konserwatorskimi oraz ogólną poprawą stanu zachowania wchodzących w jej skład zabytków. W skład Pomnika Historii – Góry św. Anny wchodzi m.in. zespół klasztorny franciszkanów, bazylika św. Anny, 37 kaplic kalwaryjskich, drogi i aleje z zabytkowym drzewostanem, Rajski Plac, Grota Lourdzka ze stacjami Drogi Krzyżowej, Dom Pielgrzyma, rezerwat geologiczny, Pomnik Czynu Powstańczego i amfiteatr.

Zestawienie prac remontowo-konserwatorskich przy Pomnikach Historii w latach 2011-2012

Zabytki ruchome

W latach 2011 – 2012 przeprowadzono **6 prac konserwatorskich** przy zabytkach ruchomych, na podstawie wydanych pozwoleń konserwatorskich przy dwóch Pomnikach Historii: Góra Św. Anny i Bazylika pw. św. Jakuba i św. Agnieszki w Nysie:

2011 rok

Góra Św. Anny

- Konserwacja malowideł ściennych z dwóch kaplic kalwaryjskich – Królowa Aniołów i Królowa Patriarchów (Pozwolenie nr 18/R/11)
- Konserwacja Pomnika Czynu Powstańczego oraz płyty inskrypcyjnej, upamiętniającej zdarzenia powstań śląskich (usytuowana w otoczeniu pomnika, na skarpie po jego lewej stronie). Zakres prac: konserwacja pomnika do wys. 3,80 m od dołu, całości znicza, części cokołu, posadzki dolnego poziomu cokołu, całości płyty inskrypcyjnej (Pozwolenia nr 29/R/11 i nr 48/R/11)

Bazylika pw. św. Jakuba i św. Agnieszki w Nysie

- Konserwacja nagrobka biskupa Kaspra von Logau (Pozwolenie nr 19/R/11)

2012 rok

Góra św. Anny

- Konserwacja dwóch ołtarzy z kaplicy kalwaryjskiej Trzeci Upadek: pw. Matki Boskiej Bolesnej z rzeźbą – Matka Boska Bolesna oraz z przedstawieniem rzeźbiarskim: Upadek Chrystusa pod krzyżem (Pozwolenie nr 4/R/12)
- Konserwacja trzech ołtarzy z kaplicy kalwaryjskiej Domek Maryi z następującymi przedstawieniami rzeźbiarskimi - Zwiastowanie Maryi, Święta Rodzina, Zaśnięcie Maryi (Pozwolenie nr 65/R/12)

Bazylika pw. św. Jakuba St. i św. Agnieszki w Nysie

- Konserwacja zespołu czterech rzeźb: św. Ignacy Loyola, Alojzaga, Jan Nepomucen, Stanisław Kostka (Pozwolenie nr 58/R/12)

Zabytki nieruchome

obszar pomnika historii "Góra św. Anny – komponowany krajobraz kulturowo-przyrodniczy", wpisanego do rejestru zabytków województwa opolskiego pod nr 185/49 z dnia 18.07.1949 r.

2011

- konserwacja i restauracja oraz malowanie elewacji **kaplic kalwaryjskich Bramy Wschodniej, Stacji Pogrzebowej II, Stacji Pogrzebowej III, Stacji Pogrzebowej IV w Górze św. Anny**, (pozwolenie nr 39/N/11)
- Przebudowa i zmiana konstrukcji dachu **budynku mieszkalnego jednorodzinnego przy ul. Klasztornej 1 w Górze św. Anny**, (pozwolenie nr 283/N/11).
- Wymiana okien witrażowych na okna drewniane w **kaplicy kalwaryjskiej Wniebowzięcia NMP w Porębie** (pozwolenie nr 137/N/11)
- Roboty budowlane w **budynku przy ul. Wiejskiej 28a w Porębie** (pozwolenie nr 707/N/11)
- Montaż kolektorów słonecznych na dachu **budynku Domu Opieki Społecznej przy ul. Wiejskiej 28 w Porębie**. (pozwolenie nr 490/N/11)

2012

- Roboty budowlane polegające na wymianie pokrycia dachowego z gontów eternitowych na dachówkę ceramiczną karpioówkę **na budynku starej kuźni, zlokalizowanej na działce nr 134 w Górze św. Anny**, (pozwolenie nr 24/N/12)
- Budowa wolnostojącego **budynku mieszkalnego jednorodzinnego wraz z wbudowanym garażem oraz budynku gospodarczo-garażowego i budowę ogrodzenia od strony drogi na działkach nr 108/4, 108/5, 108/8, 108/9 w Górze św. Anny**, (pozwolenie nr 189/N/12)
- **rozbiórka wiatrotapu** (przedsionku) oraz wykonanie otworu okiennego w elewacji frontowej budynku mieszkalnego przy **ul. Leśnickiej 3 w Górze św. Anny**, (pozwolenie nr 413/N/12)
- Wykonanie bieżącej renowacji poszyc dachowych z blachy cynkowej **kaplic** w zakresie malowania farbą poliuretanową w kolorze Ral 7001, kaplic: Wniebowzięcia NMP w Porębie, Potok Cedron, Koronacji NMP, Wieczernika, Domek Maryi, Pałac Piłata, Pałac Heroda, Pałac Annasza, Brama Wschodnia, Przyjęcia Krzyża, Pierwszy Upadek, Serca Maryi, Szymon Cyrenejczyk, Drugi Upadek, Płaczące Niewiasty, III Upadek, Namaszczenia, Obnażenia, św. Heleny, św. Weroniki, Przyjęcia w Niebie, Królowej Aniołów, Królowej Patriarchów, Matki Miłosierdzia, św. Józefa, II stacji pogrzebowej, III stacji pogrzebowej, IV stacji pogrzebowej, VI stacji pogrzebowej, należących do zespołu kaplic kalwaryjskich w Górze św. Anny, (pozwolenie nr 844/N12)

Pomnik Historii – Paczków- Zespół staromiejski ze średniowiecznym systemem fortyfikacji

- lata 2011-2012

- roboty budowlano konserwatorskie murów miejskich Paczkowa z adaptacją ich odcinka przy dawnej Bramie Nyskiej na ścieżkę widokową (pozwolenie nr 817/N/2009)
- remont budowlano konserwatorski baszt miejskich: Ząbkowickiej, Kłodzkiej i Wrocławskiej, (pozwolenie nr 817/N/2009)

Pomnik Historii - Zespół kościoła farnego pw. św. Jakuba i św. Agnieszki w Nysie

- prace konserwatorskie przy elewacji dzwonnicy

IV.III. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

Według danych nadestanych przez 67 Urzędów Gminnych, wszystkie gminy posiadają Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uwzględniających problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego.

16 gmin deklaruje stuprocentowe pokrycie powierzchni Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego: Kędzierzyn-Koźle, Kamiennik, Jemielnica, Brzeg, Leśnica, Korfantów, Świerczów, Skarbimierz, Namysłów, Grodków, Ujazd, Bierawa, Popielów, Pakosławice, Łubniany, Tułowice.

W pozostałych gminach pokrycie powierzchni MPZP kształtuje się na poziomie od kilku do 98%. Jedna Gmina nie wykazała Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

IV.IV. Gminna Ewidencja Zabytków i Gminne Programy Opieki nad Zabytkami.

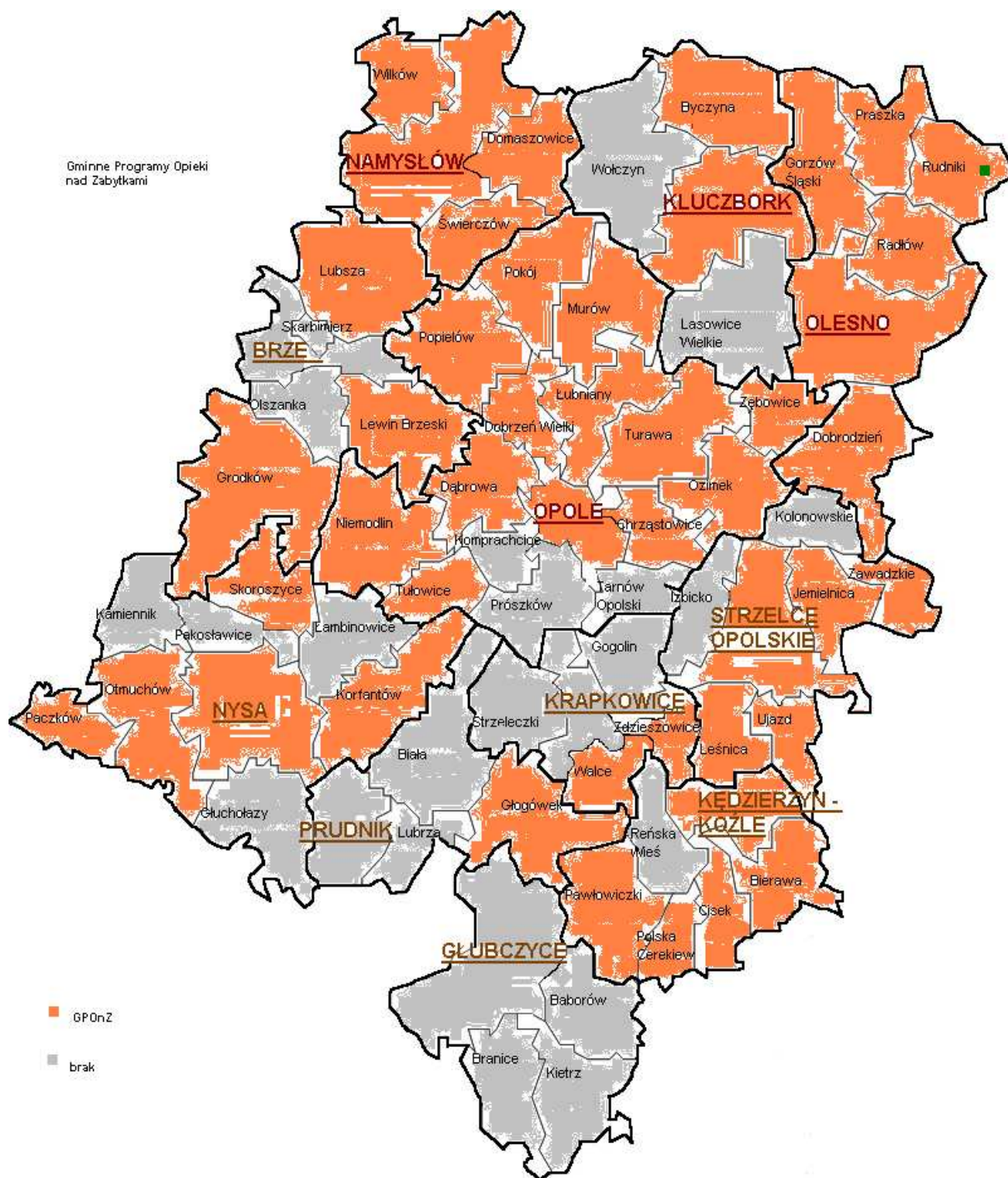
Obowiązek opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami, nakład na gminy ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. Gminny Program Opieki nad Zabytkami powinien określać politykę gminy w sferze ochrony zabytków i sposoby wykorzystania obiektów zabytkowych dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych. Podstawą do stworzenia Programu jest Gminna Ewidencja Zabytków (GEZ), określająca ilość obiektów zabytkowych na terenie gminy.

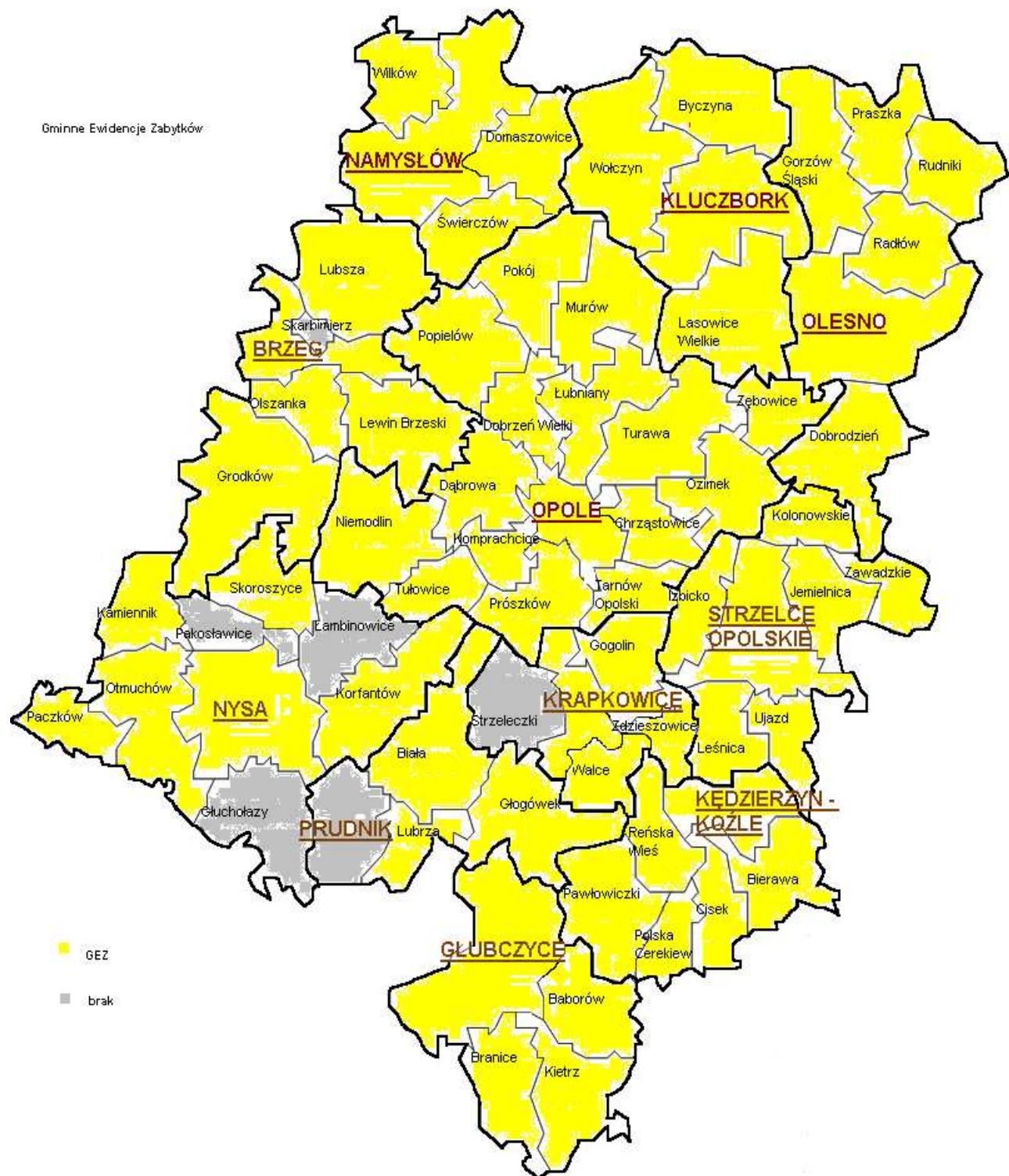
Wykonanie Gminnych Ewidencji Zabytków deklarują 65 gmin. Do końca 2012 r. pozytywnie zaopiniowany i zatwierdzony przez WUOZ w Opolu Gminny Program Opieki nad Zabytkami posiadały natomiast 46 gmin.

inne realizowane zadania OWKZ np.

- wydawanie rocznika: Opolskiego Informatora Konserwatorskiego poświęconego m.in. zagadnieniom badawczym, konserwatorskim dotyczącym zabytków
- organizacja konferencji ogólnopolskich i regionalnych oraz warsztatów poświęconych zachowaniu dziedzictwa kulturowego wsi opolskiej
- popularyzowanie wiedzy o zabytkach, m. in. o Pomnikach Historii, ze zrealizowanych zadań można wymienić konferencję dla przedstawicieli samorządów poświęconą tej tematyce (XII 2012) oraz wojewódzki konkurs plastyczny „Mój ulubiony zabytek, pomnik historii” (rozstrzygnięcie MDOZ 2013 r.)
- OWKZ włączył się w realizację ogólnopolskiego konkursu fotograficznego „Wiki Lubi Zabytki” – pierwsza edycja konkursu została rozstrzygnięta w 2012 r.

Gminna Ewidencja Zabytków i Gminne Programy Opieki nad Zabytkami- stan na koniec 2012 r.

wg danych jednostek samorządowych województwa opolskiego.

Okno witrażowe w klasztorze sióstr Józefitek w Kluczborku

V. Założenia Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2011-2014.

CEL STRATEGICZNY I: UTRZYMANIE I ZARZĄDZANIE ZASOBEM REGIONALNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	
PRIORYTETY	DZIAŁANIA
I. Realizacja zadań własnych samorządu wojewódzkiego	<ol style="list-style-type: none"> 1. realizacja działań wynikających z programu opieki nad zabytkami oraz ich systematyczny monitoring; 2. zlecenie robót budowlanych i prac konserwatorskich w obiektach zabytkowych, do których Województwo Opolskie posiada tytuł prawny; 3. zlecenie lub dofinansowanie niezbędnych prac studialnych, projektowych oraz badań konserwatorskich - w tym zlecenie opracowania studium waloryzacji zasobów kulturowych na terenie województwa opolskiego (tekst i mapa); 4. monitoring zmiany stanu uszkodzeń najważniejszych obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub charakteryzującymi się wyjątkowymi walorami krajobrazowymi; 5. prowadzenie kolejnych edycji konkursu na realizację zadań publicznych w zakresie konserwacji, restauracji lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, organizowanego przez Samorząd Województwa Opolskiego na dofinansowanie prac zgłaszanych przez właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych;

<p>II. Odnowa wsi w kontekście poprawy stanu zachowania krajobrazu i dziedzictwa regionalnego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. wspieranie działań w zakresie rewitalizacji wsi przeprowadzanych na podstawie kompleksowych programów; 2. wspieranie działań w zakresie rewaloryzacji historycznych układów ruralistycznych – w tym zalecenia opracowywania historycznych studiów układów ruralistycznych; 3. promocja regionalnej agroturystyki prowadzonej na bazie zabytków; 4. działania na rzecz ochrony dziedzictwa niematerialnego: <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie lokalnych inicjatyw kulturalnych; - kontynuacja działań zmierzających do integracji młodzieży z różnych grup kulturowych, kształtowanie postaw otwartych i tolerancyjnych; - promocja zachowanego regionalnego folkloru jako atrakcji turystycznej; 5. dbałość o rozwój zrównoważony, tj. integrację ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego; 6. organizowanie i patronowanie konkursom na realizację wpisujące się w tradycyjny krajobraz i zabudowę wsi opolskiej;
<p>III. Rewaloryzacja miast</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. wspieranie działań w zakresie rewitalizacji miast historycznych przeprowadzanych na podstawie kompleksowych programów; 2. wspieranie działań w zakresie rewaloryzacji miast historycznych – w tym zalecenia opracowywania historycznych studiów układów urbanistycznych; 3. zalecanie w dokumentach planistycznych UM uwzględniania w opracowaniach planistycznych gmin (studia uwarunkowań oraz MPZP) odtwarzania dawnych osi kompozycyjnych i powiązań widokowych; 4. wspieranie rewitalizacji obszarów przemysłowych i powojaskowych związane m. in. z poszukiwaniem nowych funkcji dla zespołów przemysłowych i powojaskowych; 5. wspieranie działań ułatwiających eliminację ze struktur miejskich obszarów niezagospodarowanych, które dezintegrują strukturę przestrzenną;

<p>IV. Ochrona dziedzictwa archeologicznego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. wspieranie działań mających na celu ochronę dziedzictwa archeologicznego w połączeniu z ochroną środowiska kulturowego i przyrodniczego; 2. wspieranie badań archeologicznych polegające zwłaszcza na: <ul style="list-style-type: none"> - inwentaryzacji terenowej stanowisk archeologicznych w ramach AZP; - wzmożeniu inspekcji i wykopalisk ratowniczych, także na obszarach stanowisk niszczonej intensywnymi pracami rolnymi; - kontynuowaniu inwentaryzacji grodzisk; - kontynuowaniu rozpoznania miejskich nawarstwień kulturowych w ramach badań prowadzonych nowoczesnymi, nieinwazyjnymi metodami; 3. wspieranie współpracy wszystkich instytucji archeologicznych zlokalizowanych i działających na obszarze województwa opolskiego;
<p>V. Rozwój muzealnictwa i wystawiennictwa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. promocja tworzenia lokalnych izb o charakterze muzealnym; 2. adaptacja nieruchomości zabytków techniki wraz ze zgromadzonymi tam zabytkami ruchomymi na tzw. żywe muzea techniki; 3. dofinansowywanie prac konserwatorskich przy budynkach i zbiorach muzealnych; 4. dofinansowywanie szczególnie cennych ekspozycji muzealnych; 5. wspieranie modernizacji budynków muzealnych wraz z przystosowywaniem ich do potrzeb niepełnosprawnych zwiedzających; 6. wspieranie wydawnictw muzealnych, katalogów i przewodników;

<p>VI. Rozwój instytucji opieki nad zabytkami</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. wspieranie instytucji pozarządowych (stowarzyszenia, fundacje, itp.) zajmujących się opieką nad zabytkami; 2. wspieranie współdziałania instytucji zajmujących się zwalczaniem nielegalnego wywozu za granicę lub przywozu z zagranicy zabytków oraz zwalczaniem przestępczości przeciwko dobrom kultury (porozumienie z 20.06.2008 r. zawarte między: Opolskim WKZ, Kustoszem Diecezjalnym Diecezji Opolskiej, Opolskim Komendantem Wojewódzkim Policji, Komendantem Śląskiego Oddziału Straży Granicznej, Opolskim Komendantem Państwowej Straży Pożarnej, Dyrektorem AP w Opolu, Dyrektorem Izby Celnej w Opolu); 3. promowanie instytucji oraz podmiotów gospodarczych zajmujących się systemami zabezpieczeń przeciw włamaniom i przeciwpożarowym (w związku z najbardziej narażonymi na degradację obiektami architektury drewnianej); 4. wspieranie organizacji, skupiających i mobilizujących do działania lokalne społeczności działające na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego 5. aktywizacja właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych poprzez udzielanie kompleksowych informacji na temat możliwości inwestycyjnych; 6. organizacja szkoleń dla pracowników instytucji i departamentów związanych z ochroną i kształtowaniem krajobrazu kulturowego; umożliwianie udziału w szkoleniach zewnętrznych 7. wspieranie działań społecznych opiekunów zabytków; 8. kontynuacja współpracy z uczelniami wyższymi, wspieranie działań i prac badawczych związanych z konserwacją zabytków;
--	---

<p>CEL STRATEGICZNY II: OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO</p>	
<p>PRIORYTETY</p>	<p>DZIAŁANIA</p>
<p>I. Dziedzictwo kulturowe jako czynnik stymulujący rozwój gospodarczy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. uwzględnianie w opracowaniach strategicznych, dziedzictwa kulturowego jako potencjału rozwojowego województwa; 2. promowanie i wspieranie finansowe działań mających na celu poprawę atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej obiektów i obszarów o dużych walorach krajobrazowych; 3. promowanie i wspieranie działań, które w sposób szczególny uwzględniają wieś opolską jako wyróżnik na tle Śląska jeśli chodzi o stopień zachowania układów ruralistycznych i kultywowania folkloru;
<p>II. Wstrzymanie procesu degradacji założeń pałacowo-parkowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. dofinansowywanie prac studialnych i projektowych; 2. wspieranie kształtowania zasad partnerstwa publiczno-prywatnego w celu pomocy właścicielom założeń pałacowo-parkowych;

<p>III. Wspieranie inicjatyw mających na celu podniesienie rangi obiektów i zespołów zabytkowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. wspieranie działań zmierzających do powoływania parków kulturowych (pozostałości huty w Zagwizdziu, park w Pokoju); 2. wspieranie działań zmierzających do wpisania wybranych obiektów i zespołów zabytkowych na Listę Pomników Historii Prezydenta RP (Nysa – kolegiata z dzwonnica, staromiejski zespół Paczkowa, kościół pw. św. Jakuba Apostoła w Małujowicach, Jemielnica – zespół pocysterski); 3. wspieranie działań zmierzających do powoływania archeologicznych parków kulturowych;
<p>IV. Wspieranie funkcjonowania istniejących szlaków oraz inicjatyw na rzecz tworzenia nowych szlaków obejmujących charakterystyczne dla województwa cenne zespoły i obiekty zabytkowe</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. wspieranie istniejących szlaków przez dofinansowywanie ich promocji, oraz rozbudowy ich oferty merytorycznej a także infrastruktury turystycznej; 2. wspieranie inicjatyw na rzecz tworzenia nowych szlaków turystyczno-kulturowych (szlaki związane z niegdyś charakterystycznym dla pewnych części regionu zanikającym lub już nieistniejącym przemysłem); 3. wspieranie inicjatyw na rzecz tworzenia archeologicznych szlaków turystycznych;

<p>CEL STRATEGICZNY III: ROZWÓJ TURYSTYKI ZWIĄZANEJ Z REGIONALNYM DZIEDZICTWEM KULTUROWYM I ROZWÓJ TOŻSAMOŚCI REGIONALNEJ</p>	
<p>PRIORYTETY</p>	<p>DZIAŁANIA</p>
<p>I. Podnoszenie poziomu edukacji i wiedzy nt. regionalnego dziedzictwa kulturowego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. wspieranie organizacyjne i finansowe szkoleń z zakresu wiedzy nt. dziedzictwa kulturowego; 2. wspieranie organizacji wystaw, festynów i kiermaszy regionalnych; 3. wspieranie organizacji konkursów i warsztatów tematycznych, opierających się na elementach historycznego rzemiosła, kultywujących lokalne tradycje i folklor; 4. promocja i wspieranie organizacji Europejskich Dni Dziedzictwa oraz Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków w województwie opolskim; 5. popularyzacja i promocja wiedzy o zabytkach przez wspieranie organizacji olimpiad tematycznych wśród dzieci i młodzieży, pikników rodzinnych oraz wycieczek turystycznych z przewodnikiem; 6. wspieranie organizacyjne i finansowe konferencji, sesji popularno-naukowych, warsztatów popularyzujących wiedzę o dziedzictwie kulturowym regionu i dających możliwość dyskusji na temat problematyki związanej z jego ochroną; 7. wspieranie wydawnictw informacyjnych i przewodników; 8. finansowanie publikacji oraz opracowań dotyczących zabytków; 9. dbanie o pamięć o wybitnych osobistościach regionu;
<p>II. Powoływanie nowych instytucji ds. dziedzictwa kulturowego i współpraca z instytucjami już istniejącymi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. wsparcie inicjatywy powołania instytucji zajmującej się opracowaniami dokumentacyjnymi i badawczymi zabytków województwa opolskiego;

	<ol style="list-style-type: none"> 2. wspieranie inicjatywy utworzenia powiatowych służb konserwatorskich (Brzeg, Głubczyce, Kędzierzyn-Koźle, Krapkowice, Namysłów, Opole, Prudnik, Strzelce Opolskie) wraz z przekazaniem części kompetencji na zasadzie porozumienia z WKZ; 3. wspieranie działalności statutowej Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, inicjatyw społecznych opiekunów zabytków oraz prac podejmowanych przez stowarzyszenia i szkoły wyższe w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego; 4. wystąpienie z inicjatywą utworzenia systemu szkoleń (przy współudziale WKZ) dla społecznych opiekunów zabytków; 5. wystąpienie z inicjatywą organizowania szkoleń (przy współudziale WKZ) dla pracowników gmin zajmujących się ochroną dziedzictwa kulturowego;
<p>III. Współpraca między regionami</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. kontynuacja wspólnych spotkań i warsztatów między społecznościami miast partnerskich; 2. kontynuacja współpracy w ramach euroregionów Pradziad i Silesia; 3. kontynuacja działań podjętych na podstawie porozumień między Województwem Opolskim a Krajem Ołomunieckim - projekt pn. „Dziedzictwo kulturalne – wspólne zadanie”, którego realizacja ma przyczynić się do rozwoju współpracy transgranicznej w dziedzinie kultury pomiędzy obu regionami; 4. dalsza współpraca z województwami: małopolskim, śląskim i dolnośląskim dotycząca wspólnych szlaków kulturowych; 5. wspieranie współpracy w związku z międzynarodowymi szlakami turystyczno-kulturowymi; 6. wspieranie i promocja polsko-czeskich spotkań muzealnych;

VI. Realizacja Programu w latach 2011-2012

VI.I. Cel strategiczny I - Utrzymanie i zarządzanie zasobem regionalnego dziedzictwa kulturowego

Realizacja zadań własnych samorządu województwa.

W latach 2011-2012 Zarząd Województwa Opolskiego ogłosił dwa konkursy wniosków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru. Łącznie przeznaczono w nich kwotę **735 000 zł**, co pozwoliło na dofinansowanie **47 zadań**. Przy czym najwyższa przyznana dotacja wynosiła 50 000 zł a średnia ok. 15 000 zł. Głównym beneficjentem dotacji SWO był Kościół Rzymskokatolicki (parafie, klasztory, domy zakonne), następnie stowarzyszenia i fundacje (3 dotacje), Parafie Ewangelicko-Augsburskie (2 dotacje), gminy (2 dotacje), właściciele prywatni (2 dotacje).

Na szczególną uwagę zasługują: odtworzenie gotyckiego dachu kościoła w Strzelnikach po gradobiciu, kompleksowa konserwacja zespołu ołtarzy renesansowych z kościoła pw. św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Boguchwałowie, konserwacja barokowych polichromii ściennych i sztukaterii nawy głównej w kościele pw. św. Bartłomieja w Głogówku, konserwacja elewacji dzwonnicy bazyliki św. Jakuba i Agnieszki w Nysie, prace konserwatorskie i restauratorskie wnętrza kościoła pw. św. Jakuba Apostoła w Małujowicach, Remont więźby dachowej i pokrycia dachowego

transeptu strony południowej kościoła parafialnego pw. św. Jana Chrzciciela w Smogorzowie, remont domu ks. Jana Dzierżona w Karłowicach, Renowacja XIX wiecznych witraży w katedrze pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu.

Jednym z priorytetów w obu konkursach były remonty oraz prace konserwatorskie przy zabytkach architektury drewnianej. Do ważnych przedsięwzięć w tym zakresie w latach 2011-2012, można zaliczyć: konserwację polichromii w drewnianym kościele w Bierdzanach, remont zabytkowego drewnianego kościoła w Biskupicach, wymianę pokrycia ścian kościoła, okapu, rynien i rur spustowych w drewnianym kościele parafialnym w Radoszowach, remont filialnego zabytkowego kościoła drewnianego w Roźnowie, montaż nowej instalacji elektrycznej oraz odgromowej w drewnianym kościele w Uszycach, renowacja więźby dachowej wieży drewnianego kościoła w Wierzbicy Dolnej, Remont ścian transeptu drewnianego kościoła w Wierzbicy Górnej, wymiana gontów i konserwacja wieży kościoła drewnianego w Wędryni.

Podstawą udzielania dotacji w ramach konkursu wniosków była Uchwała Sejmiku Województwa Opolskiego nr XXXII/345/2009 r. z dnia 26.05.2009 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego (Dz.U.W.O. Nr 44, poz. 768).

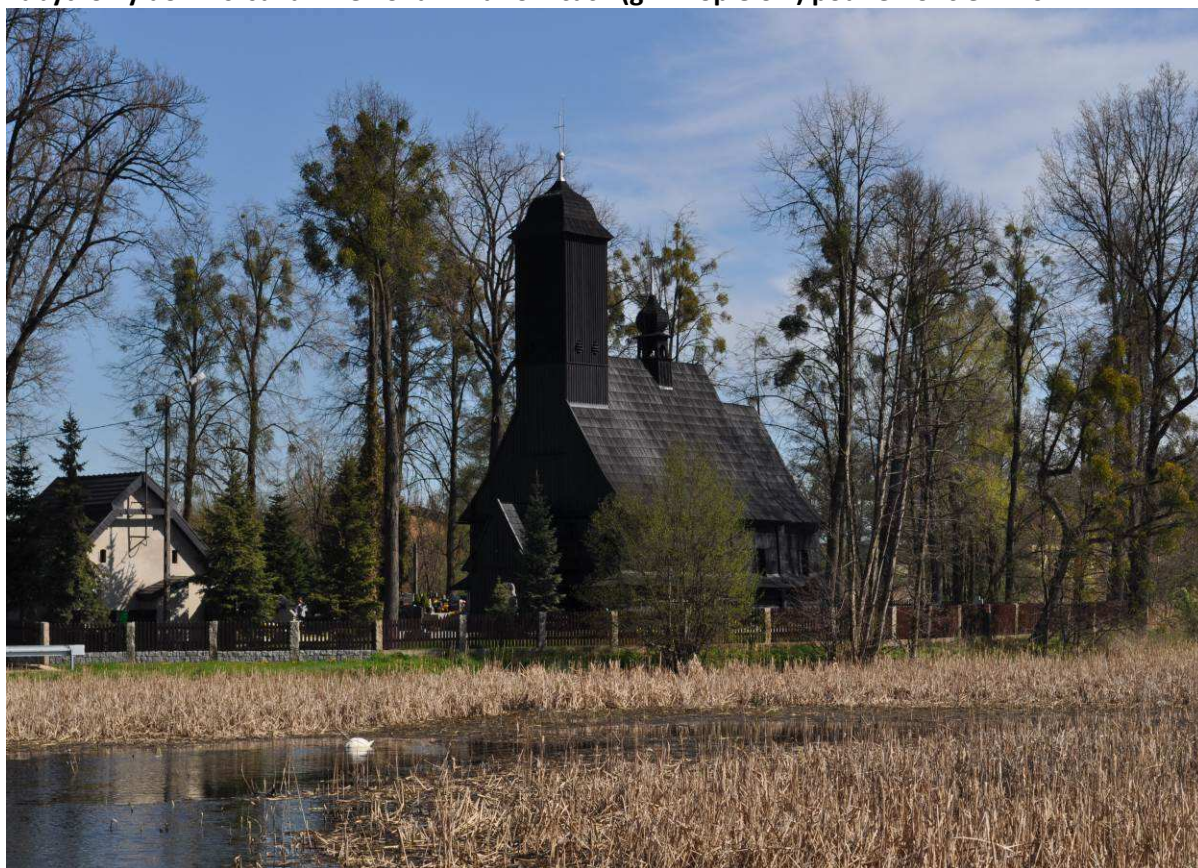
Samorząd Województwa Opolskiego przyznając dotacje, priorytetowo traktował zabytki charakteryzujące się najwyższą wartością historyczno-artystyczną oraz wymagające pilnych prac konserwatorsko-remontowych. Szczególnie traktowane były zadania dotyczące remontów pokryć dachowych oraz wykonania izolacji przeciwwilgociowych, mające znaczący wpływ na stan techniczny zabytkowych obiektów.

Neogotycki kościół projektu Alexisa Langer w Smogorzowie k. Namysłowa

Zabytkowy dom ks. Jana Dzierżona w Karłowicach (gm. Popielów) pod remoncie w 2011 r.

Kościół drewniany w Wędryni

Odnowa wsi w kontekście poprawy stanu zachowania krajobrazu i dziedzictwa regionalnego.

W województwie opolskim został wdrożony **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**. Głównym założeniem Programu jest wsparcie rozwoju obszarów wiejskich poprzez finansowanie wszelkich działań w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Lata 2007-2013 to okres nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej, przejawiający się w zmianach reformy polityki rolnej, prowadzonej wobec obszarów wiejskich. Finansowanie wszelkich działań odbywa się obecnie w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, utworzonego na mocy Rozporządzenia Rady Wspólnoty Europejskiej nr 1290/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Zgodnie z przepisami powyższego rozporządzenia każdy kraj członkowski zobowiązany został do opracowania krajowego Planu Strategicznego oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Podstawą służącą do opracowania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 były priorytety i kierunki rozwoju obszarów wiejskich w Polsce, w stosunku do priorytetów wspólnotowych. Instrumenty PROW 2007-2013 podzielone zostały na osie działań, poprzez które mają osiągnięte cele priorytetowe.

Do celów priorytetowych należą:

- poprawa konkurencyjności rolnictwa i leśnictwa przez wsparcie restrukturyzacji, rozwoju i innowacji,
- poprawa środowiska naturalnego i terenów wiejskich przez wspieranie gospodarowania gruntami,
- poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz popierania różnicowania działalności gospodarczej.

Łączna kwota środków przeznaczonych na okres programowania 2007-2013 to około 17,2 mld euro, z czego około 13,2 mld euro pochodzi z budżetu Unii Europejskiej, a pozostała część sumy w wysokości około 4 mld euro stanowią krajowe środki publiczne. Instrumenty PROW 2007-2013 podzielone zostały na osie działań, poprzez realizację których mają zostać osiągnięte cele priorytetowe.

Osie Priorytetowe PROW 2007-2013:

- Oś I. Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego,
- Oś II. Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich,
- Oś III. **Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej,**
- Oś IV. **Leader**

„Piękna Wieś Opolska”

Konkurs ten do roku 1998 organizowany był przez Wojewodę Opolskiego. Następnie został włączony jako element programu Odnowy Wsi. Jest on jedną z form wsparcia jakie oferuje Urząd Marszałkowski społecznościom lokalnym uczestniczącym w programie Odnowy Wsi. Konkurs ma za zadanie wyłanianie i promowanie najlepszych wzorców działania poszczególnych sołectw, a także indywidualnych mieszkańców. Z założenia ma on inspirować i znajdować wielu naśladowców. Konkurs jest wizytówką i najbardziej spektakularnym przedsięwzięciem opolskiego programu Odnowy Wsi, a jego zakończenie i wręczenie nagród jest dorocznym świętem jego uczestników. Główną nagrodą w kategorii „Najpiękniejsza Wieś Opolska” wynosi 20 000 zł. Pozostałe nagrody w kategoriach „Najpiękniejsza Zagroda oraz Najpiękniejszy projekt Odnowy Wsi” oraz „Najlepszy start w odnowie wsi” wynoszą od 1 500 zł do 10 000 zł.

Uczestnictwo w konkursie „Piękna Wieś Opolska” w latach 2011-2012

Tab. 5.

Lata	Wsie	Zagrody	Projekty	Wsie w kategorii najlepszy start
2011	10	7	15	5
2012	12	5	12	2
RAZEM	22	12	27	7

W dniu 8 kwietnia 2011 r. Zarząd Województwa Opolskiego ogłosił kolejną edycję konkursu „Piękna Wieś Opolska 2011”. Motto konkursu brzmiało „Opolska Wieś przyszłości”. Kryteria oceny w konkursie w kategoriach „Najpiękniejsza wieś” oraz „Najlepszy start w odnowie wsi” odnosiły się do wdrażanego modelu „Wieś przyszłości”. Natomiast najciekawsze zagrody mieszkańców oceniane i nagradzane były w kategorii „Najpiękniejsza zagroda wiejska”.

Laureaci 2011

„Najpiękniejsza zagroda wiejska”

Kryteria konkursu wymagają, aby zgłoszona posesja była obecną bądź dawną zagrodą wiejską oraz miejscem zamieszkania i pracy. Oceniane jest utrzymanie wysokiej jakości zabudowy i estetyki poszczególnych części zagrody: mieszkalnej, gospodarczej i rekreacyjno-wypoczynkowej przy jednoczesnym poszanowaniu wiejskiego krajobrazu kulturowego. Pod uwagę brane jest również zaangażowanie właścicieli w odnowę własnej miejscowości.

I miejsce: Beata i Antoni Nocon- Rozmierz – gm. Strzelce Opolskie – 3 000 zł

II miejsce: Leszek i Urszula Fornal – Kantorowice gm. Lewin Brzeski – 2 000 zł

III miejsce: Barbara i Ryszard Hanko – Osiedle nr 2 Biała gm. Biała – 1 500 zł

„Najlepszy start w odnowie wsi”

Komisja Konkursowa w tej kategorii nagradza wieś, która niedawno przystąpiła do Programu Odnowy Wsi, ale zakres i dynamika realizowanych przez nią zadań warte są podkreślenia.

I miejsce: Chróścina gm. Dąbrowa – 7 500 zł

II miejsce: Uszyce, gm. Gorzów Śl. – 7 500 zł

III miejsce: Wojciechów gm. Olesno – 5 000 zł

„Najpiękniejszy projekt odnowy wsi”

Projekty zgłaszane w powyższej kategorii oceniane są głównie przez pryzmat innowacyjności. Przy ocenie ważne jest zaangażowanie mieszkańców oraz powiązanie z planem odnowy miejscowości. Nagrodzone projekty cechuje wysoki poziom oddziaływania i zaspokajania potrzeb mieszkańców, jednocześnie integrując lokalną społeczność wsi.

I miejsce: Lubieszów gm. Bierawa „Lubieszewska Izba” – 8 000 zł

II miejsce: Stare Kolnie gm. Popielów „Święto Pieroga” – 6 000 zł
III miejsce: Pogórze gm. Biała „Ocalmy dziedzictwo naszych przodków” – 4 000 zł
Wyróżnienie: Krasiejów gm. Ozimek „Krasiejów wsią turystyczną – adaptacja Starej Szkoły na potrzeby turystyki, edukacji i muzealnictwa” – 2 000 zł
Wyróżnienie: Kadłub gm. Strzelce Opolskie „Centrum Sportowo-Rekreacyjne „Kadłubek” – 2 000 zł
Wyróżnienie: Komorno, gm. Wołczyn „Chrońmy kraju swego obraz” – 2 000 zł
Wyróżnienie: Maciejów, gm. Kluczbork „Sekcja szermierki sportowej Go-Now – 2 000 zł

„Najpiękniejsza wieś opolska”

Zgodnie z kryteriami konkursu w tej kategorii szczególną uwagę zwraca się na tożsamość sołectwa, dynamikę przedsięwzięć, sposób organizacji i komunikacji wewnętrznej, jakość realizowanych projektów, współdziałanie wewnętrznych organizacji, współpracy z partnerami zewnętrznymi oraz estetykę wsi.

I miejsce: Przechód, gm. Korfantów – 20 000 zł
II miejsce: Raszowa gm. Leśnica – 15 000 zł
III miejsce: Chudoba, gm. Lasowice Wielkie – 10 000 zł
Wyróżnienie: Zębowice, gm. Zębowice – 4 500 zł
Wyróżnienie: Ligota Dolna, gm. Kluczbork – 4 500 zł

Laureaci 2012

W dniu 13 marca 2012 r. Zarząd Województwa Opolskiego ogłosił piętnastą edycję konkursu „Piękna Wieś Opolska 2012”. Ze względu na jubileusz XV-lecia Programu Odnowy Wsi, konkurs z mottem przewodnim „XV lat Odnowy Wsi Opolskiej” został wzbogacony o dodatkową kategorię „Najpiękniejsza Wieś XV-lecia Odnowy Wsi Opolskiej”.

„Najpiękniejsza zagroda wiejska”

Laureatem „Najpiękniejszej zagrody wiejskiej” 2012 zostali: Gerda i Reinhard Wollny z Nowej Wsi Prudnickiej, gm. Biała – 3 000 zł

„Najlepszy start w odnowie wsi” 2012 r.

Z uwagi na bardzo wyrównany poziom zgłoszonych sołectw komisja w roku 2012 nie przyznała I miejsca, natomiast dwa równorzędne wyróżnienia.

Wyróżnienie – Budzów, gm. Gorzów Śląski – 3 500 zł
Wyróżnienie – Zalesie Śląskie, gm. Leśnica – 3 500 zł

„Najlepszy projekt odnowy wsi 2012”

W tej kategorii Zarząd Województwa Opolskiego przyznał I, II oraz dwa równorzędne III miejsca.
I miejsce: Zagwiździe, gm. Murów „Poznaj zabytki zagwiździa” – 8 000 zł
II miejsce: Rozmierz gm. Strzelce Opolskie „Skarbnica historii, tradycji i życia Rozmierzan – dar dla pokoleń” – 6 000 zł
III miejsce: Bukowo, gm. Murów „Wiata Biesiadna – centrum wypoczynku i integracji” – 4 000 zł
III miejsce: Wojciechów, gm. Olesno „Chatka pod brzożami” – 4 000 zł.

„Najpiękniejsza Wieś Opolska 2012”

I miejsce: Kórnicza, gm. Krapkowice – 15 000 zł

II miejsce: Chrzelice, gm. Biała – 10 000 zł
III miejsce: Stradunia, gm. Walce – 7 000 zł

Kategoria „Najpiękniejsza wieś XV-lecia Odnowy Wsi Opolskiej”
W kategorii tej brało udział 7 sołectw – będących laureatami poprzednich edycji konkursu.

I miejsce: Kamień Śląski, gm. Gogolin – 18 000 zł

Wyróżnienia: Kadłub gm. Strzelce Opolskie, Stare Siołkowice, gm. Popielów, Pilszcz, gm. Kietrz, Jełowa gm. Łubniany, Bogacica gm. Kluczbork oraz Borki Wielkie, gm. Olesno).

Działania Zespołu Wojewody ds. Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Wsi oraz Ochrony Wiejskiego Krajobrazu

2011:

- Opracowanie Opolskiego Dezyderatu w Sprawie Przestrzeni Wiejskiej
- Organizacja Konferencji Naukowej „Wiejska przestrzeń- zagrożone dziedzictwo” w Kamieniu Śląskim, czerwiec 2011r.
- Aktualizacja opracowania Waloryzacja zabytkowego zasobu wsi województwa opolskiego – cele metody, praktyka” – poszerzenie o kolejne tabele

2012:

- Objazd studialny wsi na terenie Francji, należących do Sieci najpiękniejszych wsi francuskich – w celu pozyskania wzorów dla tworzenia takiej Sieci na terenie województwa opolskiego, a potem Polski
- Opracowanie strony internetowej www.dziedzictwowskiopolskiej.pl
- Październik 2012 – Paczków - zorganizowanie i przeprowadzenie warsztatów dla liderów cennych pod względem zachowanego dziedzictwa kulturowego wsi z objazdem studyjnym Starego Paczkowa
- grudzień 2012 r. - wykład edukacyjny z prezentacją multimedialną na temat potencjału i zagrożeń dla dziedzictwa kulturowego wsi Złotogłowie – spotkanie z mieszkańcami wsi, wyłonionej w trakcie prac Zespołu jako jednej z najcenniejszych.

Rewaloryzacja miast

Zarząd Województwa Opolskiego, jako Instytucja Zarządzająca RPO, wspiera działania w zakresie rewitalizacji miast historycznych przeprowadzanych w ramach Działania 6.1 Rewitalizacja obszarów miejskich, na podstawie Lokalnych Planów Rewitalizacji opracowanych przez gminy miejskie. Rewitalizacja obszarów miejskich wspierana w ramach RPO WO 2007-2013 prowadzona była w trzech, powiązanych ze sobą wymiarach, tj. społecznym, gospodarczym i przestrzennym i wnikała z Lokalnych Programów Rewitalizacji, opracowanych przez odpowiednie jednostki samorządu terytorialnego. W celu zapewnienia kompleksowości działań podejmowanych w zakresie rewitalizacji obszarów miejskich, objętych Lokalnym Programem Rewitalizacyjnym do objęcia wsparciem w ramach działania 6.1. Zarząd wytypował pięć miast: Opole, Nysę, Brzeg, Kędzierzyn-Koźle, Kluczbork. Dodatkowo w wyniku ogłoszonego naboru wniosków dla pozostałych ośrodków miejskich pow. 5 000 mieszkańców, Zarząd Województwa Opolskiego wytypował kolejnych 10 miast spośród 16 zgłoszonych: Prudnik, Lewin Brzeski, Głubczyce, Gogolin, Namysłów, Głogówek, Paczków, Otmuchów, Głuchołazy, Grodów. Działania na wybranych obszarach miejskich odnosiły się do

rehabilitacji przestrzeni publicznej, kształtowania przestrzeni i zabudowy, w tym tworzenia warunków dla zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców.

Wykaz zadań realizowanych w latach 2011-2012 w ramach działania 6.1 w rozdziale VII.

Dodatkowo zarząd Województwa Opolskiego w ramach Działania 6.2 **Zagospodarowanie terenów zdegradowanych** wspierał działania mające na celu rewitalizację terenów powojennych, przemysłowych, zdegradowanych dzielnic i osiedli fabrycznych. Zadania te realizowano poprzez tworzenie warunków do realizacji potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa oraz potrzebę zachowania i popularyzacji walorów przyrodniczo-krajobrazowych regionu.

Wykaz zadań realizowanych w latach 2011-2012 w ramach Działania 6.2 w rozdziale VII

Ochrona dziedzictwa archeologicznego

Ochroną zabytków archeologicznych w województwie zajmuje się w głównej mierze Wydział Zabytków Archeologicznych przy Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Opolu. Do jego zadań należy w szczególności:

- prowadzenie doraźnych, interwencyjnych, wykopaliskowych badań ratowniczych stanowisk zagrożonych lub niszczonej siłami natury,
- prowadzenie doraźnych, powierzchniowych badań rozpoznawczych dla określenia wytycznych konserwatorskich w uzgodnieniach projektów inwestycyjnych,
- nadzorowanie i koordynowanie wszelkich prac i badań archeologicznych,
- prowadzenie inspekcji terenowych w zakresie stanu zachowania stanowisk archeologicznych,
- prowadzenie na terenie stref archeologicznych i poza nimi inspekcji robót ziemnych, realizowanych w ramach inwestycji uzgadnianych przez wojewódzkiego konserwatora zabytków,
- opracowywanie wytycznych i pozwoleń na prowadzenie prac i badań archeologicznych,
- prowadzenie postępowania administracyjnego związanego z wpisem zabytku archeologicznego do rejestru zabytków.

W latach 2011-2012 Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków wydał decyzję o wpisie stanowisk archeologicznych do rejestru zabytków województwa opolskiego.

2011 – 25 wpisów

2012 – 22 wpisy

według poniższego zestawienia:

Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków woj. opolskiego w latach 2011-2012.

Tab. 6.

Gmina	Miejscowość	Typ stanowiska	Chronologia
Baborów	Baborów	osada, punkt osadniczy	neolit (kultura pucharów lejkowatych), epoka brązu (kultura łużycka), późny okres wpływów rzymskich (kultura przeworska)
	Boguchwałów	śląd osadnictwa, osada	neolit, epoka brązu/okres halsztacki (kultura łużycka), X-XI w., XIV-XV w.
	Czerwonków	osada, ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich, średniowiecze
	Czerwonków	osada, ślad osadnictwa	epoka brązu (kultura łużycka), średniowiecze
	Czerwonków	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, epoka brązu (kultura łużycka), okres wpływów rzymskich, średniowiecze

	Czerwonków	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, epoka brązu (kultura łużycka), średniowiecze
	Dzielów	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, epoka brązu (kultura łużycka), okres wpływów rzymskich, wczesne średniowiecze, średniowiecze
	Dzielów	osada, śląd osadnictwa	neolit, epoka brązu (kultura łużycka), okres wpływów rzymskich, średniowiecze
	Raków	Osada	neolit, epoka brązu (kultura łużycka)
	Raków	pracownia krzemieniarska, osada, śląd osadnictwa	epoka kamienia, neolit, epoka brązu (kultura łużycka), późne średniowiecze
	Raków	osada, punkt osadniczy	neolit, epoka brązu (kultura łużycka), okres lateński, okres wpływów rzymskich
	Sucha Psina	osada, śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich, wczesne i późne średniowiecze
	Sucha Psina	Osada	okres lateński
	Sucha Psina	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, okres halsztacki (kultura łużycka), okres lateński
	Sułków	śląd osadnictwa, osada	neolit (kultura pucharów lejkowatych), epoka brązu (kultura łużycka)
Biała	Biała	punkt osadniczy, osada	kultura pucharów lejkowatych (neolit), kultura łużycka (schyłek epoki brązu i okres halsztacki)
	Prężyna	osada, punkt osadniczy	V okres epoki brązu/okres halsztacki (kultura łużycka), XIV - XV w.
Branice	Bliszczycze	śląd osadnictwa, pracownia krzemieniarska	kultura oryniacka (paleolit), neolit
	Bliszczycze	Osada	kultura pucharów lejkowatych (neolit), kultura lateńska, XIV - XV w.
	Bliszczycze	Osada	kultura łużycka (III - IV okres epoki brązu)
	Branice	osada, punkt osadniczy	kultura pucharów lejkowatych (neolit), kultura łużycka, kultura lateńska, późne średniowiecze
	Branice	osada, punkt osadniczy	kultura lateńska, kultura przeworska (okres wpływów rzymskich), późne średniowiecze
	Branice	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia / epoka brązu, kultura pucharów lejkowatych (neolit), kultura lateńska, późne średniowiecze
	Branice	śląd osadnictwa, osada, punkt osadniczy	epoka kamienia / epoka brązu, kultura lateńska, późne średniowiecze
	Lewice	Osada	kultura lendzielska, kultura pucharów lejkowatych (neolit), XIV-XV w.
	Lewice	osada, punkt osadniczy	kultura ceramiki wstęgowej rytej, kultura lendzielska, kultura pucharów lejkowatych (neolit), okres lateński, późne średniowiecze
	Lewice	punkt osadniczy	kultura ceramiki wstęgowej rytej (neolit)
	Lewice	punkt osadniczy	kultura pucharów lejkowatych (neolit)
	Lewice	pracownia krzemieniarska, śląd osadnictwa	epoka kamienia, XIV - XV w.

	Michałkowice	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia / epoka brązu, kultura łużycka (V okres epoki brązu / okres halsztacki), kultura lateńska, kultura przeworska (okres wpływów rzymskich), późne średniowiecze
	Michałkowice	śląd osadnictwa, osada	kultura pucharów lejkowatych (neolit), kultura łużycka (V okres epoki brązu / okres halsztacki), kultura lateńska
	Michałkowice	Osada	kultura lateńska, okres wpływów rzymskich, średniowiecze
Kietrz	Kozłówki	pracownia krzemieniarska, śląd osadnictwa	paleolit górny, neolit
	Kozłówki	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, epoka brązu (kultura łużycka), średniowiecze
	Kozłówki	Obozowisko	paleolit schyłkowy
	Nowa Cerekwia	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, kultura łużycka (epoka brązu), okres wpływów rzymskich, średniowiecze
	Nowa Cerekwia	śląd osadnictwa, osada	paleolit, neolit (kultura pucharów lejkowatych, kultura ceramiki sznurowej), epoka brązu (kultura łużycka), okres lateński (kultura lateńska)
	Rogożany	osada, śląd osadnictwa	epoka kamienia, średniowiecze
Olesno	Bodzanowice	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, epoka brązu/okres halsztacki (kultura łużycka), okres wpływów rzymskich, wczesne średniowiecze
	Bodzanowice	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, epoka brązu/okres halsztacki (kultura łużycka), okres wpływów rzymskich, późne średniowiecze
	Bodzanowice	Osada	epoka brązu - okres halsztacki (kultura łużycka)
Popielów	Popielów	osada, punkt osadniczy	kultura łużycka, kultura przeworska (okres wpływów rzymskich), wczesne średniowiecze, późne średniowiecze
	Popielów	osada, punkt osadniczy	kultura łużycka, kultura przeworska (okres wpływów rzymskich , późne średniowiecze
	Popielów	osada, punkt osadniczy	kultura przeworska (okres wpływów rzymskich), późne średniowiecze
	Stare Siołkowice	osada, punkt osadniczy	okres wpływów rzymskich, późne średniowiecze
Radłów	Ligota Oleska	śląd osadnictwa, osada, punkt osadniczy	epoka kamienia, 2 poł. VII - X w.
Reńska Wieś	Dębowa	Osada	VII-X w.

Ponadto na zlecenie Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wykonano archeologiczne badania powierzchniowe w ramach realizacji Archeologicznego Zdjęcia Polski (badania nowych arkuszy badawczych oraz weryfikacja)

2011 r. – 8 obszarów badawczych, 159 kart KESA

2012 r. – 5 obszarów badawczych, 345 kart KESA

W latach 2011-2012 w ramach Programu Ministra „Dziedzictwo kulturowe” – Ochrona zabytków archeologicznych, nie było dofinansowane żadne zadanie dotyczące województwa opolskiego, zarówno jeżeli chodzi o zabytek archeologiczny, jak i wnioskodawcę (jego siedzibę).

Rozwój muzealnictwa i wystawiennictwa

W latach 2011-2012 na terenie województwa opolskiego działały następujące muzea:

Tab. 7.

Nazwa	Organizator
Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Województwo Opolskie, Powiat Brzeski
Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu	Województwo Opolskie
Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu.	Województwo Opolskie
Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu	Województwo Opolskie
Muzeum w Nysie	Powiat Nyski
Powiatowe Muzeum Ziemi Głubczyckiej	Powiat Głubczycki
Muzeum Diecezjalne w Opolu	Diecezja Opolska
Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu	Miasto Opole
Muzeum Ziemi Kozielskiej w Kędzierzynie-Koźlu	Miasto Kędzierzyn-Koźle
Muzeum im. Jana Dzierżona w Kluczborku	Gmina Kluczbork
Muzeum w Praszce	Gmina Praszka
Muzeum Ziemi Prudnickiej w Prudniku	Gmina Prudnik
Muzeum Regionalne w Głogówku	Gmina Głogówek
Opolskie Muzeum Regionalne im. J.N. Jaronia w Oleśnie	Gmina Olesno
Muzeum Gazownictwa w Paczkowie	Górnośląska Spółka Gazownictwa
Muzeum Paleontologiczne w Krasiejowie	Stowarzyszenie Miłośników Krasiejowa

W latach 2011-2012 na terenie województwa opolskiego powstało pięć nowych placówek o charakterze muzealnym:

- Muzeum bez Murów w Kadłubie – miejsce, gdzie nie ma nietykalnych eksponatów, a ludzie i przedmioty dają się poznać w naturalnym dla nich otoczeniu. Można to nabyć umiejętności wytwarzania oraz zakupić tradycyjne produkty i dzieła twórczości ludowej. Zgodnie z wizją Muzeum bez Murów, Kadłub jest wsią przyjazną dla swoich mieszkańców jak i przyjezdnych. Muzeum bez Murów w Kadłubie to miejsce do zobaczenia dla miłośników historii, koneserów tradycyjnych wyrobów, amatorów wypoczynku na świeżym powietrzu.
- Muzeum Hutnictwa w Ozimku – muzeum mieści się w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowego żelaznego mostu wiszącego, na rzece Małej Panwi. Ekspozycja stała prezentuje dzieje hutnictwa w dolinie Małej Panwi od średniowiecza do czasów nowożytnych. Zgromadzono na niej eksponaty obrazujące dorobek licznych na tym terenie w XVIII i XIX w. zakładów hutniczych, przede wszystkim tradycje Pruskiej Królewskiej Huty Malapanew, których kontynuatorem jest działająca do dziś Huta Małapanew w Ozimku.
- Muzeum Wiejskie w Raszowej – zgromadzono w nim stare narzędzia rolnicze, fotografie i przedmioty codziennego użytku. Ekspozycja powstała z inicjatywy społeczności Raszowej, która od ponad dziesięciu lat zabiegała o powstanie muzeum.
- Muzeum Techniki Młynarskiej w Namysłowie – znajduje się ono w budynku dawnego młyna miejskiego. Można w nim zobaczyć pokazy tradycyjnej produkcji mąki i chleba i wziąć udział w warsztatach wytwarzania produktów kuchni lokalnych. W przyległym do młyna Domu Młynarza przygotowano pomieszczenia mogące pełnić funkcję pokoi gościnnych. Wewnątrz budynku zachowało się oryginalne wyposażenie z przełomu XIX i XX wieku.
- Muzeum Wsi Joannitów w Cisku - pierwszy klasztor Joannitów powstał to już w 1070 r. w pobliżu Grobu Świętego, zbudowany według reguły św. Benedykty. Przy klasztorze powstał szpital i schronisko dla pielgrzymów oraz kaplica poświęcona św. Janowi Jałmużnikowi. Cisek już od 1241 r. należał do Joannitów z Grobnik. W czasie zwiedzania ekspozycji muzealnej zobaczyć można historyczny sprzęt, wyroby, ubrania oraz bogatą dokumentację starodawnych zapisów, m. in. akt lokacji wsi Cisek, nadanych Zakonowi Joannitów przez Mieszka II. W muzeum zobaczyć można również zabytkową bramę oraz figurę świętego Floriana z 1795 r.

W województwie działają także placówki o charakterze muzealnych, powstałe przez okresem objętym w sprawozdaniu, m.in.: Pałac w Maciejowie, Muzeum Papiernictwa w baszcie w Krapkowicach, Muzeum Misyjne przy Klasztorze Franciszkanów w Górze św. Anny, Regionalna Sala Muzealna w Zagwizdzu, Skarbiec św. Jakuba w Nysie, Muzeum Kołodziejstwa w Popielowie, Skansen Maszyn Rolniczych w Starych Kolniach, Muzeum Kowalstwa w Prószkowie, Pawilon Paleontologiczny w Krasiejowie.

Na terenie województwa opolskiego działają też liczne placówki zajmujące się lokalną historią i tradycją:

W latach 2011-2012 odnotowano powstanie kilku nowych placówek tego typu, m.in.

- Galeria Sztuki Stowarzyszenia Twórców i Artystów PASJA z Krapkowic, jako filia Krapkowickiego Domu Kultury (Gmina Krapkowice)
- Izba Regionalna w Trzebinie – budynek bramny,
- Izba Regionalna w Zdieszowicach,
- Szkolna Izba Tradycji w Jaworznie,
- Izba Regionalna w Żelaznej

Muzea dla których organizatorem jest Województwo Opolskie

Samorząd Województwa Opolskiego sprawuje samodzielny i bezpośredni nadzór nad trzema instytucjami muzealnymi: Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, Centralnym Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu oraz Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu. Oprócz trzech wymienionych Samorząd prowadzi wspólnie z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Powiatem Brzeskim Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu.

Muzeum Śląska Opolskiego jest instytucją z ponad 100 letnią tradycją. Zostało założone w 1900 roku jako Muzeum Miejskie w Opolu. W 1965 r. zmieniono jego nazwę na Muzeum Śląska Opolskiego, która funkcjonuje do dziś. Od początku Muzeum było placówką wielowydziałową. Aktualnie tworzy ją siedem działów merytorycznych: Archeologiczny, Edukacji Muzealnej, Etnograficzny, Historyczny, Przyrody, Sztuki oraz Pracownia Konserwacji Zabytków. W Opolu Muzeum posiada kilka obiektów wystawienniczych: barokowy gmach pojezuicki oraz nowy pawilon wystawowy tworzą Gmach Główny przy Małym Rynku 7. Tuż obok przy ul. św. Wojciecha 9 znajduje się Kamienica Czyszowa, a przy ul. Ozimskiej 10 w budynku dziewiętnastowiecznej karczmy mieści się Galeria Muzeum Śląska Opolskiego. W Górze św. Anny znajduje się oddział instytucji – Muzeum Czynu Powstańczego.

Muzeum Śląska Opolskiego mieści dziewięć wystaw stałych: Makieta Opola z poł. XVIII wieku – stała wystawa historyczna; sztuka środowiska opolskiego po 1945 r.; Porcelana tułowicka – dar Antoniego Bilońskiego; Galeria malarstwa polskiego XIX i XX wieku; W kręgu farmacji; Kamienica czyszowa przy ul. św. Wojciecha 9 w Opolu; Jan Cybis – malarstwo; Pradzieje i wczesne średniowiecze Opolszczyzny; Wystawa historyczna „Opole. Gród – miasto – stolica regionu”.

Ponadto w latach 2011-2012 Muzeum Śląska Opolskiego było organizatorem 99 wystaw czasowych m. in.: „Oczami polskich fotografów”, „Sztuka musi być zrozumiała dla mas – realizm socjalistyczny w zbiorach MŚO”, „Skarby wieków średnich”, „Mały Rynek”, „Od secesji do modernizmu”, „W 90. rocznicę plebiscytu na Górnym Śląsku”, „Ekspozycja mebli po konserwacji ze zbiorów MŚO”, „Górny Śląsk w starej fotografii”, „Rody na Śląsku Opolskim w XIX i XX w.”, „Porcelana Śląska od roku 1820”, „Opolski strój ludowy przełomu XIX i XX w.”, „Drukarskie techniki zdobienia papieru.” W roku 2011 Oddział Muzeum Śląska Opolskiego, Muzeum Czynu Powstańczego w Górze św. Anny uczestniczyło w Europejskich Dniach Dziedzictwa pod hasłem „Kamienie milowe” organizując sesję odczytową z referatami pracowników naukowych UO.

Samorząd Województwa Opolskiego na działalność Muzeum w latach 2011-2012 przeznaczył łącznie 7 731 933 zł, co stanowiło dotację podmiotową, z wyłączeniem dotacji majątkowej, która w omawianym okresie nie została przekazana.

Rok 2011

Frekwencja

Lekcje muzealne, warsztaty, spotkania, wernisaże i odczyty 2011

Ogółem: 272 uczestników: 19 027

Frekwencja ogólna w 2011 r.

zwiedzających muzeum:

Muzeum Śląska Opolskiego – budynek główny - 23 814 osób

Kamienica czyszowa 5 212 osób

Galeria MŚO – ul. Ozimska 10 1 730 osób

OGÓŁEM 30 756 osób

Inwestycje, zakupy majątkowe, remonty w 2011 r.

Tab. 8.

1. Inwestycje w roku 2011 – brak
2. Remonty budynków w 2011 r.

Ogólny koszt (brutto)	Źródła finansowania	
142 281,91 zł	MKiDN	700, 00 zł
	Środki własne MŚO	133 567,28 zł
	Publiczne Przedszkole nr 8 w Opolu (partycypacja w kosztach modernizacji budynku przy ul. Gminnej)	8 014, 63 zł

Tab. 9.

3. Zakupy majątkowe w 2011 r.

Ogólny koszt (brutto)	Źródła finansowania	
132 597, 69 zł	MKiDN	24 000, 00 zł
	Środki własne MŚO	108 597, 69 zł

Tab. 10.

Gromadzenie zabytków w 2011 r. – ogółem

	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2011	Inwentarzowy wzrost liczby zabytków	Procentowy wzrost liczby zabytków
Dział Archeologiczny	6754	6754	0	0%
Dział Historyczny	7138	7205	67	0,94%
Dział Etnograficzny	4959	4977	18	0,36%
Dział Przyrody	11128	11251	123	1,11%
Dział Sztuki	2413	2428	15	0,62%
Muzeum Czynu Powstańczego	2431	2445	14	0,58%
Ogółem:	34823	35060	137	0,68%

Rok 2012

Frekwencja

Lekcje muzealne, warsztaty, spotkania, wernisaże i odczyty:

Ogółem: 483

Uczestników: 15 240

Frekwencja ogólna w 2012 r.

Muzeum Śląska Opolskiego – budynek główny – 25 249 osób

Kamienica czynszowa - 5 083 osoby

Galeria MŚO – ul. Ozimska 10 - 3 090 osób

Muzeum Czynu Powstańczego - 9 247 osób

OGÓŁEM 42 669 osób

Tab. 11.

Gromadzenie zabytków w 2012 r. – ogółem

	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2012	Inwentarzewy wzrost liczby zabytków	Procentowy wzrost liczby zabytków
Dział Archeologiczny	6754	7184	430	6,36%
Dział Historyczny	7205	7256	51	0,71%
Dział Etnograficzny	4977	4984	7	0,14%
Dział Przyrody	11681	11774	93	0,80%
Dział Sztuki	2428	2540	112	4,61%
Muzeum Czynu Powstańczego	2435	2437	2	0,08%
Ogółem	35480	36175	695	1,96%

W roku 2012 Muzeum Śląska Opolskiego przygotowało na Europejskie Dni Dziedzictwa pod hasłem „Tajemnice codzienności” prezentację multimedialną i wykład „Codzienny opolski ubiór ludowy z pocz. XX w.”

Muzeum Wsi Opolskiej mieści się na terenie Parku Etnograficznego w Opolu-Bierkowicach. W ciągu pół wieku działalności Muzeum stworzona została w nim bogata plenerowa ekspozycja zabytków drewnianej architektury wiejskiej Śląska Opolskiego, która w połączeniu z szeroką ofertą muzealną (Lekcje muzealne, konkursy, imprezy plenerowe, wystawy, warsztaty) stanowi dużą atrakcję regionu. Na terenie Muzeum utworzono 9 zagród z regionu oleskiego i opolskiego. Do zwiedzania udostępnione są 24 obiekty. Większość obiektów prezentuje zrębową konstrukcję ścian. Dodatkowa zagroda z regionu nyskiego prezentuje konstrukcje słupowo-ryglową. Ponadto na terenie Muzeum umiejscowione są samodzielne budynki użyteczności publicznej takie jak: kościół, szkoła, wieża, karczma oraz wolnostojące domy, kuźnia, kapliczki oraz dwa wiatraki. Poszczególne obiekty łączy sieć dróg i ścieżek, którymi zwiedzający mogą spacerować od obiektu do obiektu.

Samorząd Województwa Opolskiego w latach 2011-2012 na działalność Muzeum przeznaczył łącznie 3 975 000 zł, co stanowiło dotację podmiotową, z wyłączeniem dotacji majątkowej, która w omawianym okresie nie była przekazana.

W roku 2011 muzeum popularyzowało kulturę ludową poprzez organizację wystaw (9 w siedzibie, 7 poza muzeum i 1 za granicą), 7 imprez plenerowych (m in. Jarmark Wielkanocny, III Opolska Noc Muzeów, Dzień dziecka w Muzeum, Festiwal Folklorystyczny, Jesienne Targi Sztuki Ludowej, Targi Pszczelarskie), 227 lekcji muzealnych, 3 konkursy (plastyki obrzędowej, plastycznego, fotograficznego, 48 warsztatów i pokazów rzemiosła ludowego oraz 39 warsztatów grupy śpiewu tradycyjnego, cyklu prelekcji „Spotkania z kulturą ludową”, nt. „Kresowanie na Śląsku Opolskim”, „Kroszonki, pisanki, oklejanki”, „Plastyka obrzędowa na Śląsku”, „Karczmy na Śląsku Opolskim” oraz organizację uroczystości i konferencji z okazji 50-lecia działalności Muzeum. Ponadto w 2011 r. Muzeum Wsi Opolskiej współpracowało przy organizacji: spektakli teatralnych (8), imprez związanych z przeglądem grup kołędniczych, gwary śląskiej, koron żniwnych (8), II Opolskich Dni Kresowych, pleneru malarskiego dla uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku i 7 innych przedsięwzięć kulturalnych. W ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2011 pod hasłem „Kamienie milowe” Muzeum zaproponowało zwiedzanie wystawy „50 lat Muzeum Wsi Opolskiej” z prezentacją multimedialną.

Muzeum Wsi Opolskiej wykonywało w roku 2011 zadania statutowe poprzez:

- a) gromadzenie zbiorów i dokumentacji (powiększenie kolekcji muzealiów o 112 szt., i ich bieżące wprowadzenie do inwentarza, zrealizowanie 26 wyjazdów terenowych pod kątem pozyskania eksponatów dot. rybołówstwa, opracowanie 3 prezentacji multimedialnych, fotograficzne dokumentowanie działań muzeum i prac konserwatorskich),
- b) działalność naukowo-badawczą w zakresie gromadzenia danych naukowych, prac studialnych i naukowych,
- c) profilaktykę w zakresie:
 - utrzymania i poprawy stanu technicznego zabytków architektury, remonty zabytków architektury (wymiana dachu spichlerza Polesie, wymiana wału w młynie wodnym z Siołkowic, remont lauby, wykończenie ścian wewnętrznych w chałupie Stary Las oraz inne naprawy bieżące przy Karczmie, chałupach z Wichrowa, Kozub i Gręboszowa, przy spichlerzu ze Sternic i stodoły w Dąbrówce Dolnej)
 - konserwacji zabytków ruchomych (pełna konserwacja 4 szt. zabytków, renowacja – 69 szt., zachowawcza – 278 szt.)

W zakresie administracyjno-organizacyjnym:

- a) urządzono i utrzymywano tereny ekspozycyjne i infrastrukturę techniczną muzeum; pielęgnowano zieleń wysoką i niską poprzez wycinki i nasadzenia, naprawę ogrodzeń zagród, prace porządkowe, remonty obiektów budowlanych, naprawy i przeglądy techniczne
- b) zabezpieczono muzeum przed pożarem, kradzieżą i zniszczeniem,
- c) zakupiono: 49 muzealiów.

Frekwencja ogółem wynosiła: 55 363 osoby.

W roku 2012 Muzeum Wsi Opolskiej prowadziło działalność zgodnie z planem pracy w zakresie gromadzenia, dokumentacji i konserwacji zbiorów, upowszechniania i popularyzacji ludowej kultury materialnej i folkloru. Muzeum zorganizowało 12 wystaw, opracowało scenariusze do 2 wystaw oraz 5 imprez muzealnych. W 2012 r. odbyło się 7 cyklicznych imprez plenerowych (*XXXVI Jarmark Wielkanocny, VII Festiwal Folklorystyczny, XVII Jesienne targi sztuki ludowej, Targi Pszczelarskie, V Opolska Noc Muzeów, Dzień dziecka w muzeum, 10-lecie Opolskiego Bractwa Rycerskiego w Muzeum, Koncerty kołęd*) z udziałem 147 twórców ludowych, w których uczestniczyło łącznie 10 924 osoby. W roku tym Muzeum zorganizowało **wojewódzką inaugurację Europejskich Dni Dziedzictwa** pod hasłem „Tajemnice codzienności”.

W ramach działalności upowszechnieniowej odbyły się 224 lekcje muzealne dla 7 801 osób (*Ozdoby choinkowe, Od ziarenka do bochenka, Jak drzewiej na Śląsku budowano, Jak dawniej w szkole było, Święta Bożego Narodzenia na Śląsku, Żywoć Ślązaka pocziwego, Zabawki dzieciństwa*

moich dziadków, Święta wielkanocne na Śląsku, Dawne rzemiosło-ginące zawody, Od pyłku do miodu, Zabawki ceramiczne, Malarstwo na szkle, Kuchnia śląska), a w ramach konkursów (Kruszonki, Malowanie porcelany, Fotograficzny, Majówka w skansenie) 747 uczestników wykonało 1263 prace. Zorganizowano 62 warsztaty w których wzięło udział 2656 osób, m. in. malowanie na szkle, malowanie porcelany.

W 2012 r. zakupiono 77 nowych muzealiów, pozyskano 94 muzealia i 1758 pomocy wystawienniczych. Przeprowadzono także remonty zabytków architektury, m. in. wykonano wymianę poszycia dachów na dwóch spichlerzach, zabezpieczono konstrukcję wiatraka oraz naprawę dachu, naprawiono kalenicę na 7 obiektach, naprawiono dach łupkowy, przeprowadzono naprawę koła zębatego i młyna. Renowacji poddano 60 muzealiów, konserwacji zachowawczej 173 szt., konserwacji pełnej 3 szt. muzealiów.

W roku 2012 Muzeum Wsi Opolskiej odwiedziło łącznie 43 765 osób.

Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu

Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu jest samorządową instytucją kultury o charakterze naukowo-badawczym, dokumentacyjnym i edukacyjnym, dla której organizatorem jest Województwo Opolskie. Ta unikatowa w skali europejskiej placówka wpisana jest do Państwowego Rejestru Muzeów prowadzonego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i upoważniona jest do używania nazwy „muzeum rejestrowane”. Muzeum ma siedziby w Łambinowicach i Opolu. W Opolu mieści się dyrekcja muzeum oraz działy: Naukowo-Badawczy, Dokumentacji, Biblioteka, Administracji oraz Finansowo-Księgowy, natomiast w Łambinowicach działy: Zbiorów i Konserwacji oraz Oświatowo-Wystawienniczy. Siedziba Muzeum w Łambinowicach znajduje się na terenie „miejsca pamięci”.

Do zakresu działania Muzeum należy gromadzenie, przechowywanie, konserwacja, naukowe opracowywanie i udostępnianie zbiorów, badania naukowe i popularyzacja problematyki dwóch systemów jenieckich - niemieckiego i radzieckiego w latach II wojny światowej, przede wszystkim losów polskich jeńców wojennych w tych systemach, a także polskich żołnierzy internowanych w krajach neutralnych. Ważne miejsce w tej działalności zajmują dzieje obozów Lamsdorf i obozu pracy w Łambinowicach. Działania w powyższym zakresie realizowane są poprzez:

- gromadzenie zabytków i innych materiałów, w tym specjalistycznych publikacji,
- inwentaryzowanie, katalogowanie, digitalizowanie i naukowe opracowywanie zbiorów,
- zabezpieczanie i konserwację obiektów poobozowych,
- organizowanie i prowadzenie badań naukowych oraz prezentowanie ich wyników,
- przechowywanie zbiorów i zapewnienie im właściwego stanu zachowania oraz udostępnianie do celów naukowych, edukacyjnych, wystawienniczych oraz na potrzeby byłych jeńców wojennych i ich rodzin,
- urządzenie wystaw stałych i czasowych oraz zapewnianie zwiedzającym obsługi przewodników po Muzeum, terenach poobozowych i cmentarzach wojennych,
- prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej,
- prowadzenie działalności wydawniczej,
- współpracę z krajowymi i zagranicznymi instytucjami oraz organizacjami o podobnych celach, placówkami naukowo-oświatowymi, a także z byłymi jeńcami wojennymi i ich rodzinami.

W 2011 r. Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach – Opolu prezentowało w siedzibie 15 wystaw własnych i obcych, poza muzeum w kraju i za granicą 8 wystaw czasowych własnych, w tym 1 nowa; zorganizowało: 5 przedsięwzięć naukowych, popularnonaukowych i edukacyjnych, 6 cykli oświatowych; zrealizowało 189 zajęć edukacyjnych w tym lekcji muzealnych, warsztatów i spotkań autorskich i promocyjnych z ludźmi nauki i kultury; odbyło się 111 seansów filmowych. Ponadto Muzeum było uczestnikiem IX Opolskiego Festiwalu Nauki, IV Nocy Muzeów w Opolu, II Nocy Kultury w Opolu i XX Targów Książki Historycznej w Warszawie oraz zorganizowało 3 konkursy edukacyjno – historyczno – recytatorskie, VI Plener Plastyczny „Łambinowice 2011”, „Wędrówki po Opolu z harcmistrzem Aleksandrem Kamińskim” i VI Dni Otwarte.

Ponadto Muzeum kontynuowało badania nad wybranymi tematami dotyczącymi niemieckiego i radzieckiego systemu totalitarnego w latach II wojny światowej.

W ramach prac remontowo – porządkowych,

- w Łambinowicach wykonano: remont części klatki schodowej budynku głównego, gruntowny remont sali wystawowej w związku z przygotowaniem nowej wystawy stałej pt. „W niewoli niemieckiej”, odmalowano ściany i wymieniono wykładziny podłogowe w dwóch pomieszczeniach biurowych, nową tablicę informacyjną przed budynkiem Muzeum, naprawę zniszczonych tablic na Pomniku Powstańców Warszawskich – jeńców stalagu 344 Lamsdorf;
- w Opolu wykonano: pomalowano ściany w dwóch pomieszczeniach biurowych i na klatce schodowej i wykonano modernizację instalacji wentylacyjnej.

Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu realizowało zdania zgodnie z planem pracy i perspektywiczną strategią rozwoju instytucji.

Frekwencja ogółem w roku 2011 wyniosła: 79 376.

W roku 2012 r. Muzeum Wsi Opolskiej prezentowało w siedzibie 10 wystaw własnych i 4 obce (m.in. *Rotmistrz Witold Pilecki - ochotnik do Auschwitz* - wystawa Dolnośląskiej Inicjatywy Historycznej we Wrocławiu i Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu) oraz 7 wystaw własnych poza siedzibą. Zrealizowano 7 cykli oświatowych, w tym cykl spotkań z filmem o tematyce jenieckiej. Z oferty edukacyjnej muzeum zrealizowano 148 zajęć w tym 89 lekcji muzealnych, 59 warsztatów. Ponadto zorganizowano 4 pobyty studyjne, koncerty i przedstawienia teatralne, 7 przedsięwzięć naukowych, popularnonaukowych i edukacyjnych (seminaria), 27 publicznych wystąpień naukowych (referaty, odczyty, panele dyskusyjne), 228 prelekcji, 130 seansów filmowych (głównie własny film edukacyjny pt. *Łambinowice/Lamsdorf. Muzeum i miejsce pamięci*), 9 wernisaży. Muzeum przeprowadziło 3 konkursy (*Historia i współczesność, Nie traćmy pamięci, Póki nie jest za późno*).

Muzeum uczestniczyło w Europejskich Dniach Dziedzictwa 2012 przygotowując cykl prelekcji oraz organizując zwiedzanie na rowerach terenów poobozowych.

Liczba zwiedzających w 2012 wyniosła: 76 888 osób (dorośli 44 260 osób, młodzież szkolna i studenci 32 628 osób, goście zagraniczni: 5132 osób).

Ponadto w 2012 roku Muzeum powiększyło zbiory poprzez zakup kolekcji pocztówek z końca XIX i początku XX wieku, dotyczących Miejsca Pamięci Narodowej w Łambinowicach. Wykonano konserwację 67 jednostek archiwalnych z zespołu Wehr-machtauskunftstelle für Kriegerverluste und Kriegsgefangene (WASt) w ramach zadania *Konserwacja unikatowej części zasobu archiwalnego CMJW w Łambinowicach-Opolu*.

Przeprowadzono 26 kwerend archiwalnych na zlecenie osób indywidualnych z zagranicy.

Wydano 2 prace: „*Łambinowicki Rocznik Muzealny*” 2011 (redaktor dr Piotr Stanek) oraz *W krzywym zwierciadle. Jeńcy wojenni w obozach Wehrmachtu In the distorting mirror. The Prisoners-of-War in the Wehrmachtrun camps* (opracowanie Magdalena Kruk- Kuchcińska, Violetta Rezler-Wasielewska, Anna Wickiewicz).

Samorząd Województwa Opolskiego w latach 2011-2012 na działalność Muzeum przeznaczył łącznie 3 356 171 zł, co stanowiło dotację podmiotową oraz dotację majątkową w wysokości 50 000 zł.

Projekty realizowane w 2012 r. w ramach programów
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Tab. 12.

Nazwa projektu	Wartość projektu	Kwota wnioskowana	Dofinansowanie
Konserwacja unikatowej części zasobu archiwalnego CMJW w Łambinowicach-Opolu	67 802	50 000	37 500
Zmarli pozostaną żywi- warsztaty historyczno-teatralne w CMJW	40 545	30 125	0
PW Kultura+ „priorytet „Digitalizacja” Digitalizacja unikatowej części zasobu archiwalnego CMJW	140 000 2012- 52 650 2013- 87 350	112 000	92 165 2012- 23 085 2013- 69 080
Zakup kolekcji pocztówek z końca XIX i początku XX wieku, ukazujących fragmenty historii obecnego Miejsca Pamięci Narodowej w Łambinowicach	31 250	31 250	25 000

Instytucje kultury SWO

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki w Opolu

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smołki powstała 24 lipca 1951 r. We wrześniu 1953 r. bibliotekę przeniesiono do nowo odrestaurowanego budynku przy ul. Piastowskiej 18, gdzie do dziś znajduje się jej główna siedziba.

Realizując funkcje centralnej biblioteki regionalnej w roku 2011 powiększono zbiory o 10 694 jednostek inwentarzowych zbiorów w tym: zakupiono 6 929 jednostek inwentarzowych, z darów wpłynęło 4 285 jednostek inwentarzowych, pozyskano 1 165 Jednostek dokumentów życia społecznego, sklasyfikowano i opracowano 14 214 tytułów różnego rodzaju zbiorów. Zinwentaryzowano 8 092 jednostek inwentarzowych i materiałów bibliotecznych. Wykonano 12 715 skanów spisów treści i dołączono je do opisów bibliograficznych.

W pracowni digitalizacji: przeniesiono dane z 1247 płyt DVD na dyski HDD wykonano 37 981 skanów, poddano obróbce 165 788 plików, przygotowano do publikacji 1157 pozycji, umieszczono 632 publikacje.

Popularyzując książkę i czytelnictwo zorganizowano: 78 spotkań autorskich w bibliotekach samorządowych województwa, (w tym 38 w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki) WBP oraz Niemieckojęzycznego Dyskusyjnego Klubu Książki; 32 wystawy; 5 promocji książek; 2 prelekcje; imprezę okolicznościową w związku z 60-leciem działalności WBP; II Forum Środowiska Literackiego Opolszczyzny; Wiosnę Austriacką, w ramach której zorganizowano wystawy, koncerty, warsztaty teatralne dla młodzieży, wykład, konkurs; projekt pn. „Literackie zwierciadła, czyli świat odbity

w słowie”; konkurs recytatorski w języku angielskim dla dzieci; 10 wystaw objazdowych; przeprowadzono 90 lekcji bibliotecznych, 102 projekcje filmowe i 47 prezentacji multimedialnych; 59 zajęć językowych; kurs języka niemieckiego; 3 konkursy dla bibliotek samorządowych województwa. W zorganizowanych imprezach udział wzięło 26 963 osób.

W zakresie działalności wydawniczej Biblioteka wydała 11 pozycji książkowych oraz była współwydawcą 3 publikacji.

W ramach działalności administracyjno-organizacyjnej: zlecono przegląd pokrycia dachowego w budynku w Opolu; wykonano prace modernizacyjne oświetlenia w 3 pomieszczeniach, malowanie dwóch pomieszczeń, nowego magazynu i biura), dokumentację projektowo-kosztorysową remontu lokalu przy ul. Kośnego 34.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna na realizację projektów w 2011 r. pozyskała dodatkowej środki finansowe: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytut Książki, Biblioteka Narodowa – 168 669 zł oraz Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego: 143 300 zł (na 5 lat), Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 33 900 (na 2 lata). Realizacja wymienionych zadań przebiegała zgodnie z planem pracy i działalnością statutową.

W roku 2012 r. Wojewódzka Biblioteka Publiczna powiększyła zbiory o 8 319 jednostek inwentarzowych o wartości 227 418, 52 zł, w tym: zakupiono 4 282 jednostek inwentarzowych, z darów wpłynęło do zbiorów 4 037 jednostek inwentarzowych; pozyskano też 1 121 dokumentów życia społecznego; zgromadzono 408 tytuły czasopism oraz 66 wydawnictw ciągłych; sklasyfikowano i opracowano 9 507 tytułów książek oraz 2 462 tytuły zbiorów specjalnych, zinwentaryzowano 6 528 jednostek inwentarzowych materiałów bibliotecznych; przeprowadzono kontrolę zbiorów medali i czasopism, zbiorów Biblioteki Austriackiej.

Ogółem we wszystkich agendach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej zanotowano 178 169 odwiedzin, w tym 30 617 uczestników imprez, 447 721 wypożyczeń oraz 9264 użytkowników, udzielono ogółem 73 983 informacji.

W ramach prowadzonej działalności wydawniczej wydano 3 wydawnictwa ciągłe, 7 wydawnictw zwartych, 3 wydawnictwa elektroniczne. Zorganizowano 10 wystaw własnych oraz 20 lekcji bibliotecznych. Uzupelniono bazę regionalną o nowe wpisy, wprowadzając łącznie 3 314 rekordów.

Ponadto zorganizowano 92 spotkania autorskie w bibliotekach samorządowych województwa i w WBP, 4 promocje książek, 10 imprez okolicznościowych, 47 wystaw, w tym 16 objazdowych;

W 2012 r. Wojewódzka Biblioteka Publiczna była organizatorem XII Wiosny Austriackiej, Dni Kultury Niemieckiej oraz VII Konkursu Recytatorskiego w Języku Angielskim dla dzieci.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna realizowała także projekt pn. „Konserwacja cymeliów Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej”, dofinansowany z Programu Dziedzictwo Kulturowe – wspieranie działań muzealnych oraz projekt pn. „Modernizacja infrastruktury sieci LAN WBP w Opolu w ramach programu Kraszewski. Komputery dla bibliotek.

W latach 2011-2012 Samorząd Województwa Opolskiego na działalność Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej przeznaczył łącznie 10 270 000 zł, co stanowiło dotacje podmiotową z wyłączeniem dotacji.

Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu

Muzeum Piastowskie powołano w 1945 roku, a już siedem lat później udostępniło zwiedzającym swoją pierwszą wystawę stałą.

W 1965 r. brzeska placówka muzealna otrzymała nową nazwę: Muzeum Piastów Śląskich i jako jedyna instytucja w Polsce zajmując się statutowo całością problematyki Piastów Śląskich oraz tradycjami piastowskimi na historycznym obszarze Ziemi Śląskiej. Problematyka piastowska oraz przeszłość historyczno-artystyczna Ziemi Brzeskiej są obecnie wyznacznikiem merytorycznej działalności brzeskiego muzeum, które w ciągu ostatnich 60 lat zgromadziło ok. 16 000 zabytkowych obiektów muzealnych.

W roku 2011 Muzeum zorganizowało 15 wystaw czasowych i 1 wystawę stałą i prezentowało 5 wystaw stałych; zorganizowało lub współorganizowało 117 różnych przedsięwzięć w tym: koncerty muzyczne, imprezy artystyczno-kulturalne, spotkania i inne okolicznościowe wydarzenia (m.in. 17. Dni Kultury Szwedzkiej na Dolnym Śląsku, Georgianum 2011, IV Festiwal Kultury Argentynskiej, IV Dni Księstwa Brzeskiego, XVI Ogólnopolski Festiwal Muzyki Myśliwskiej, Wieczory Lisztowskie, Piknik na Florydzie-Podaruj mi Lato, Najazd Poetów na Zamek Piastów Śląskich, sesje, spotkania z ludźmi kultury i nauki oraz biznesowe, konferencje). Pracownicy przeprowadzili: 27 lekcji muzealnych, 108 kwerend, wygłosili 19 odczytów, udzielili 67 konsultacji oraz przygotowali do druku 255 artykułów o działalności i zbiorach muzeum.

W zakresie gromadzenia Muzeum wzbogaciło swoje zbiory o 179 obiektów (w tym zakup 58, dary i przekazy 121). Ponadto Muzeum wydało 2 informatory do wystaw czasowych i 1 informator do wystawy stałej.

W 2011r. poddano konserwacji: pełnej 8 zabytków, częściowej 12 zabytków, zabezpieczającej 228 (w tym: lampy naftowe, malarstwo rzeźba).

Prowadzono bieżące prace organizacyjno-administracyjne.

Frekwencja ogółem: 24 842 osoby , wejścia na stronę 24 060 razy.

W 2012 r. Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu zorganizowało 14 wystaw czasowych; 47 koncertów muzycznych; 40 imprez artystycznych, naukowych i kulturalnych oraz 41 różnych spotkań i imprez. Pracownicy przeprowadzili: 34 tematyczne lekcje muzealne; 117 kwerend naukowych i udzielili 41 konsultacji; wygłosili 9 odczytów; przygotowali 137 artykułów prasowych o działalności Muzeum oraz 7 artykułów z cyklu „Zamkowy skarbicz”; oprowadzili 256 grup zwiedzających oraz przeprowadzili 8 nadzorów archeologicznych prac ziemnych; współorganizowali 7 konferencji. Ponadto wydano: 6 informatorów i 2 katalogi wystaw czasowych, 8 plakatów; przeprowadzono konserwację: pełną – 164 obiektów, częściową 26 obiektów i zabezpieczającą 337 obiektów (lampy naftowe i naczynia cynowe i srebrne)

Do zbiorów muzealnych zakupiono: 32 obiekty, z darów i przekazów pozyskano 303 obiekty a w depozyt 540 obiektów. Zbiory archiwalne i biblioteczne powiększono o 1 149 pozycji.

Prowadzono bieżące prace organizacyjno-administracyjne i profilaktyczno-konserwatorskie.

Frekwencja ogółem: zwiedzający i uczestnicy imprez – 38 343 osoby.

Przedsięwzięcia promowane były m.in. w mas mediach, na stronach internetowych instytucji, plakatach, billboardach, wydawnictwach, stronach internetowych instytucji i podmiotów współpracujących z muzeum.

Rozwój instytucji opieki nad zabytkami

**NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA**
ODDZIAŁ TERENOWY W OPOLU

Narodowy Instytut Dziedzictwa – Oddział Terenowy w Opolu

2011r.

W roku tym Narodowy Instytut Dziedzictwa – Oddział Terenowy w Opolu wykonał następujące najważniejsze prace:

- Opinie dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do wniosków o skreślenie z rejestru zabytków
- Opinie dla Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- Opinie dla Samorządu Województwa Opolskiego:
- Weryfikacja w terenie ok. 500 zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków
- Praca w Zespole Wojewody ds. Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Wsi i Ochrony Wiejskiego Krajobrazu
- Monitoring Pomnika Historii "Góra Św. Anny, komponowany krajobraz kulturowo-przyrodniczy" - wizje w terenie, dokumentacja fotograficzna, sprawozdania
- Monitoring Pomnika Historii "Nysa - zespół kościoła farnego pod wezwaniem św. Jakuba Starszego Apostoła i św. Agnieszki Dziewicy i Męczennicy" - wizje w terenie, dokumentacja fotograficzna, karta obserwacji zabytku
- Koordynacja w skali województwa opolskiego przebiegu obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa
- Prowadzenie internetowego serwisu informacyjnego na www.edd.nid.pl dotyczącego EDD
- Współpraca z Uniwersytetem Opolskim - Wykład "Rola Narodowego Instytutu Dziedzictwa w ochronie dziedzictwa narodowego" w ramach projektu "Ochrona Dziedzictwa Kulturowego w Polsce" na Uniwersytecie Opolskim, współorganizowanego przez NID
- Opinie do zgłoszeń w konkursie Zabytek Zadbane (nadesłano 3 zgłoszenia, jeden zabytek uzyskał wyróżnienie)
- Prowadzenie serwisu internetowego na stronie www.nid.pl, Aktualności w regionie

2012:

- Opinie dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do wniosków o skreślenie z rejestru zabytków
- Opinie dla Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- Opracowanie kart ewidencyjnych WEZ (dla WKZ)
- Weryfikacja terenowa stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków – 309
- Weryfikacja stanowisk archeologicznych - raporty z dwóch powiatów
- Opinia dla Samorządu Województwa i Burmistrza Grodkowa
- Monitoring Pomnika historii "Zespół kościoła farnego pw. św. św. Jakuba Starszego i Agnieszki w Nysie" - wizje lokalna z fotografiami oraz wykonanie 5 kart monitoringowych

- Monitoring Pomnika historii "Góra Św. Anny - komponowany krajobraz kulturowo-przyrodniczy"- wizje w terenie, dokumentacja fotograficzna, sprawozdania
- Wojewódzka koordynacja obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa
- Prowadzenie serwisu internetowego na stronie www.nid.pl, Aktualności w regionie
- Prowadzenie internetowego serwisu informacyjnego dotyczącego EDD
- 4 Opinie do zgłoszeń w konkursie **Zabytek Zadbane** (3 zabytki uzyskały wyróżnienie, jeden został laureatem w swojej kategorii)
- Praca w Zespole Doradczym Wojewody Opolskiego ds. Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Wsi i Ochrony Wiejskiego Krajobrazu:
 1. opracowanie strony www.dziedzictwowsiopolskiej.pl
 2. Przeprowadzenie warsztatu dla sołtysów i liderów wsi w Paczkowie, z objazdem studyjnym do Starego Paczkowa, oraz
 3. wykład z prezentacją multimedialną we współpracy z WKZ dla mieszkańców wsi Złotogłowice pt. *Potencjał dziedzictwa kulturowego wsi województwa opolskiego. Tworzenie sieci najcenniejszych wsi.*

Działania Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Oddziału Terenowego w Opolu związane z czterema prawnymi formami ochrony zabytków:

- **wpis do rejestru zabytków** (weryfikacja rejestru zabytków nieruchomych i archeologicznych, opinie do skreślenia z rejestru dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
- **ustalenia w dokumentach planistycznych** (opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego)
- **uznanie za pomnik historii** (monitoring istniejących PH, opracowanie dokumentacji wniosku o uznanie za POMNIK HISTORII zespołu staromiejskiego w Paczkowie)
- **utworzenie paktu kulturowego** (działania edukacyjne)

Narodowy Instytut Dziedzictwa – to podległa Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego instytucja kultury, której działanie ma na celu przywrócenie dziedzictwu właściwe role w życiu społecznym, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, zapisaną w Konstytucji RP i stanowiącą podstawę współczesnych systemów zarządzania dziedzictwem na świecie. Misją Narodowego Instytutu Dziedzictwa jest tworzenie podstaw dla zrównoważonej ochrony dziedzictwa, gromadzenie i upowszechnianie wiedzy o zabytkach, wyznaczanie standardów ich ochrony i konserwacji oraz kształtowanie świadomości społecznej celem zachowania dziedzictwa kulturowego Polski dla przyszłych pokoleń.

Zgodnie z § 3 statutu NID Instytut realizuje zadania w zakresie zrównoważonej ochrony dziedzictwa kulturowego Polski w celu jego zachowania dla przyszłych pokoleń poprzez:

- gromadzenie i upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie,
- wyznaczanie i upowszechnianie standardów ochrony i konserwacji zabytków,
- kształtowanie świadomości społecznej w zakresie wartości i zachowania dziedzictwa kulturowego.

Do głównych obszarów działań NID należą:

- monitorowanie stanu zachowania i ocena wartości zasobu dziedzictwa,
- archiwizowanie zbiorów dokumentów związanych z ochroną zabytków oraz ich digitalizacja i upowszechnianie,
- budowa i rozwój ogólnopolskiej geoprzestrzennej bazy danych o zabytkach
- gromadzenie dokumentacji Krajowej Ewidencji Zabytków
- ewaluacja i doskonalenie systemu ochrony i ewidencji dziedzictwa materialnego i niematerialnego

- tworzenie i upowszechnianie standardów dokumentacji, badania i konserwacji poszczególnych kategorii zabytków
- koordynowanie realizacji procedury występowania z wnioskiem do Ministra o uznanie przez Prezydenta RP zabytku nieruchomego za pomnik historii,
- monitorowanie stanu obiektów uznanych za pomnik historii, a także kontrola prowadzonych na ich terenie prac budowlanych i konserwatorskich oraz badań w zakresie posiadanych upoważnień,
- realizacja części zadań resortu kultury wynikających z przystąpienia Polski do Konwencji światowego dziedzictwa UNESCO z 1972 r., a w szczególności prowadzenie prac nad zapewnieniem standardów ochrony, konserwacji i prezentacji miejsc Światowego Dziedzictwa, monitorowanie i ocenianie ich stanu, koordynowanie prac nad przygotowaniem planów zarządzania oraz czuwanie nad ich realizacją na zlecenie Ministra.
- realizacja programów szkoleniowych i informacyjnych na rzecz służb konserwatorskich i środowisk związanych z opieką nad zabytkami,
- podejmowanie współpracy z właścicielami i zarządcami zabytków na rzecz właściwego zarządzania zasobem dziedzictwa kulturowego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz promowanie zasad opieki nad zabytkami,
- prowadzenie specjalistycznej biblioteki w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz zarządzania dziedzictwem kulturowym,
- realizacja współpracy międzynarodowej na rzecz dziedzictwa kulturowego i jego ochrony w zakresie powierzonym przez Ministra,
- wydawanie opinii i ekspertyz dotyczących działań przy zabytkach na rzecz organów administracji publicznej,
- realizacja programów i kampanii społecznych w zakresie edukacji na rzecz dziedzictwa

Organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną dziedzictwa kulturowego z terenu województwa opolskiego:

- Towarzystwo Opieki nad Zabytkami
- Uniwersyteckie Stowarzyszenie na Rzecz Ratowania Zabytków Śląska Opolskiego
- Stowarzyszenie „Poznaj Swój Kraj” oddział opolski
- Oddział Opolski Stowarzyszenia Muzealników Polskich
- Stowarzyszenie „Rodzina Kolpinga” w Kolonowskiem
- Fundacja „Glogovia”
- Fundacja Sanktuarium Góry św. Anny
- Centrum Badawczo-Edukacyjne Konserwacji Zabytków Opolszczyzny w Nysie
- Fundacja „Ortus” w Chrzelicach
- Fundacja Zamku Księżąt Niemodlińskich
- Stowarzyszenie Ochrony Dóbr Kultury „Dąbrowskie Skarby”
- Fundacja „Dla Dziedzictwa”

W latach 2011-2012 powstało również kilka nowych organizacji, mających na celu ochronę i promocję dziedzictwa kulturowego:

- Polskie Towarzystwo Krajoznawcze Oddział Opolski (2011) – Celem działania Stowarzyszenia jest edukacja krajoznawcza oraz ochrona krajobrazu kulturowego, w tym zabytków i przyrody ojczystej. Stowarzyszenie jest organizatorem wypraw krajoznawczych oraz spotkań z twórcami związanymi ze Śląskiem.

Do obszarów działań Stowarzyszenia należą:

- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego
- ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego

- animacja społeczno-kulturalna
- edukacja kulturalna
- turystyka i krajoznawstwo
- Kozielskie Stowarzyszenie Miłośników Historii i Archeologii EXPLORATOR (2012) – celem Stowarzyszenia jest promocja i badanie historii miasta Kędzierzyn-Koźle i okolic oraz podnoszenie w lokalnej społeczności wiedzy o przeszłości miasta i regionu, a także budowanie świadomości i tożsamości o przynależności do małej ojczyzny, Opolszczyzny.
Cele Stowarzyszenia realizowane są poprzez:
 - organizowanie wystaw o tematyce historycznej,
 - uczestnictwo w imprezach o tematyce historycznej,
 - współpracę z instytucjami naukowymi, muzeami, organizacjami działającymi na rzecz nauki, kultury i ochrony zabytków oraz organizacjami administracji państwowej i samorządami,
 - współpracę ze środkami masowego przekazu w sprawach propagowania wiedzy o historii regionu,
 - promowanie historii wśród młodzieży,
 - poszukiwanie przedmiotów historycznych i archeologicznych

Społeczni opiekunowie zabytków

Zgodnie z art. 102 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) społecznym opiekunem zabytków może być osoba, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych, nie była karana za przestępstwa popełnione umyślnie oraz posiada wiedzę w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

W województwie opolskim, zgodnie z informacjami uzyskanymi od Powiatów, zostało ustanowionych przez Starostów łącznie ok. 21 społecznych opiekunów zabytków, najwięcej w powiecie kluczborskim – 13, po 2 w powiecie namysłowskim i oleskim, 1 – w powiecie krapkowickim, nyskim, strzeleckim, kędzierzyńsko-kozielskim. Społecznych opiekunów zabytków brakuje w powiatach: prudnickim, opolskim, brzeskim i głubczyckim. W latach 2011-2012 ustanowiono 4 nowych opiekunów.

VI.II. Cel Strategiczny II – Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego.

Dziedzictwo kulturowe jako czynnik stymulujący rozwój gospodarczy

„Najlepsza przestrzeń publiczna województwa opolskiego” – to konkurs ogłaszany przez Zarząd Województwa Opolskiego od 2008 r. Celem konkursu jest promowanie osiągnięć w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznej województwa opolskiego, wskazanie najlepszych realizacji projektów urbanistycznych decydujących o jakości przestrzeni publicznej oraz podnoszenie świadomości społecznej w zakresie kształtowania ładu przestrzennego. Konkurs adresowany jest do gmin kreujących i realizujących politykę przestrzenną, w tym także w odniesieniu do zagospodarowania przestrzeni publicznych, a także do inwestorów i projektantów uczestniczących w tych procesach.

W ramach konkursu oceniane są przedsięwzięcia w szczególności polegające na rewaloryzacji lub kształtowaniu nowych wartości. Nagrody mają charakter honorowy.

W roku 2011 spośród 25 zgłoszonych inwestycji, w konkursie Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Opolskiego 2011 zostały wyróżnione następujące przedsięwzięcia:

1. **"Zagospodarowanie Placu Narutowicza i Placu Marka w Leśnicy"** (Inwestor: Gmina Leśnica; projekt: P.A. NOVA, Gliwice; wykonawca: Zakład Robót Specjalistycznych Spółka z o.o., Pszczyna)

Dzięki realizacji projektu:

- podwyższono jakość istniejącej przestrzeni publicznej poprzez zastosowanie trwałej i zakomponowanej posadzki, odpowiedniego oświetlenia, elementów małej architektury i zieleni, przy zachowaniu istotnych elementów historycznych placu.
- uporządkowano wielofunkcyjną przestrzeń publiczną dzieląc ją na czytelne strefy, wykorzystując adekwatne środki wyrazu.

Nowe zagospodarowanie daje możliwość organizacji wielu imprez i uroczystości związanych z funkcją miejską placu publicznego. W realizacji zastosowano trwałe i estetyczne materiały.

2. „Parkowe miejsce spotkań w Gródczanach” (Inwestor: Gmina Branice; projekt: mgr inż. arch. Aleksandra Dziedzko, Tychy; wykonawca: Przedsiębiorstwo Robót Melioracyjnych i Drogowych – Tomasz Gatner, Branice)

Realizacja projektu przyczyniła się do:

- stworzenia miejsc integracji społeczności lokalnej o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym w sąsiedztwie istniejącej świetlicy wiejskiej.
- wyposażenia terenu w różnorodne i trwałe urządzenia do gier i zabaw, zachęcające do aktywnego wypoczynku.

Miejscu nadano nowe funkcje, przyjazne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, zachowując przy tym właściwą skalę rozwiązań dla tej miejscowości.

Jednocześnie podkreśla się aktywność gminy w realizacji podobnych przestrzeni publicznych w innych miejscowościach gminy (Branice, Bliszczycze, Włodzienin) podnoszących jakość życia mieszkańców.

3. „Regionalne Centrum Sportowo-Rekreacyjne w Brzegu – przebudowa boisk z zapleczem” (Inwestor: Gmina Brzeg; projekt: Janusz Blachowski, Wrocław; wykonawcy: Wrocławskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego nr 2 WROBIS S.A., Wrocław)

Za stworzenie nowoczesnego kompleksu sportowego dzięki nadaniu nowej jakości obiektom i otoczeniu. Rozbudowa i wzbogacenie istniejących funkcji sportowo-rekreacyjnych podniosło renę obiektu nadając mu znaczenie ponadlokalne, równocześnie poprawiając wizerunek miasta i województwa.

4. „Kompleks Rekreacyjno – Sportowy – Kryta pływalnia i Orlik 2012 w Oleśnie” (Inwestor: Gmina Olesno; projekt: Kryta pływalnia -Studio A Pracownia Architektoniczna, Kielce i Orlik 2012 - Biuro Usług Projektowych ARCHITEKTONIKA, Częstochowa; wykonawca: Kryta pływalnia - TIWAL Sp. z o.o., Warszawa i Orlik 2012 - Firma Instalacji Sanitarnej POLAN, Praszka)

Za wykreowanie przestrzeni publicznej z nowoczesnym wielofunkcyjnym obiektem rekreacyjno-sportowym o ponadlokalnym zasięgu oddziaływania poprawiającym wizerunek miasta i województwa.

„Zagospodarowanie terenu centrum wsi Stare Siołkowie”.

Przedsięwzięcie zostało nagrodzone za zrealizowanie projektu zagospodarowania wsi wpisującego się skalą i charakterem w tradycję i historię miejscowości w sposób przemyślany i konsekwentny. Wysokiej jakości realizacja umiejętnie harmonizuje z istniejącym, zadbanym otoczeniem tworząc atrakcyjne miejsca spotkań i wypoczynku a kompleksowe zagospodarowanie wnętrza urbanistycznego doskonale eksponuje i scala całość kompozycyjną centrum wsi, zachowując segregację poszczególnych funkcji. Przedsięwzięcie wykonane zostało z dużą kulturą, z użyciem subtelnych środków wyrazu zarówno w małej architekturze jak i zieleni. Akceptacja społeczności

lokalnej dla zrealizowanej inwestycji przejawia się dużą dbałością o stan utrzymania dobra wspólnie użytkowanego.

Laureaci konkursu 2012

Najlepszą przestrzenią publiczną 2012 zostało przedsięwzięcie pn. „Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Miasta Opole poprzez zagospodarowanie terenów wzdłuż Odry. Rewaloryzacja Parku Nadodrzańskiego”. Inwestorem było miasto Opole, zaś autorem projektu Studium Projektowo-Graficzne „Sześć” Marcin Czyżowski i Studio Projektowe „A” Waldemar Adamski z Opola a wykonawcą: Opolskie Przedsiębiorstwo Usług Drogowych z siedzibą w Opolu.

Przedsięwzięcie zostało nagrodzone za bardzo udaną rewaloryzację istotnego obszaru w systemie publicznych terenów zielonych Opola, oczekiwane od wielu lat, modelowe otwarcie rzeki Odry dla mieszkańców miasta, interesujące i przyjazne rozwiązania projektowe dostosowane do skali przestrzeni publicznej, tworzące atrakcyjne miejsca spotkań, rekreacji i wypoczynku, różnorodne i twórcze rozwiązania małej architektury dostosowane do potrzeb użytkowników a także stworzenie przestrzeni dla działań społecznych i kulturalnych.

Komisja konkursowa doceniając pozytywne efekty wysiłku inwestycyjno-organizacyjnego samorządów gminnych postanowiła przyznać:

- **Pierwsze wyróżnienie dla przedsięwzięcia pn. „Rewitalizacja Rynku w Nysie – Przebudowa odcinka ul. Krzywoustego”**
 - Inwestor : Gmina Nysa
 - Projekt: Biuro Projektów Budowlanych PLANBUD, Paweł Opałka, Nysa
 - wykonawca: Brukarstwo i Usługi Budowlane Wiesław Bis oraz BUDBIS Paweł Bis z Konradowej (gm. Nysa)

Uzasadnienie: Wyróżnienie przyznano za wykreowanie w zabytkowym centrum miasta atrakcyjnej uliczki, posiadającej swój charakter, funkcjonalność, wysokie walory estetyczne adekwatne dla tego miejsca a także za wprowadzenie nowych rozwiązań architektonicznych harmonizujących z istniejącą zabudową, we właściwy sposób tworzących nastrój miejskiego pasażu.

- **Drugie wyróżnienie dla przedsięwzięcia pn. „Budowa, zagospodarowanie i urządzenie Parku Rekreacyjnego w Dobrzeń Wielkim”**
 - Inwestor: Gmina Dobrzeń Wielki
 - projekt: Pracownia Projektowa W.P. Wojciech Paszkowski z Opola.
 - wykonawca: Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe BEST-OPEBEL, Wiesław Wójcik, Jerzy Kiryczuk z Borek (gm. Dobrzeń Wielki).

Uzasadnienie: Wyróżnienie przyznano za stworzenie interesującego powiązania wielorodzinnego zespołu mieszkaniowego z centrum administracyjno-usługowo-handlowym gminy w formie wielofunkcyjnego terenu rekreacyjnego w zieleni parkowej oraz wykorzystanie istniejącego cieków wodnego dla uatrakcyjnienia zrealizowanych rozwiązań architektonicznych.

- **Specjalne wyróżnienie dla przedsięwzięcia pn. „Utworzenie Narodowego Centrum Polskiej Piosenki poprzez przebudowę Amfiteatru Tysiąclecia w Opolu”**

- Inwestor: **Miasto Opole**
- projektanci: Biuro 87A, Marek Nowacki, Małgorzata Adamowicz-Nowacka z Opola
- wykonawca : Budimex SA Oddział Budownictwa Ogólnego Południe w Krakowie

Uzasadnienie: Wyróżnienie specjalne przyznano za zdecydowane podniesienie jakości eksponowanej przestrzeni publicznej Opola z dodaniem jej nowych funkcji – oferty dla miasta, regionu i kraju oraz uzyskane walory architektoniczne i użytkowe jednego z najważniejszych obiektów Opolszczyzny, które tworzą bardzo atrakcyjną przestrzeń dla różnorodnych wydarzeń kulturalnych, zwłaszcza ogólnodostępnych.

Wstrzymanie procesów degradacji założeń pałacowo-parkowych

W latach 2011-2012 podejmowano nieliczne działania, głównie przy wsparciu samorządów, środków unijnych oraz środków ministerialnych, polegające na przeprowadzeniu niezbędnych prac ratunkowych i zabezpieczających zabytkowe obiekty pałacowo-parkowe. Zaliczyć należy do nich remont dachu, orynnowania oraz instalacji odgromowej barokowego dworu w Ściborzu.

W ramach RPO WO przeprowadzono natomiast bardziej kompleksowe działania ukierunkowane na wstrzymanie procesów degradacji pałaców. Należały do nich: remont i prace konserwatorskie Zespołu Pałacowego w Tułowicach oraz remont konserwatorski- restauratorski pałacu w Prószkowie.

Wstrzymanie procesów degradacji założeń pałacowo-parkowych realizowane był również w ramach Poddziałania 1.4.1 RPO WO Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa, a także Poddziałania 1.4.2. RPO WO Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny. Lista przyznanych dotacji w Rozdziale VII.

Barokowy Dwór w Ściborzu (własność prywatna)

Wspieranie inicjatyw mających na celu podniesienie rangi obiektów i zespołów zabytkowych

W latach 2011-2013 jedna gmina w województwie opolskim podjęła inicjatywę mającą na celu utworzenie parku kulturowego. Miasto Opole wraz z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz Wojewodą Opolskim prowadziło rozmowy o utworzeniu Parku Kulturowego „Ostrówek”. W roku 2013 miał zostać ogłoszony konkurs na koncepcje zagospodarowania terenu Ostrówka z ekspozycją

archeologiczną. Poza tym nie podjęto żadnej innej inicjatywy w kierunku utworzenia parku kulturowego na terenach poszczególnych gmin.

Trzy gminy podjęły działania, w celu uznania za Pomnik Historii obiektów zabytkowych leżących na ich terenie. Podjęto starania o wpisanie na listę:

- Zabytkowy układ ruralistyczny wraz z kompleksem pocysterskim w Jemielnicy

W latach 2011-2011 w województwie opolskim Prezydent Rzeczypospolitej uznał za POMNIKI HISTORII dwa kolejne (po Górze Św. Anny...) zabytki:

28 lutego 2011 r. na listę Pomników Historii wpisano farę kościoła pw. św. Jakuba i Agnieszki w Nysie, a 28 listopada 2012 r. zespół staromiejski ze średniowiecznym systemem fortyfikacji Paczkowa.

Wspieranie funkcjonowania istniejących szlaków turystycznych oraz inicjatyw na rzecz tworzenia nowych szlaków obejmujących charakterystyczne dla województwa cenne zespoły i obiekty zabytkowe.

Ogólnoeuropejskie szlaki kulturowo-turystyczne w województwie opolskim

W województwie opolskim występuje kilka turystycznych szlaków kulturowych o znaczeniu międzynarodowym, promujących dziedzictwo kulturowe regionu. Należą do nich przede wszystkim:

- **Droga św. Jakuba – Via Regia** – to droga królewska, podlegająca bezpośrednio królowi na której obowiązywały specjalne prawa. Jako Via Regia „droga wysoka” oznacza się również historyczny trakt handlowy prowadzący od Hiszpanii aż po Rosję. Via Regia to także jedna z głównych nitek szlaku pielgrzymkowego św. Jakuba, Drogi św. Jakuba, która nazywana jest także często po hiszpańsku Camino de Santiago. Jest ona szlakiem pielgrzymkowym do katedry w Santiago de Compostela w Galicji w północno-zachodniej Hiszpanii. W katedrze tej według wierzeń, znajduje się ciało św. Jakuba Apostoła. W 1986 r. Rada Europy ogłosiła Drogę św. Jakuba pierwszym europejskim szlakiem o dużym znaczeniu kulturowym. Droga Opolska jest wariantem starodawnego traktu komunikacyjnego Via Regia. Na terenie województwa opolskiego zaczyna się w okolicy Ujazdu i prowadzi przez Górę św. Anny, Opole, Dobrzeń, Skorogoszcz i Brzeg (110 km). Za Małujowicami wkracza na Dolny Śląsk i biegnie dalej przez Wrocław i Zgorzelec do Composteli. Nyska Droga św. Jakuba to szlak dojściowy do Via Regia. Prowadzi ona z Głucholaz przez Nysę, Pakosławice, Kopice i Lewin Brzeski do Skorogoszczy.
- **Środkoeuropejskie Ośrodki Pielgrzymkowe** – to szlak pielgrzymkowy, związany z drogą św. Jakuba, do którego w województwie opolskim należy Gmina Leśnica. Szlak ma na celu rozpowszechnienie ruchu pielgrzymkowego poprzez współpracę miejscowości pielgrzymkowych, jako miejsc życia duchowego. Długość szlaku wynosi ok. 2100 km, a oficjalne jego otwarcie miało miejsce w 2009 r.
- **Szlak Drewnianego Budownictwa Sakralnego** – to szlak drewnianych zabytkowych kościołów. W województwie opolskim jest ich ponad siedemdziesiąt. Najliczniej występują w powiatach kluczborskim i oleskim. Jako zabytki o dużej wartości artystycznej stanowią prawdziwą atrakcję turystyczną regionu. Oznakowany szlak od Opola do Olesna umożliwi zwiedzanie dwunastu kościołów pochodzących z XVII i XVIII wieku. (Opole, Bierkowice, Czarnowąsy, Dobrzeń Wielki, Kolanowice, Laskowice, Bierdzany, Lasowice Wielkie, Wędrynia, Lasowice Małe, Chocianowice, Stare Olesno, Olesno)
- **Szlak Cysterski** – nowopowstały szlak, którego uroczysta inauguracja miała miejsce z początkiem 2012 r. Projekt utworzenia szlaku realizowany był w ramach działania 6.4 „Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym” Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013. Całkowity koszt projektu to 36 mln zł. Liderem Projektu jest Samorząd Województwa Dolnośląskiego. Partnerami w projekcie są natomiast: Samorząd Województwa Opolskiego, Samorząd Województwa Śląskiego, Samorząd Województwa Małopolskiego, Dolnośląska Organizacja Turystyczna, Opolska Regionalna

Organizacja Turystyczna, Śląska Organizacja Turystyczna oraz Małopolska Organizacja Turystyczna. Partnerami inwestycyjnymi w Projekcie są gminy na terenie których znajdują się obiekty cysterskie i pocysterskie. W województwie opolskim jest to Gmina Jemielnica. Główne cele projektu zakładają podniesienie atrakcyjności turystycznej kraju i województw w nim uczestniczących, a także promocję w kraju i zagranicą pocysterskiego dziedzictwa kulturowego związanego z Polską. Unikatowość tego projektu cechuje się wyjątkową rangą obiektów zlokalizowanych na szlaku cysterskim w czterech województwach. Są to obiekty o najwyższej wartości historycznej, perły architektury, głównie z okresu baroku ale i gotyckie założenia klasztorne. W obiektach tych znajdują się również tysiące wysokiej klasy zabytków ruchomych. Stworzenie Szlaku Cysterskiego stanowi również element koncepcji zarządzania otoczeniem cennych zabytkowych obiektów, co umożliwiło by w przyszłości rozpoczęcie starań o wpisanie wybranych kompleksów pocysterskich na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO.

W ramach projektu zrealizowano m. in. następujące inwestycje:

- budowa 21 parkingów przy obiektach pocysterskich
- budowa 15 sanitariatów
- budowa 9 punktów informacji turystycznej
- wytyczenie przebiegu szlaku głównego i pętli lokalnych,
- badania ilościowe i jakościowe ruchu turystycznego,
- budowa 49 infokiosków,
- oznakowanie obiektów pocysterskich – 160 tablic
- promocja krajowa i międzynarodowa

Ogólnopolskie szlaki kulturowo-turystyczne w województwie opolskim

- **Szlak Józefa Lompy** – znakowany szlak turystyczny, biegnący przez województwo opolskie i śląskie, wiodący przez miejscowości związane z działalnością Józefa Lompy – znanego górnośląskiego działacza, poety, tłumacza i publicysty. Szlak biegnie przez miejscowości: Woźniki, Lubsza, Boronów, Lisów, Zborowskie, Panoszów, Wędrynia, Olesno.
- **Szlak Powstańców Śląskich** – szlak biegnący przez województwo opolskie i śląskie, prowadzący przez miejscowości w których walczyli powstańcy śląscy w latach 1919-1921. Projekt szlaku opracował ks. Jerzy Pawlik już 1968-1971 z okazji 60. rocznicy III Powstania Śląskiego. Szlak przebiega przez 27 miejscowości: Bytom, Piekary Śląskie, Radzionków, Tarnowskie Góry, Wilkowice, Zbrostawice, Kamieniec, Boniowice, Karchowie, Jaśkowice, Łubnie, Pniów, Pisarzowice, Toszek, Dłużniczka, Dąbrówka, Centowa, Jemielnica, Strzelce Opolskie, Góra Św. Anny, Kędzierzyn-Koźle, Kotlarnia, Łącza, Sierakowice, Lachowice, Kozłów, Gliwice.
- **Szlak Romański w Polsce** – polegający na oznakowaniu zabytków romańskich w Polsce, w założeniu z trasą turystyczną. W województwie opolskim należą do nich: Głuchołazy – kościół parafialny św. Wawrzyńca z 1250 r, Kałków – kościół Narodzenia NMP i św. Jerzego z XIII w., Kępnic- kościół Wniebowzięcia NMP z XIII w, Pakostawice – kościół Świętych Apostołów Piotra i Pawła z 1221 r. oraz Wierzbięce – kościół św. Mikołaja z pocz. XIV w.
- **Rowerowy Szlak Odry** - to ponadregionalny szlak rowerowy biegnący doliną Odry od miejsca w którym wpływa do terytorium Polski, do ujścia Warty. Szlak utworzony w 2005 r. z inicjatywy Fundacji Ekologicznej „Zielona Akcja” z Legnicy, w celu ukazania turystom przyrodniczego i kulturowego dziedzictwa Doliny Odry.

Regionalne szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne

- **Szlak Polichromii Brzeskich** – jest to najliczniejsze w Polsce zgrupowanie niezwykle cennych zabytków gotyckiego malarstwa ściennego, które znajdują się w kilku wiejskich kościołach w okolicy Brzegu. Obecnie udało się zidentyfikować w województwie opolskim 38 dzieł tego typu. 6 polichromii średniowiecznych można oglądać we wnętrzach kościołów w Brzegu, Krzyżowicach, Małujowicach, Obórkach, Pogorzeli i Strzelnikach. 11 cennych zabytków, wymaga pilnych prac konserwatorskich przy zaangażowaniu dużych nakładów finansowych. W kościołach w Młodoszowicach, Starym Grodkowie i Zielęcicach, podczas prowadzonych bez właściwego nadzoru konserwatorskich pracach doszło do częściowego zniszczenia cennych polichromii. Szlak istnieje od 1997 r. Prowadzi on przez: Brzeg, Brzezinę, Zielęcice, Małujowice, Łukowice Brzeskie, Bierzów, Przylesie, Obórki, Krzyżowice, Pogorzelę, Łosiów, Strzelniki i Kruszyń. Polichromie zdobiące kościoły w Brzegu, Małujowicach, Strzelnikach, Krzyżowicach i Pogorzeli to jedne z najcenniejszych dzieł sztuki śląskiej. Jedynym zidentyfikowanym spośród twórców malowideł w brzeskich kościołach jest artysta określany mianem Mistrza Brzeskich Pokłonów Trzech Króli albo Mistrza z Brzegu. Ten znakomity twórca w kilku kościołach pozostawił po sobie wspaniałe przykłady średniowiecznego malarstwa ściennego, a powtarzająca się charakterystyczna scena Pokłonu Trzech Króli posłużyła do identyfikacji dzieł malarza.
- **Szlak im. J. Jeziorowskiego** – szlak o długości 56,4 km, powstały z połączenia ze Szlakiem Zabytków Budownictwa Drewnianego na odcinku Kluczbork-Olesno. Biegnie od Kluczborka do położonej na terenie gminy Lasowice Wielkie Chudoby. Umożliwia zwiedzanie bogatych w zabytki ośrodków miejskich (Kluczbork, Olesno), kilku drewnianych kościołów, dawnego ośrodka przemysłowego w rejonie Szumiradu. Krajobrazowa trasa, przebiegająca w znacznej części lasami, pozwala również na obejrzenie ciekawych obiektów przyrodniczych. W nazwie upamiętnia Józefa Jeziorowskiego, ur. 1767 r. wybitnego śląskiego pedagoga.
- **Szlak Eichendorffa** – został utworzony przy wsparciu środków unijnych z inicjatywy Urzędu Miasta i Gminy Nysa i jest on poświęcony znanemu poecie oraz miejscom Księstwa Nyskiego w których przebywał. Trasa szlaku obejmuje:
 - grobowiec na Cmentarzu Jerozolimskim
 - pomnik (niedaleko miejsca gdzie stał dom poety)
 - punkt widokowy (Wysoka Bateria)
 - altanę Eichendorffa – na dawnym wzgórzu Charlottenhöhe, z którego roztacza się widok na panoramę Nysy i okolic.
- **Szlak Marii Luizy Merkert** – szlak wytyczony i opisany przez Siostrę Margaritę ze Zgromadzenia Sióstr Elżbietanek przy współpracy Biura Promocji nyskiego magistratu. Obecnie jest znakowany płytami z brązu z sekwencjami Matki Marii. Spacer po szlaku daje możliwość poznania pięknych zakątków Nysy oraz ich historii.

W latach 2011-2012 z inicjatywy i przy wsparciu finansowym lokalnych samorządów powstało także kilka nowych szlaków nawiązujących do dziedzictwa kulturowego m.in. integracyjna ścieżka historyczna, Transgraniczna edukacja historyczna – szlakiem Twierdzy Koźle (Gmina Kędzierzyn-Koźle), Szlak edukacyjno-turystyczny – Szlak czarownic po polsko-czeskim pograniczu. (Gmina Otmuchów).

VI.III. Cel strategiczny III – Rozwój turystyki związanej z regionalnym dziedzictwem kulturowym i rozwój tożsamości regionalnej

Podnoszenie poziomu edukacji i wiedzy na temat regionalnego dziedzictwa kulturowego

Europejskie Dni Dziedzictwa

Europejskie Dni Dziedzictwa
Wspólne działanie Rady Europy i Komisji Europejskiej

Europejskie Dni Dziedzictwa to największy w Europie projekt społeczny i edukacyjny, najważniejsze święto zabytków kultury Starego Kontynentu. Imprezy skierowane są do bardzo szerokiej i różnorodnej grupy odbiorców, co nadaje im wymiar uniwersalny. Głównym celem Europejskich Dni Dziedzictwa jest promowanie regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz przypomnienie o wspólnych korzeniach kultury europejskiej.

Wojewódzkim koordynatorem obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa jest Narodowy Instytut Dziedzictwa, Oddział Terenowy w Opolu.

2011

Tradycyjnie podczas dwóch weekendów września (10-11 i 17-18) odbyła się dziewiętnasta edycja Europejskich Dni Dziedzictwa, pod hasłem przewodnim „Kamienie milowe” Wojewódzka inauguracja Europejskich Dni Dziedzictwa 2011 odbyła się tydzień wcześniej – 2 września w Jemielnicy, podczas „VI Forum Szlaku Cysterskiego”.

Dziewiętnasta edycja Europejskich Dni Dziedzictwa była szczególna, ponieważ Polska była jednocześnie gospodarzem 4. Europejskiego Forum Dziedzictwa oraz towarzyszącego mu spotkania koordynatorów narodowych EDD. Wydarzenia te miały miejsce w październiku we Wrocławiu i stanowiły część planowanych oficjalnych wydarzeń towarzyszących polskiej Prezydencji w Radzie UE.

Europejskie Dni Dziedzictwa 2011 miały na celu głównie poznanie i docenienie historii oraz zabytków swojego regionu, wydarzeń historycznych wpisanych w historię powszechną, a przede wszystkim zwrócenie uwagi na wkład Rzeczypospolitej w rozwój Europy na przestrzeni dziejów. „Kamieniami milowymi” ziemi opolskiej budującymi tożsamość wspólnej Europy, były Powstania Śląskie, odkrycia śląskich naukowców, opolski przemysł wapienniczy i hutniczy, liczne lokacje miejscowości oraz częste zmiany administracyjne.

W ramach wojewódzkiej inauguracji Europejskich Dni Dziedzictwa w Jemielnicy odbyła się konferencja naukowa z cyklu Forum Scientiae Cisterciense nt. „Działalność gospodarcza zakonu cysterskiego”.

Kilka tysięcy osób odwiedziło I Jarmark Cysterski, który odbył się 4 września 2011 w zabytkowym centrum wsi Jemielnica. Główną atrakcją Jarmarku był zabytkowy kościół wraz z zabudowaniami klasztornymi, a także podziemia, bardzo rzadko udostępniane zwiedzającym. Dla zwiedzających otworzono także zabytkowy kościół cmentarny pw. Wszystkich Świętych, z zachowanymi fragmentami gotyckich polichromii.

Do udziału w Europejskich Dniach Dziedzictwa 2011 w województwie opolskim zgłosiło się 33 organizatorów, którzy przygotowali 131 wydarzeń na terenie 22 miejscowości. Frekwencja ogółem wyniosła prawie jedenaście tysięcy osób. Wśród organizatorów przeważały instytucje kultury

(muzea), zgłosiły się również liczne samorządy i organizacje pozarządowe. VI Forum Szlaku Cysterskiego w Polsce zorganizowane zostało przez Opolską Kurię Diecezjalną. Wśród przygotowanych wydarzeń edukacyjnych wymienić należy: wystawy, wykłady i prelekcje, zwiedzanie z przewodnikiem, sesje naukowe, popularnonaukowe, seminaria, uroczystości religijne, prezentacje multimedialne, prezentacje dawnych rzemiosł, warsztaty, turnieje, inscenizacje, festyny, konkursy, spacer i wycieczki plenerowe, koncerty.

Wśród Organizatorów znalazły się:

Kuria Opolska, Starostwo Kluczborskie, Gmina Jemielnica, Gmina Murów, Urząd Miasta Nysa.

organizacje pozarządowe:

- Stowarzyszenie Miłośników Karłowic i Kuźnicy Katowskiej im. Ks. dr Jana Dzierżona ze Współorganizatorami,
- Towarzystwo Rozwoju Lokalnego *Zielony Most* w Skorogoszczy ze Współorganizatorami,
- Stowarzyszenie Dolina Małej Panwi,
- Stowarzyszenie Ziemi Kluczborskiej „Irys”,
- Stowarzyszenie Pro Schola Musica,

Muzea:

- Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Św. Anny (Oddział M.Śl.Op.)
- Muzeum w Praszce
- Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu
- Muzeum Ziemi Prudnickiej w Prudniku
- Muzeum im. Jana Dzierżona w Kluczborku
- Muzeum Gazownictwa w Paczkowie
- Muzeum w Nysie

Biblioteki:

- Miejska Biblioteka publiczna w Kędzierzynie – Koźlu (współpraca ze stowarzyszeniem EXPLORATOR)
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Popielowie i jej filia w Karłowicach
- Biblioteka publiczna w Skorogoszczy

Szkoły:

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Nysie
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ks dr. Jana Dzierżona w Karłowicach

oraz:

Parafia pw. NSPJ w Zagwiździu (kościół jest laureatem konkursu Zabytek Zadbany 2011r.)

Parafia Rzymsko-katolicka pw. Św. Michała Archanioła w Karłowicach, Koło Opieki nad Zabytkami przy Kluczborskim Domu Kultury, Sołectwo Skorogoszcz, Dom Kultury w Lewinie Brzeskim, Sołtys i Rada Sołecka w Karłowicach, Sołtys w Kurzniach, Samorządowe Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Popielowie, Koło Gospodyń Wiejskich w Karłowicach, Rada Sołecka w Zagwiździu, Rada Parafialna w Zagwiździu, Ochotnicza Straż Pożarna w Zagwiździu, Nieformalna Grupa Odnowy Ogródu Botanicznego w Zagwiździu.

Plakat Europejskich Dni Dziedzictwa 2011

I Jarmark Cysterski w Jemielnicy

2012

Europejskie Dni Dziedzictwa 2012 były jednocześnie jubileuszowymi dwudziestymi obchodami imprezy. Hasło przewodnie na rok 2012 brzmiało: „Tajemnice codzienności” nawiązując do ratyfikowanej niedawno przez Polskę „Konwencji UNESCO z 2003 r., o ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Temat ten miał za zadanie ocalić od zapomnienia piękno i urok codziennych zdarzeń – zwykłego codziennego życia, spotkań, języka, muzyki, obyczajów, obrzędów, pracy, świąt, kulturę stołu, wytwarzania rękodziela. Dziedzictwo niematerialne podlega ochronie na równi z dziedzictwem materialnym.

Inauguracja EDD w roku 2012 miała miejsce w Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu-Bierkowicach. Muzeum przygotowało wiele atrakcji: pokazy pracy przy wyrobie lnu, lepienie garnków z gliny, degustacje regionalnych potraw. W dniu tym można było bezpłatnie zwiedzać stałą ekspozycję opolskiego skansenu.

Do udziału w Europejskich Dniach Dziedzictwa 2012 zgłosiło się 30 organizatorów, którzy przygotowali 109 wydarzeń na terenie 17 miejscowości. Frekwencja szacowana jest na ok. 15 600 osób. Wśród organizatorów przeważały instytucje kultury, zgłosiły się również samorządy oraz organizacje pozarządowe. Ze względu na tematykę EDD 2012 w imprezie udział wzięły regionalne izby muzealno-kolekcjonerskie oraz izby pamięci i miniskanseny szkolne.

Organizatorzy:

Muzea:

- Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu
- Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu
- Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu
- Muzeum w Praszce
- Muzeum Gazownictwa w Paczkowie
- Muzeum Ziemi Prudnickiej w Prudniku
- Muzeum w Nysie

Organizacje pozarządowe:

- Opolskie Stowarzyszenie Integracji Lokalnej
- Stowarzyszenie „Nasz Karłubiec”
- Towarzystwo Rozwoju Lokalnego „Zielony Most” w Skorogoszczy
- Stowarzyszenie Ziemi Kluczborskiej „Irys”
- Stowarzyszenie Regionu Kluczborskiego „Kobietom mammograf”
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Kluczborku
- Koło Opieki nad Zabytkami przy Kluczborskim Domu Kultury

Biblioteki:

- Miejska Biblioteka Publiczna w Kędzierzynie-Koźlu
- Biblioteka Publiczna w Skorogoszczy
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Kluczborku
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie

Szkoły:

- Publiczne Gimnazjum w Biadaczu
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Popielowie

Domy kultury:

- Dom Kultury w Lewinie Brzeskim
- Kluczborski Dom Kultury

Oraz:

- Urząd Gminy w Murowie
- Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Zagwiździu
- Izba Muzealno-Kolekcjonerska w Dębskiej Kuźni
- Izba Pamięci Regionalnej i Rzemiosła w Kuniowie
- Pasieka Zarodowa w Maciejowie
- Kuźnia Kowalstwa Artystycznego w Chocianowicach

Europejskie Dni Dziedzictwa

2012

Tajemnice
codziennosci

www.edd2012.pl

Plakat Europejskich Dni Dziedzictwa 2012

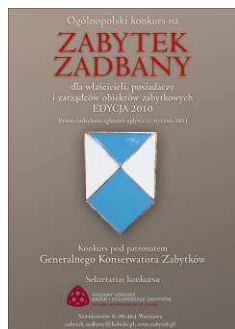
Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków

Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków to święto obchodzone corocznie w kwietniu, mające na celu przybliżenie lokalnym społecznościom problematyki dziedzictwa kulturowego. W Polsce za podstawowy cel zakłada się prezentowanie zabytków o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa światowego i spuścizny kulturowej. Stałym elementem Dnia Ochrony zabytków w Polsce jest również wyróżnianie i nagradzanie osób szczególnie zasłużonych dla ochrony zabytków na różnych płaszczyznach działalności.

W roku 2011 w ramach Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków wręczono odznaki „Za opiekę nad zabytkami” 5 osobom. Znaleźli się wśród nich ludzie zawodowo i społecznie dbający o ślady przeszłości. Odznaki te nadawane są przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na wniosek Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W ramach Międzynarodowego Dnia Ochrony zabytków w Muzeum Wsi Opolskiej odbyła się inauguracja konkursu fotograficznego „Zabytkowa architektura wsi opolskiej”

W roku 2012 opolskie obchody Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków miały miejsce w Miejskiej Bibliotece Publicznej. W święto ochrony zabytków 7 osób szczególnie zasłużonych odznaczył wojewoda opolski ministerialną odznaką „Za opiekę nad zabytkami”. Przedstawiono też opolskich laureatów konkursu „Zabytek zadbany”. W gronie nagrodzonych przez wojewodę osób znalazł się n. in. ks. dr Alfred Skrzypczyk, za opiekę nad wyróżnionym w 2011 r. tytułem „Zabytek zadbany” kościołem w Zagwizdzu.

ZABYTEK ZADBANY – konkurs Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2011r.

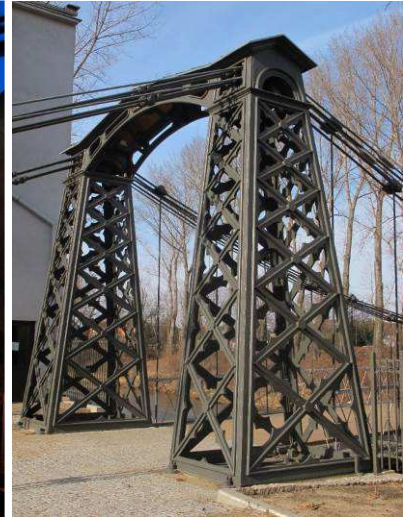
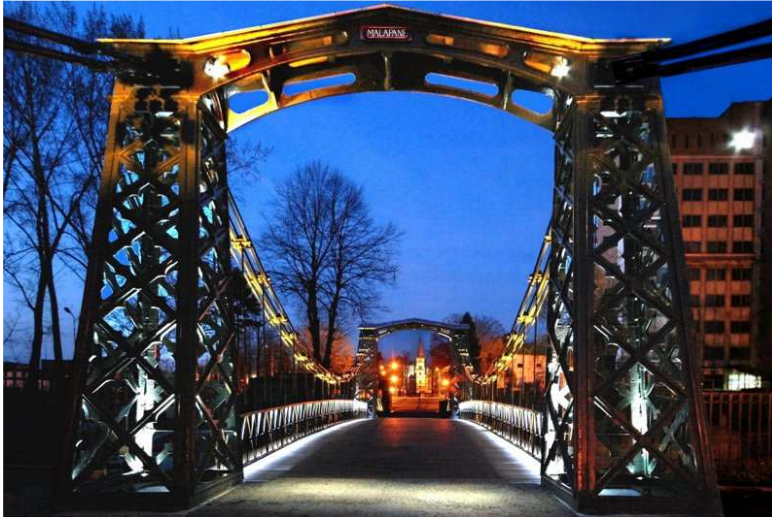

Wyróżnienie w konkursie z województwa opolskiego

otrzymał kościół pw. NSPJ w Zagwizdzu.

2012 r.:

laureat konkursu Zabytek Zadbany - najstarszy w Europie, most żelazny wiszący na rzece Mała Panew w Ozimku

Wyróżnienia:

1. Dom Pomocy Społecznej w Prószkowie – Zamek w Prószkowie

2. Mała młotownia w zespole obiektów zabytkowych Huty Żelaza w Zagwizdziu

3. Willa Hermanna Fränkla w Prudniku

Noc Muzeów

Głównym celem Nocy Muzeów, odbywającej się pod patronatem Rady Europy, jest udostępnienie zwiedzającym muzeów, galerii i instytucji kultury w wybranym dniu w godzinach nocnych. Muzea udostępniają swoje zbiory bezpłatnie, przygotowują również wiele atrakcji dla zwiedzających np. zwiedzanie obiektów zazwyczaj niedostępnych, koncerty poczęstunki, warsztaty. Noc Muzeów w Polsce odbywa się od 2003 r. – pierwsza odbyła się w Poznaniu. Do organizacji tego wydarzenia przystępuje coraz więcej miast. W 2013 roku już prawie 150 polskich miast.

W latach 2011-2012 odbyła się w województwie opolskim kolejno IV i V edycja imprezy. W roku 2011 brały w niej udział głównie opolskie muzea. Pięć instytucji: Muzeum Śląska Opolskiego, Muzeum Wsi Opolskiej, Muzeum Diecezjalne, Centralne Muzeum Jeńców Wojennych, a także Muzeum Polskiej Piosenki. Muzeum Śląska Opolskiego zachęcało do obejrzenia zbiorów w budynku przy ul. Muzealnej oraz w kamienicy czynszowej. Indywidualnie lub z przewodnikiem można było poznać Opole sprzed wieków, produkowaną w naszym regionie porcelanę, dzieła sztuki stworzone przez miejscowych artystów, a także tych których nazwiska są znane także w świecie. Można było również obejrzeć najmłodszą ekspozycję Muzeum w Goerlitz „Cel podróż – Śląsk”, przybliżający szlak niegdyś prowadzący z Berlina na Śląsk, a także do Hrabstwa Kłodzkiego. Szczególną atrakcją nocnego programu Muzeum Śląska Opolskiego pod wspólnym hasłem „Twarz” była prezentacja dawnych mieszkańców opolskie ziemi. Po raz pierwszy można było zobaczyć wykonany techniką cyfrową portret kobiety sprzed 5 tysięcy i mężczyzny z XIV w. Rekonstrukcja wizerunków okazała się możliwa dzięki odnalezieniu czaszek w Polskiej Cerekwi i w Opolu pod ulicą Szpitalna, na terenie dawnego cmentarzyska miejskiego.

Muzeum Diecezjalne polecało wystawy stałe i czasowe. Z tych pierwszych „Tajemnice różańca” Agaty Padoł-Ciechanowskiej. Ekspozycja została otwarta podczas wielkiego postu i wpisana w diecezjalne uroczystości beatyfikacji Jana Pawła II. W ośmiu przedstawieniach malarka zawarła

cztery tajemnice różańca, z ogłoszoną przez polskiego papieża Tajemnicą Światła włącznie. Można było obejrzeć również skarbiec gotyckiej rzeźby, starodruków, malarstwa i zachodnich ikon.

Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu wystąpiło z atrakcyjną ofertą dla dzieci i młodzieży. Uczestnicy warsztatu historyczno-plastycznego „Pod osłoną nocy. Konspiracja w obozach jenieckich” w pierwszym etapie mogli zapoznać się ze znaczeniem słowa konspiracja, obejrzeli fragmenty filmów fabularnych tematycznie z nią związanych i prezentacje multimedialne. Można było także z bliska przyrzeć się oryginalnym listom jenieckim ze śladami ingerencji cenzora.

Muzeum Wsi Opolskiej zachęcało do wzięcia udziału w pokazie „Światło- dźwięk”. W zabytkowej scenerii zobaczyć można było grę laserowych promieni i elektronicznej muzyki.

W roku 2012 podczas V Opolskiej Nocy Muzeów, podobnie jak przed rokiem nie zabrakło atrakcji. Muzeum Śląska Opolskiego odwiedziło blisko pięć tysięcy zwiedzających. Wykłady, prelekcje i pokazy pod wspólnym hasłem „Światło” cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Finałowym punktem programu była wielkoformatowa projekcja multimedialna na budynku Muzeum.

W Muzeum Wsi Opolskiej w świetle lamp naftowych można było zwiedzać skansen, posłuchać ciekawej historii zabytkowego kościoła, zobaczyć czarownicę robiącą podpłyomyki na zabytkowym piecu lub zwiedzić nowo otwartą wystawę czasową „Kościoły drewniane na Górnym Śląsku”. Wśród uczestników imprezy pojawiły się czarodziejki, wróżki i elfy. Frekwencja wyniosła ok. 1900 osób.

W ramach V Opolskiej Nocy Muzeów w Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu odbyło się spotkanie pn. „Festiwalowe wspomnienia...”, którego gospodarzem był Edward Spyrka, dyrygent, autor muzyki, wielokrotny kierownik muzyczny i juror opolskiego festiwalu. W czasie imprezy w Miejskiej Bibliotece Publicznej można było posłuchać historii opolskiego festiwalu. Spotkaniu towarzyszyła prezentacja fotografii festiwalowych oraz materiałów dźwiękowych zrealizowanych przez Radio Opole.

Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu przygotowało wystawę pt. „Moje pogodne dzieciństwo skończyło się 1 września 1939 r.”, dzięki której można było poznać historię zabawek sprzed 70 lat.

W nocy muzeów w latach 2011-2012 brało też udział Muzeum Politechniki Opolskiej, Muzeum Lamp Rentgenowskich w Opolu oraz muzea w Nysie, Kluczborku i Paczkowie.

Obie edycje odbyły się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Opolskiego.

Plakaty promujące imprezę

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która reguluje między innymi zasady współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, Zarząd Województwa Opolskiego ogłasza na wniosek Departamentu Kultury, Sportu i Turystyki otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w sferze pożytku publicznego. W ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zostały stworzone podstawy prawne do systematycznej współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, określające tryb zlecenia i wspierania zadań publicznych oraz przyznawania środków finansowych na realizację tych zadań. Współpraca Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

W latach 2011-2012 Zarząd Województwa Opolskiego ogłosił dwa otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w zakresie rozwoju i upowszechniania kultury przez organizacje i inne uprawnione podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

Rok 2011 – 189 906, 50 zł (39 dotacji)

Rok 2012 – 200 000 zł (38 dotacji)

W latach 2011-2012 Zarząd Województwa Opolskiego ogłosił dwa otwarte konkursy ofert w zakresie promowania turystyki i krajoznawstwa Województwa Opolskiego przez organizacje i inne uprawnione podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

Rok 2011 – 300 000 zł

Rok 2012 – 160 000 zł

Samorząd Województwa Opolskiego aktywnie uczestniczył w realizowaniu projektów w ramach tzw. Porozumienie Czterostronnego, między regionami partnerskimi: Nadrenią Palatynatem, Krajem Środkowoczeskim, Burgundią i Opolszczyzną. Większość projektów Porozumienia Czterostronnego, adresowanych głównie do młodzieży, ma charakter cykliczny i realizowane są one co roku kolejno przez każdy z regionów. W czasie realizacji Porozumienia pojawiło się także wiele imprez i projektów jednorazowych, bez zamiaru ich kontynuacji w roku kolejnym.

Projekty Porozumienia Czterostronnego realizowane cyklicznie to:

2. Czterostronne Spotkania Młodzieży
3. Projekt wymiany stażystów regionów partnerskich
4. Konkurs Wiedzy o Unii Europejskiej i Regionach Partnerskich EUROQUIZZ
5. Burgundzki Konkurs Stypendialny
6. Konkurs krytyki filmowej „Licealiści w kinie”
7. Opolski Festiwal Skoków
8. Turniej siatkówki o Puchar Hetmana Kraju Środkowoczeskiego
9. Studia europejskie Projekt Europa Master tripartite
10. Turniej sportowy podczas Dni Przyjaźni Francusko-Niemieckiej
11. Profil Porozumienia Czterostronnego na FaceBook’u.

Działania Targowe Samorządu Województwa Opolskiego 2011-2012

1) Targi Rzemieślniczo-Konsumpcyjne w Moguncji

W dniach 19-21 marca 2011 roku Województwo Opolskie prezentowało się na 40. Targach Rzemieślniczo-Konsumpcyjnych w Moguncji. Targi w Moguncji odwiedziło tylko w pierwszy dzień ponad 20.000 osób zainteresowanych tematami gospodarczymi, turystycznymi i produktami z całego świata. Wśród odwiedzających są zarówno osoby prywatne jak i przedsiębiorcy, organizacje i urzędy. Obok wystawców prezentujących oferty handlowe na targach nie brakuje reprezentantów wielu regionów, w tym z zagranicy. Stoisko opolskie również w 2011 roku cieszyło się ogromnym zainteresowaniem oferując odwiedzającym materiały reklamowe, konsultacje na temat współpracy gospodarczej i turystyki na Opolszczyźnie, a także degustację i sprzedaż opolskich przysmaków takich jak kołacz śląski oraz przepyszny opolski miód. Uwagę przyciągają szczególnie opolscy twórcy ludowi oferujący malowaną porcelanę i opolskie kroszonki. Prezentacja regionu w Moguncji odbyła się dzięki uprzejmości Centrum Europy Środkowo-Wschodniej Nadrenii-Palatynatu. Stoisko naszego regionu zostało przygotowane przez Departament Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.

2012 rok

1) Międzynarodowe Targi Rolno-Spożywcze „Grüne Woche” w Berlinie

W dniach 20-29 stycznia 2012 roku odbyły się w Berlinie jedne z największych i najważniejszych w Europie targów branży rolno-spożywczej „Grüne Woche”.

Województwo Opolskie uczestniczyło w nich po raz czwarty, prezentując produkty spożywcze naszych regionalnych producentów, a także opolskie rękodzieło. W tym roku opolskie wyroby, które mogli nabyć odwiedzający targi, to kołacz śląski z piekarni Krystiana Stośka z miejscowości Rzepce oraz Pawła Schlensaga z Jemielnicy, masło oleskie i inne produkty z Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Oleśnie, miody z pasieki „Maja” z Rudnik oraz przetwory warzywne „Gładysz Agro” z Bobrowej. Podczas uroczystości otwarcia targów opolskie stoisko odwiedzili m.in. minister i wiceminister rolnictwa - Marek Sawicki i Andrzej Butra. Opolską prezentację targową przygotował Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi we współpracy z Departamentem Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu UMWO.

2) Targi Rzemieślniczo-Konsumpcyjne w Moguncji

W dniach 17-19 marca 2012 roku odbyły się Targi Rzemieślniczo-Konsumpcyjne w Moguncji.

Stoisko województwa opolskiego już od kilku lat w szczególny sposób wyróżnia się na tle innych. Zawsze barwne i ukwiecone, przyciąga rokrocznie uwagę wielu zwiedzających, którzy identyfikują nasz region z wiosennymi kwiatami i tym samym z najpiękniejszą porą roku, jaką jest wiosna. Regionalne motto „Opolskie kwitnące” znalazło w pełni odzwierciedlenie na przygotowanym przez Departament Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu Urzędu Marszałkowskiego stoisku. O zbliżających się świętach wielkanocnych przypominali zwiedzającym opolscy twórcy ludowi, oferujący "kroszonki" oraz ręcznie malowaną porcelanę. Liczni goście z zachwytem przyglądali się zdobieniem naj tradycyjną dla naszego regionu metodą rytowniczą. Oprócz tego przedstawiono ofertę turystyczną regionu, proponując odwiedzającym liczne materiały promocyjne oraz udzielając odpowiedzi na wszelkie pytania związane z możliwościami spędzania wolnego czasu na Opolszczyźnie. Prezentacja regionu w Moguncji odbyła się dzięki uprzejmości Centrum Europy Środkowo-Wschodniej Nadrenii-Palatynatu w Hahn we współpracy z Zarządem Województwa Opolskiego.

3) Piknik Pszczyński „Regiony Europy i Świata”

3 czerwca 2012 roku w Parku Zamkowym w Pszczynie odbył się Wielki Piknik „Regiony Europy i Świata”. Była to już dziesiąta edycja wydarzenia, gromadzącego dziesiątki tysięcy uczestników, przedstawicieli świata gospodarki, polityki, nauki – zarówno z Polski, jak i z zagranicy.

Województwo Opolskie uczestniczyło w nim po raz pierwszy. Zorganizowano promocyjne stoisko regionu, które cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem wśród uczestników pikniku. Prezentację przygotował Departament Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu. Piknik jest okazją do podkreślenia atrakcyjności różnic regionalnych, zbliżenia środowisk, wymiany doświadczeń, a także obchodów Święta Narodowego Słowenii. Jest to również impreza rodzinna z bogatym programem artystycznym, między innymi występami gwiazd polskiej oraz zagranicznej sceny. W czasie pikniku wręczane są nagrody "Orli Laur" oraz „Orli Laur z Globem”, przyznawane za wybitne osiągnięcia na arenie krajowej i międzynarodowej przez kapitułę złożoną z Korpusu Konsularnego akredytowanego w Polsce Południowej. „Orli Laur z Globem” otrzymał w tym roku były Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski. Nagrodę otrzymał za działalność na rzecz wzmacniania międzynarodowej integracji, służącej budowie demokratycznego ładu. Imprezę organizują co roku: Konsulat Republiki Słowenii w Mysłowicach, Ambasada Republiki Słowenii, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Urząd Miejski w Pszczynie oraz placówki dyplomatyczne akredytowane w Polsce.

4) Promocja Opolszczyzny w Chorzowie

7 lipca 2012 roku, w ramach akcji „Opolskie kwitnące - tak blisko, tak pięknie”, zainaugurowano Dni Opolskie w Parku Śląskim w Chorzowie.

Od godziny 15.00 na łące przed bramą główną ZOO opolski Teatr Otwarty przedstawił bogaty program zabaw dla dzieci oraz spektakl „Alibaba i czterdziestu rozbójników”. Można też było podziwiać makietę naturalnej wielkości słynnego śląskiego dinozaura – Silesaurusa z Dinoparku w Krasiejowie. Przez cały miesiąc natomiast w klubokawiarni Rebel Garden można było oglądać wystawę „Ścieżki czasu” poświęconą Opolszczyźnie oraz otrzymać ulotki, mapy, foldery promujące godne odwiedzenia miejsca naszego regionu. Prezentację województwa opolskiego przygotował Departament Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu UMWO.

2011

Współorganizacja targów w Berlinie - ITB

Polska była krajem partnerskim. Prezentacja przygotowana była przez UMWO i OROT przy wsparciu z Urzędem Miasta i JuraParkiem Krasiejów. Do odwiedzenia stoiska opolskiego zapraszała projekcja multimedialna o Opolszczyźnie, ale także hostessy w strojach „niezapominajkowych” i barwach regionalnych. Dla dzieci przygotowano malowanie twarzy, dla smakoszy dania i produkty regionalne, pokazy sztuki kroszonkarskiej, oraz cała gama przewodników i map Województwa Opolskiego. W części drugiej kompleksu targowo usytuowano stoisko Dinoparku, najciekawsze modele rzeźb dinozaurów.

Współorganizacja targów „W stronę słońca” w Opolu

Wspólna organizacja targów oraz promocja atrakcji turystycznych regionu opolskiego odbyła się wraz z Opolską Regionalną Organizacją Turystyczną, Imprezy odbyły się na Rynku w Opolu i były otwarte dla zwiedzających. Targom towarzyszyło wiele wystaw, prezentacji, pokazów i spotkań o charakterze turystycznym. Największe stoisko zaprezentowało Województwo Opolskie. Wystawcy

prezentowali oferty wypoczynku wakacyjnego i weekendowego, można było znaleźć propozycje związane z turystyką kwalifikowaną. Organizatorzy przygotowali barwne foldery, mapy i zdjęcia najatrakcyjniejszych miejsc.

Współorganizacja targów w Ołomuńcu „Dni Opolskie w Ołomuńcu”.

W ramach projektu „Podróżowanie w czasie” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007 – 2013 odbyły się w dniach 14-16.09.2011 r. Dni Opolskie w Ołomuńcu. Została przygotowana wystawa targowa na rynku w Ołomuńcu i prezentacja atrakcji turystycznych województwa opolskiego. W dniach 14-16.2011 od 10.00-18.00 na powierzchni około 200 m² przed wejściem do Ratusza prezentowane były atrakcje turystyczne województwa opolskiego związane z podróżowaniem w czasie. Były to:

- wystawa autorska ścieżki czasu w postaci okresów z dziejów ziemi i makiet dinozaurów,
- wystawa i pokazy rękodzieła artystycznego,
- wystawa i pokazy kowalstwa artystycznego,
- wystawa i pokazy garncarstwa artystycznego,
- wystawa i pokazy kulinarne i przygotowania produktów tradycyjnych,
- ekspozycja plakatowa projektu,
- ekspozycja produktów rzemiosła związanych z marką regionalną,
- pokazy artystyczne związane z atrakcjami dla dzieci, malowanie twarzy, dekoracje regionalne,
- ekspozycja atrakcji turystycznych i potencjału turystycznego związanego z podróżowaniem i turystyką po województwie opolskim (szlaki piesze, kajakowe, rowerowe, samochodowe i tematyczne o tematyce kulturowej historycznej),
- spotkanie z delegacją z Kraju Ołomunieckiego w urzędzie,
- spotkanie z delegacją z Kraju Ołomunieckiego na stoisku,
- ekspozycja indywidualnego systemu wystawienniczego

Stoisko w formie otwartej zagrody regionalnej - 4 domki wystawiennicze wraz z ogrodzeniem i ekspozycją odwiedzali mieszkańcy Ołomuńca i Kraju Ołomunieckiego oraz turyści zainteresowani prezentacją, ekspozycjami, wystawami i atrakcjami turystycznymi wśród których wiodącą rolę mieli partnerzy projektu z województwa opolskiego - muzea i atrakcje turystyczne.

Oficjalne spotkania z przedstawicielami partnera wiodącego projektu podczas Dni Opolskich w Ołomuńcu odbyły się w dniu 15.09.2011 r. Były to:

- spotkanie z delegacją z Kraju Ołomunieckiego w urzędzie,
- spotkanie z delegacją z Kraju Ołomunieckiego na stoisku i na rynku w Ołomuńcu,

Podczas spotkań w urzędzie miała miejsce ekspozycja indywidualnego systemu wystawienniczego.

W dniu 17.09.2011 r. podczas powrotu oficjalnej delegacji odbyło się spotkanie w Muzeum Czasu w Sternberku wraz z prezentacją dotychczasowych efektów projektu oraz działań związanych z przygotowaniem ekspozycji czasu w Muzeum w Sternberku.

Współorganizacja targów „Tour Salon” w Poznaniu

Targi TOUR SALON odbywały się w dniach 19-22 października. W wydarzeniu udział wzięło 750 firm z 43 krajów, targi odwiedziło blisko 30.000 zwiedzających. Województwo opolskie na targach prezentowało się wraz z Opolem, Prudnikiem, JuraParkiem Krasiejów oraz biurami podróży i obiektami, których oferta znalazła się w materiałach promocyjnych. W prezentacji nie zabrakło modeli dinozaurów, opolskich specjałów cukierniczych, „Śmietanówki” ze Spółdzielni Mleczarskiej w Oleśnie oraz rzemiosła artystycznego i rękodzieła. Prezentacja nawiązywała do marki regionalnej „Opolskie kwitnące” oraz do „niezapominajkowych” akcentów kwiatowych.

Udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych GO i REGIONTOUR – Brno

W dniach 13.01 - 16.01.2011 r. Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego (Departament Kultury, Sportu i Turystyki) wraz z OROT uczestniczyli w Brnie, w najważniejszych targach turystycznych, jakie miały miejsce na terenie Republiki Czeskiej.

Udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych „Holiday World” – Praga

Urząd Marszałkowski wspólnie z Opolską Regionalną Organizacją Turystyczną obecni byli na stoisku Hradec Kralowe podczas Międzynarodowych Targów Turystycznych.

Udział w Targach Turystyki i Caravaningu w Lipsku 16 - 20 listopada 2011 r.

Opolskie stoisko na międzynarodowych targach turystycznych Touristik & Caravaning International w Lipsku Lipskie targi to największe (po ITB Berlin) Stoisko województwa opolskiego było jedną z trzech prezentacji województw makroregionu śląskiego, wystawiających się na wspólnej powierzchni w części narodowej prezentacji Polskiej. Zostało przygotowane przez Opolską Regionalną Organizację Turystyczną, we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego. Podczas targów odbyło się spotkanie z dyrektorem Polskiego Ośrodka Informacji Turystycznej w Berlinie Janem Wawrzyniakiem na stoisku opolskim dotyczyło zaś propozycji udziału w inicjatywach POIT na rynku niemieckim.

2012

Współorganizacja stoiska województwa opolskiego na targach ITB Berlin 2012'

Prezentacja województwa opolskiego została przygotowana przez UMWO i OROT przy wsparciu z Urzędem Miasta i Juraparkiem Krasiejów. Do odwiedzenia stoiska opolskiego zapraszała projekcja multimedialna o Opolszczyźnie, ale także hostessy w strojach „niezapominajkowych” i barwach regionalnych. Dla dzieci przygotowano malowanie twarzy, dla smakoszy dania i produkty regionalne, pokazy sztuki kroszonkarskiej oraz całą gamę przewodników i map województwa opolskiego.

Współorganizacja targów „W stronę słońca” w Opolu

Wspólna organizacja targów oraz promocja atrakcji turystycznych regionu opolskiego odbyła się wraz z Opolską Regionalną Organizacją Turystyczną. Impreza odbyła się na Rynku w Opolu i była otwarta dla zwiedzających. Targom towarzyszyło wiele wystaw, prezentacji, pokazów i spotkań o charakterze turystycznym. Największe stoisko zaprezentowało województwo opolskie.

Wystawcy prezentowali oferty wypoczynku wakacyjnego i weekendowego, można było znaleźć propozycje związane z turystyką kwalifikowaną. Organizatorzy przygotowali barwne foldery, mapy i zdjęcia najatrakcyjniejszych miejsc.

Organizację targów „W stronę słońca” współfinansowano ze środków Unii Europejskiej, Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Schematu III Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 i stanowił realizację Planu Działania Sekretariatu Regionalnego KSOW Województwa Opolskiego na lata 2012- 2013.

Udział w XVIII Międzynarodowych Targach Turystyki, Sprzętu Turystycznego i Żeglarskiego GLOB

W dniach od 30.03 – 01.04.2012 r. w Katowicach na terenach Międzynarodowych Targów Katowickich SP. Z O.O. odbyły się największe targi turystyczne na południu Polski - XVIII Międzynarodowe Targi Turystyki, Sprzętu Turystycznego i Żeglarskiego GLOB. Swoje oferty na powierzchni ponad 5500 m2 zaprezentowało blisko 300 wystawców. Targi stanowiły kompleksową prezentacją wszystkich regionów kraju, uzdrowisk, ośrodków odnowy i rekreacji, biur podróży czy usług turystycznych. Stoiska narodowe oraz największe atrakcje turystyczne zaprezentowali partnerzy zagraniczni m.in.: Dominikana, Czechy, Indonezja, Maroko, Słowacja, Gruzja, Tunezja, Turcja, Norwegia i Węgry. Obecne były także liczące się turystyczne organizacje branżowe, takie jak centralne i regionalne Izby Turystyki oraz lokalne organizacje turystyczne. Gościem specjalnym był region Podkarpackie.

Współorganizacja stoiska województwa opolskiego na Międzynarodowych Targach Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki „AGROTRAVEL”

W dniach 20 – 22 kwietnia 2012 r., już po raz czwarty, odbyły się w Kielcach Międzynarodowe Targi Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki „AGROTRAVEL”, którym towarzyszyła Międzynarodowa Konferencja pn. „Perspektywy rozwoju turystyki wiejskiej w Europie”.

Od czterech lat targi AGROTRAVEL są miejscem szerokiej prezentacji krajów i regionów oraz prezentacji ofert i atrakcji turystyki wiejskiej. Jest to jedyna w swoim rodzaju, unikatowa i wyspecjalizowana pod kątem produktu turystyki wiejskiej, impreza wystawiennicza. Co więcej to centrum spotkań potencjalnych nowych przedsiębiorców oraz partnerów do współpracy w zakresie budowania oraz rozwoju markowych i sieciowych produktów turystyki wiejskiej. To platforma wymiany doświadczeń pomiędzy wszystkimi uczestnikami działań, mająca na celu rozwój regionów, krajów i Europy poprzez turystykę wiejską. Podczas targów omawiane są najistotniejsze zagadnienia dotyczące turystyki wiejskiej, poruszane są problemy sektora oraz trendy, wahania rynku i czynniki ekonomiczno-społeczne, które mają duży wpływ na rozwój turystyki wiejskiej i agroturystyki. W tym roku szczególną uwagę poświęcono perspektywom rozwoju turystyki wiejskiej w Europie po roku 2013 oraz poprawie jakości świadczonych usług w gospodarstwach agroturystycznych.

Udział w targach Agrotavel współfinansowano ze środków Unii Europejskiej, Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Schematu III Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 i stanowił realizację Planu Działania Sekretariatu Regionalnego KSOW Województwa Opolskiego na lata 2012- 2013.

„Dni Województwa Opolskiego w Ołomuńcu”

W ramach projektu „Podróżowanie w czasie” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007 – 2013 w dniach 23 – 27.05.2012 r. na ołomunieckim rynku odbyła się prezentacja województwa opolskiego.

Została przygotowana wystawa targowa na rynku w Ołomuńcu i prezentacja atrakcji turystycznych województwa opolskiego. Na powierzchni około 200 m² przed wejściem do Ratusza prezentowane były atrakcje turystyczne województwa opolskiego związane z podróżowaniem w czasie. Były to:

- wystawa autorska zdjęć województwa opolskiego,
- wystawa makiet dinozaurów,
- wystawa i pokazy rękodzieła artystycznego,
- wystawa i pokazy kowalstwa artystycznego,
- wystawa i pokazy garncarstwa artystycznego,
- wystawa i pokazy kulinarne i przygotowania produktów tradycyjnych,
- ekspozycja plakatowa projektu,
- ekspozycja produktów rzemiosła związanych z marką regionalną,
- ekspozycja atrakcji turystycznych i potencjału turystycznego związanego z podróżowaniem i turystyką po województwie opolskim (szlaki piesze, kajakowe, rowerowe, samochodowe i tematyczne o tematyce kulturowej historycznej),
- spotkanie z delegacją z Kraju Ołomunieckiego na stoisku,
- ekspozycja indywidualnego systemu wystawienniczego

Stoisko w formie otwartej zagrody regionalnej - 4 domki wystawiennicze wraz z ogrodzeniem i ekspozycją odwiedzali mieszkańcy Ołomuńca i Kraju Ołomunieckiego oraz turyści zainteresowani prezentacją, ekspozycjami, wystawami i atrakcjami turystycznymi wśród których wiodącą rolę mieli partnerzy projektu z województwa opolskiego - muzea i atrakcje turystyczne.

Międzynarodowe Targi Turystyczne GO i REGIONTOUR 12.-15.01. 2012 r.

Targi turystyczne GO i REGIONTOUR to największa prezentacja branży turystycznej w Europie Środkowej ze szczególnym uwzględnieniem regionów. W targach uczestniczyło ponad 20 regionalnych wystawców, którzy na pow. 10.400 m² prezentowali swoje walory turystyczne. Podczas

czterech dni Targi odwiedziło prawie 30 tysięcy osób, zarówno ekspertów w dziedzinie turystyki jak i potencjalnych odwiedzających. Odnotowano przybycie gości zagranicznych z 12 krajów, zwłaszcza z sąsiadującej Słowacji, Niemiec, Polski, a także Chorwacji, turystów indywidualnych z USA, Szwecji i Hiszpanii. Imprezę w Centrum Prasowym obserwowało 391 akredytowanych dziennikarzy, w tym 23 zagranicznych z Węgier, Austrii, Rosji i Słowacji.

W dniach 9-12 lutego 2012 r. w stolicy Republiki Czeskiej odbyły się Międzynarodowe Targi Turystyczne HOLIDAY WORLD. To jedna z ważniejszych międzynarodowych imprez turystycznych odbywających się w Europie Środkowo – Wschodniej skupiająca w 4 halach około 700 wystawców z blisko 40 krajów świata.

We współpracy z Opolską Regionalną Organizacją Turystyczną prezentowano najważniejsze atrakcje turystyczne województwa opolskiego: JuraPark Krasiejów, Pałac w Mosznej, Górę Św. Anny, Twierdzę w Nysie. W ramach wspólnego stoiska z województwem dolnośląskim prezentowano produkt turystyczny makroregionu śląskiego: Południowo – Zachodni Szlak Cysterski.

Współorganizacja stoiska promocyjnego województwa Opolskiego na targach „Tour Salon” w Poznaniu

Targi TOUR SALON odbywały się w dniach 24-27 października 2012 r. W wydarzeniu udział wzięło 750 firm z 43 krajów, targi odwiedziło blisko 30 tys. zwiedzających. Województwo opolskie na targach prezentowało się wraz z Opolem, Prudnikiem, JuraParkiem Krasiejów oraz biurami podróży i obiektami, których oferta znalazła się w materiałach promocyjnych.

Prezentacja nawiązywała do marki regionalnej „Opolskie kwitnące” oraz do „niezapominajkowych” akcentów kwiatowych.

Największym zainteresowaniem zwiedzających cieszyły się oferty obiektów hotelarskich, szlaki rowerowe i piesze oraz kluczowe atrakcje turystyczne: Góra Św. Anny, Dolina Małej Panwi, Moszna, JuraPark-Krasiejów, atrakcje Nysy, Opola, Prudnika, Głuchołaz, Gór Opawskich oraz możliwości wypoczynku dla grup młodzieży szkolnej. Nasze stoisko regionalne przygotowała Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna

Działania promocyjne i edukacyjne, podejmowane przez Zarząd Województwa Opolskiego za pośrednictwem Departamentu Koordynacji Programów Operacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego w celu podniesienia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat dziedzictwa kulturowego regionu.

Tab. 14.

Lp.	Nazwa działania	Miejscowości	Data (2011-2012)
1.	Publikacja biuletynów informacyjnych pt. <i>Opolskie w Unii</i> , prezentujących projekty realizowane w ramach RPO WO 2007-2013, w tym projekty dot. dziedzictwa kulturowego (zwłaszcza w roku 2012, w którym realizowano tematykę: „Wpływ RPO WO 2007-2013 na atrakcyjność turystyczną i gospodarczą województwa opolskiego”; w jednym z numerów ukazano projekty z obszaru rewitalizacji i dziedzictwa kulturowego).	zasięg ogólny, w tym głównie województwo opolskie	2011, 2012
2.	Wydawnictwo następujących publikacji : <ul style="list-style-type: none"> – <i>Jak zmienia się opolskie dzięki Funduszom Europejskim</i> (publikacja stanowiąca podsumowanie konkursu fotograficznego pod tym samym tytułem, zorganizowanego przez IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II RPO WO 2007-2013 w 2010 r.; jego głównym celem była promocja efektów realizacji RPO WO 2007-2013 poprzez zachęcenie mieszkańców do aktywnego poszukiwania inwestycji i uwiecznienia ich na ciekawych zdjęciach – w tym inwestycji z zakresu dziedzictwa kulturowego); – <i>Opolskie naj!</i> (publikacja wydana w celu podsumowania sukcesu województwa opolskiego w konkursie o Krajową Rezerwę Wykonania w ramach RPO WO 2007-2013 oraz PO KL; dużo miejsca poświęcono promocji dobrych praktyk, ukazując przykłady beneficjentów, którzy w sposób szczególny przyczynili się do zwycięstwa Opolszczyzny w ministerialnym konkursie, w tym beneficjentów realizujących projekty związane z dziedzictwem kulturowym); – <i>Rodzinny weekend na Opolszczyźnie, Studencki weekend na</i> 	zasięg ogólny, w tym głównie województwo opolskie	2011

	Opolszczyźnie, <i>Biznesowy weekend na Opolszczyźnie</i> (foldery ukazujące interesujące projekty współfinansowane ze środków RPO WO 2007-2013, w których zwiedzający mogą ciekawie spędzić czas, odpocząć lub też zorganizować spotkanie firmowe czy konferencję).		
3.	Wydawnictwo następującej publikacji : – <i>Komplementarność w ramach RPO WO 2007-2013 jako narzędzie zwiększania efektywności realizacji celów rozwojowych regionu: znaczenie, ewaluacja, przykłady</i> (publikacja prezentująca znaczenie komplementarności dla funduszy europejskich oraz korzyści wynikające z realizacji projektów komplementarnych, w tym z zakresu dziedzictwa kulturowego).	zasięg ogólny, w tym głównie województwo opolskie	2012
4.	Realizacja przez Województwo Opolskie projektu promocyjnego pt. „Opolskie kwitnące muzycznie” w ramach Poddziałania 1.4.2 <i>Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny</i> RPO WO 2007-2013, którego celem głównym jest promocja i podniesienie atrakcyjności turystycznej województwa opolskiego wśród turystów z całej Polski.	Polska (zwłaszcza województwo opolskie i sąsiadujące z nim województwa) oraz Republika Czeska	2012
5.	Działalność Głównego Punktu Informacyjnego o Funduszach Europejskich w Opolu – udzielanie konsultacji zainteresowanym beneficjentom i potencjalnym beneficjentom, m.in. w zakresie wsparcia na dziedzictwo kulturowe	województwo opolskie	2011, 2012
6.	Bieżąca publikacja ogłoszeń o naborach w ramach RPO WO 2007-2013 w prasie regionalnej.	województwo opolskie	2011, 2012
7.	Newsletter i newsletter specjalny RPO WO 2007-2013 wysyłany do subskrybentów zapisujących się na stronie: www.rpo.opolskie.pl , prezentujący aktualności w ramach Programu.	zgodnie z listą subskrybentów	2011, 2012
8.	Publikacja Informatora Europejskiego (tygodnika w wersji elektronicznej), zawierającego informacje o aktualnościach oraz bieżących naborach m.in. w ramach RPO WO 2007- 2013.	zgodnie z listą subskrybentów	2011-2012
9.	Strona internetowa IZ RPO WO 2007-2013 , na której na bieżąco zamieszczane są aktualności oraz wszystkie dokumenty związane z wdrażaniem Programu.	zasięg ogólny	2011, 2012
10.	Konsultacje społeczne, spotkania i konferencje (w tym konferencja regionalna pn. „Województwo Opolskie po 2013 r. Działania na rzecz inteligentnego, zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” oraz konferencja pn. „Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego a realizacja polityki spójności 2014-2020” zorganizowana na Uniwersytecie Opolskim pod patronatem prof. Jerzego Buzka, przewodniczącego Parlamentu Europejskiego), organizowane w toku prac nad RPO WO 2014-2020, w którym przewidziane jest wsparcie również na projekty z zakresu dziedzictwa kulturowego.	województwo opolskie	2011, 2012
11.	Gala podsumowująca wyniki konkursu o Krajową Rezerwę Wykonania w ramach RPO WO 2007-2013 oraz PO KL. Podczas uroczystości zebrano doświadczenia z dwuletniego okresu realizacji konkursu, w szczególności podsumowano i podziękowano beneficjentom za wysiłek włożony w jego sprawną realizację. Wyróżniono również beneficjentów, którzy w największym stopniu przyczynili się do wygranej w ramach RPO WO 2007-2013, w tym m.in. Gminę Prudnik za najlepiej oceniony Lokalny Program Rewitalizacji. Gali towarzyszyła wystawa najciekawszych projektów zrealizowanych w ramach Programu. Ponadto IZ RPO WO2007-2013 zleciła TVP Opole przygotowanie reportażu z gali, który został wyemitowany w telewizji regionalnej na początku marca 2011 r.	województwo opolskie	2011
12.	Konferencja RPO WO 2007-2013 podsumowująca dotychczasowe osiągnięcia we wdrażaniu RPO WO 2007-2013 oraz PO KL w województwie opolskim. Podczas uroczystości skierowano podziękowania do najbardziej aktywnych beneficjentów funduszy europejskich i wręczono nagrody zwycięzcom konkursu „Opolskie euro III – edycja” (por. p. 22).	województwo opolskie	2012
13.	Udział IZ RPO WO 2007-2013 w IV Forum Funduszy ; na stoisku województwa opolskiego prezentowane były materiały informacyjno-promocyjne dotyczące m.in. RPO WO 2007-2013. Miała miejsce też promocja efektów wykorzystania funduszy europejskich, w tym RPO WO 2007-2013, poprzez wyświetlanie na jednej ze ścian stoiska zdjęć projektów (w tym z zakresu dziedzictwa kulturowego) oraz zaprezentowanie możliwości pozyskania funduszy europejskich w ramach ww. Programu (konsultacje prowadzone przez pracowników Punktów Informacyjnych o Funduszach Europejskich).	Warszawa	2011
14.	Udział w przedsięwzięciu pn. „ Opole and Friends ”, współorganizowanym przez Posłankę do Parlamentu Europejskiego Danutę Jazłowiecką, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego oraz Urząd Miasta Opola. Przed budynkiem Parlamentu Europejskiego powstało miasteczko opolskie, gdzie wystawione zostało 8 domków, w których beneficjenci RPO WO 2007-2013 mieli okazję zaprezentować swoje projekty, promujące walory gospodarczo-	Bruksela	2011

	przyrodnicze regionu, w tym z zakresu dziedzictwa kulturowego.		
15.	Udział w „miasteczku polskim” podczas Europejskiego Tygodnia Miast i Regionów OPEN DAYS 2011 . Utworzenie miasteczka było inicjatywą Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, realizowaną w związku z przewodnictwem Polski w Radzie Unii Europejskiej. W „miasteczku polskim”, prezentowane były dobre praktyki w ramach funduszy europejskich, w tym z zakresu kultury i dziedzictwa kulturowego.	Bruksela	2011
16.	Współorganizacja i udział w imprezie plenerowej pn. „ Święta z Prezydencją ”, w czasie której prezentowali się beneficjenci RPO WO 2007-2013, w tym realizujący projekty z zakresu dziedzictwa kulturowego.	województwo opolskie	2011
17.	Cykle informacyjne w mediach , emitowane na zlecenie IZ RPO WO 2007-2013, prezentujące dotychczasowe doświadczenia beneficjentów i dobre praktyki oraz zachęcające potencjalnych beneficjentów do udziału w naborach (w 2012 r. wyemitowano m.in. odcinki: „Turystyczne klimaty Opolszczyzny”, „Wypoczynek, rekreacja, zabawa”, „Opolskie kwitnące – czas na relaks w naszej gminie”, „Kultura wokół nas”).	województwo opolskie	2011, 2012
18.	Kampanie promocyjne RPO WO 2007-2013, obejmujące emisję spotów telewizyjnych, radiowych, reklam prasowych, działania w Internecie oraz outdoor. Celem kampanii było m.in. zbudowanie pozytywnego wizerunku i popularyzacja RPO WO 2007-2013 i PO KL wśród mieszkańców województwa opolskiego.	województwo opolskie	2011
19.	Udział IZ RPO WO 2007-2013 w akcji letniej „Radio na szlaku” , współrealizowanej z Radiem Opole. Głównym celem akcji było promowanie atrakcji turystycznych regionu oraz najciekawszych inwestycji turystycznych i sportowo-rekreacyjnych dofinansowanych w ramach RPO WO 2007-2013 (przyczyniających się także do zachowania dziedzictwa kulturowego regionu).	województwo opolskie	2011
20.	Publikacja cyklu promocyjnego w prasie lokalnej pn. „Euro-Lokalnie!” , dot. RPO WO 2007-2013 oraz POKL. Jego celem było zaprezentowanie mieszkańcom województwa opolskiego najciekawszych projektów realizowanych w ramach RPO WO 2007-2013 i PO KL na terenie poszczególnych powiatów województwa opolskiego w poszczególnych obszarach wsparcia, m.in. w obszarze kultury.	województwo opolskie	2011
21.	Cykl wkładek informacyjno-promocyjnych RPO WO 2007-2013 w „Gazecie Wyborczej”, których celem było rozpowszechnienie informacji o uruchomieniu konkursu „Opolskie Euro – III edycja”, skierowanego do beneficjentów RPO WO 2007-2013, a także o projektach nominowanych do głównej nagrody w ramach czterech kategorii konkursu.	województwo opolskie	2012
22.	Konkurs „Opolskie euro III – edycja” , mający na celu wyłonienie najlepszych projektów realizowanych w ramach RPO WO 2007-2013 w 4 kategoriach. Ponadto, 18 projektów zostało nominowanych do plebiscytu o nagrodę mieszkańców Opolszczyzny (w tym projekty z zakresu kultury i dziedzictwa kulturowego).	województwo opolskie	2012
23.	Konkursy dotacji dla organizacji pozarządowych na realizację działań informacyjnych i promocyjnych RPO WO 2007-2013, skierowanych do dzieci i młodzieży, m.in. konkursów plastycznych, konkursów z zagadkami, akcji promocyjnych, quizów wiedzy, audycji radiowych, warsztatów (np. pisanie innowacyjnych projektów przez dzieci i młodzież), spotkań i prelekcji nt. Programu.	województwo opolskie	2011, 2012
24.	Organizacja imprezy plenerowej pn. „Piknik z Funduszami Europejskimi” w ramach Święta Województwa Opolskiego. Celem ww. działania było ukazanie dynamicznego rozwoju Opolszczyzny, dokonującego się dzięki wsparciu ze środków funduszy europejskich, w szczególności RPO WO 2007-2013 i PO KL oraz zdobycie przez uczestników dodatkowej wiedzy na temat Unii Europejskiej i funduszy europejskich.	województwo opolskie	2012

Współpraca między regionami

Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczypospolita Polska 2007-2013 (EFRR)

Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczypospolite Polska 2007-2013 nawiązuje bezpośrednio do Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg IIIA Czechy-Polska, który był realizowany w latach 2004-2006.

Głównym celem Programu jest współpraca transgraniczna i rozwój czesko-polskiego pogranicza w dążeniu do wzmocnienia wzajemnych kontaktów gospodarczych, społecznych, kulturalnych,

wspólną ochronę bogactwa przyrody, rozwój ruchu turystycznego, tworzenie aktywnego rynku pracy oraz innych dziedzin rozwoju.

Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego, rozwój kultury i edukacji w ramach POET realizowanych był przez następujące osie i dziedziny wsparcia:

Os priorytetowa 2: Poprawa warunków rozwoju przedsiębiorczości i turystyki

- Dziedzina wsparcia 2.2. Wspieranie rozwoju turystyki

- Dziedzina wsparcia 2.3. Wspieranie współpracy w zakresie edukacji

Oś priorytetowa 3: Wspieranie współpracy społeczności lokalnych

- Dziedzina wsparcia 3.1. Współpraca terytorialna instytucji świadczących usługi publiczne

- Dziedzina wsparcia 3.2. Wspieranie przedsięwzięć kulturalnych, rekreacyjno-edukacyjnych oraz inicjatyw społecznych.

Wykaz projektów rekomendowanych w latach 2011-2012 do dofinansowania w ramach POWT RCZ-RP.¹

Fundusz Mikroprojektów Euroregionów Pradziad (EFRR)

Euroregion Pradziad to ponadgraniczne porozumienie samorządów lokalnych z pogranicza polsko-czeskiego. Obecnie Euroregion, ze strony polskiej, tworzy Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pradziad (SGPEP), a zasięgiem obejmuje gminy z terenu powiatów: brzeskiego, kędzierzyńsko-kozielskiego, kluczborskiego, krapkowickiego, nyskiego, oleskiego, opolskiego i prudnickiego (członkiem wspierającym jest Stowarzyszenie Rozwoju Dorzecza Osobłogi) Ze strony czeskiej Euroregion Pradziad tworzą miasta i gminy z powiatów Jeseník i Bruntal.

W latach 2011-2012 odbyły się 3 nabory wniosków². Łącznie zatwierdzono do dofinansowania 128 projektów (łączna kwota dofinansowania – ok. **2 068 417,92 euro**). Większość dotyczyła zadań z zakresu turystyki, współpracy kulturalnej oraz promocji walorów przyrodniczych i zabytkowych pogranicza polsko-czeskiego.

Tab. 15. Nabór VII (20.05.2011 r.)

L.p	Tytuł projektu	Nazwa wnioskodawcy	Dofinansowanie Z EFRR w EUR
Projekty zatwierdzone do dofinansowania – strona polska			
1.	Partnerstwo dla wspólnej Europy - Razem wokół Euroregionu Pradziad	Gmina Polska Cerekiew	30 000,00
2.	Organizacja cyklu imprez kult.-sport.w zrewitalizowanych parkach miejskich w Prudniku i Bruntalu	Prudnicki Ośrodek Kultury	7 072,59
3.	Wspólnie dla bezpieczeństwa - współpraca polskiej i czeskiej Policji w Euroregionie Pradziad	Komenda Wojewódzka Policji w Opolu	9 668,75
4.	Śląsko-morawskie partnerstwo przez miedzę 2011	Gmina Prószków	3 198,55
5.	Unihokej bez granic	Uczniowski Klub Sportowy "Czwórka" Prudnik	17 255,59
6.	Baśnie, bajki, bajeczki...	Gminny Ośrodek Kultury w Gogolinie	21 578,96
7.	Orkiestra Reprezentacyjna Euroregionu Pradziad	Biała Orkiestra Dęta	9 031,25
8.	Łączy nas język, kultura i tradycja - szkolna wymiana uczniów	Gmina Prószków	3 498,60
9.	Muzyczny dialog w Europradziadzie	Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik w Nysie	17 587,35

¹ <http://www.cz-pl.eu/pl/rekomendowane-projekty.html>

² <http://www.europradziad.pl/index2.php>

10.	Wycieczki i turnieje unihokeja dzieci z Euroregionu Pradziad	Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Rudnikach	28 850,27
11.	Polsko-Czeskie impresje fotograficzne	Gmina Gogolin	10 417,57
12.	Dni Sportu Prószków – Soběchleby	Ośrodek Kultury i Sportu w Prószkowie	2 798,20
13.	www.miastomozliwosci.eu - Transgraniczny portal gospodarczy	Gmina Kędzierzyn-Koźle	16 001,25
14.	Kultura i sport polsko czeskiego pogranicza	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury Sportu Turystyki i Rekreacji w Białej	16 703,35
15.	Razem z przyjaciółmi z Czech stawiamy pierwsze kroki w pożarnictwie	Gmina Prószków	9 009,15
16.	Dziecięca piłka bez granic	Uczniowski Klub Sportowy Football Academy	18 159,40
17.	Aktywni razem - wspólna pasja mieszkańców naszych regionów	Gmina Gogolin	15 115,00
18.	Portal "Euroregionalny informator kulturalny"	Opolska Fundacja Inicjatyw Międzynarodowych	3 995,00
19.	Żyj zdrowo na sportowo - polsko-czeska współpraca na rzecz zdrowego stylu życia	Gmina Gogolin	9 420,39
20.	Adwentowa muzyka pogranicza polsko-czeskiego	Gmina Walce	7 502,44
21.	Festiwal Czeskiej Piosenki Turystycznej "Tramprská Hudba"	Gmina Głuchołazy	12 427,00
22.	Polsko-Czeski Festiwal Sportowo-Artystyczny z okazji 10-lecia Partnerstwa Reńska Wieś-Andelska Hora	Gmina Reńska Wieś	28 023,65
23.	Bezpieczniej na pograniczu	Powiat Prudnicki	24 090,16
24.	Edukacja na wesoło - drugi etap	Gmina Rudniki	11 364,50
25.	Razem bezpieczniej - Uczmy się od siebie	Gmina Gogolin	6 893,50
26.	Warsztaty szkoleniowe dla dzieci i młodzieży w sportach walki - karate i grach umysłowych – szachy	Ludowy Klub Sportowy "Zarzewie" Prudnik	16 341,25
27.	Korfantów - Stolicą Miast Friedlandzkich	Gmina Korfantów	8 599,45
28.	Polskie i Czeskie Obozy Rycerskie	Spółdzielnia Socjalna "GRÓD"	21 088,50
29.	Rozwijanie zainteresowań kulturą polską i Czeską wśród dzieci szkół podstawowych	Gmina Popielów	20 529,15
30.	Spotkajmy się na siłowni - polsko-czeska współpraca na rzecz zdrowego stylu życia	Gmina Gogolin	27 155,80
31.	Moc Kultury - 5 lat partnerstwa	Namysłowski Ośrodek Kultury	17 489,64
32.	Kultura łączy Narody	Leśnicki Ośrodek Kultury i Rekreacji	14 836,75
33.	Aktywny wypoczynek drogą do promocji	Gmina Krapkowice	13 898,77
34.	Czy pada śnieg czy słońce świeci - w Euroregionie bawią się dzieci	Gmina Nysa	15 596,65
35.	Polsko-Czeski Festiwal Kultury Ludowej Otmuchów-Vidnava 2011	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Otmuchowie	13 451,25
36.	Utworzenie Obserwatorium Gospodarczego Pogranicza -etap I Diagnoza stanu kontaktów gospodarczych.	Instytut Trwałego Rozwoju	10 214,45
37.	Twórczo i zdrowo	Gmina Otmuchów	2 914,60
Całkowita alokowana kwota			521 778,73 €

Tab. 16. Nabór VIII (15.11.2011 r.)

L.p	Tytuł projektu	Nazwa wnioskodawcy	Dofinansowanie Z EFRR w EUR
Projekty zatwierdzone do dofinansowania – strona polska			
1.	Trasy turystyczne w twierdzach Nysy i Josefova	Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik	29 997,21
2.	Badania ruchu turystycznego na pograniczu pl-cz szansą na profesjonalizację wspólnej oferty Regionów	Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna	22 225,80
3.	Na rowerze do przeszłości przez Region Hranicko i Dolinę Małej Panwi	Gmina Kolonowskie	7 938,15

4.	Promocja przez komunikację	Powiat Nyski	22 250,45
5.	Przygraniczne spotkania sportowo-rekreacyjne	MGOKSTiR w Białej	8 167,99
6.	Przyjaciele bez granic	Gmina Polska Cerekiew	9 403,55
7.	Karlikowe Hody - spotkania z tradycją i kulturą łowiecką	Gmina Gogolin	6 342,70
8.	Wspólna nauka - wspólna zabawa - integracja młodzieży z terenu Euroregionu Pradziad	Powiat Prudnicki	5 808,05
9.	Cudze chwalicie, swoje znacie. Polsko-czeski festiwal talentów	Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik	27 878,47
10.	Miód impreza	Gmina Gogolin	4 704,75
11.	Jesenicko-nyskie górskie pojezierze	Powiat Nyski	25 679,52
12.	Euroregionalne dziedzictwo kultury	Powiat Prudnicki	21 686,05
13.	Euroregionalne jarmarki świąteczne	Powiat Krapkowicki	16 871,48
14.	I Polsko-Czeski Kajakowy Maraton Odrzański	Gmina Kędzierzyn-Koźle	29 999,01
15.	Z plecakiem po Europradziadzie - polsko-czeskie materiały promocyjne	Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik	16 915,00
16.	Polsko-czeski zjazd na nartach	Gmina Leńnica	29 997,95
17.	Zabytki w otoczeniu przyrody pogranicza polsko-czeskiego	Gmina Walce	23 741,69
18.	Po ziemi białskiej na dwóch kółkach - etap II	Gmina Biała	16 219,67
19.	Lecznictwo odwykowe - polskie i czeskie wyzwania	Województwo Opolskie	12 357,30
20.	Cztery pory roku w Europradziadzie	Stowarzyszenie Ad Astra w Nysie	30 000,00
21.	Polsko-Czeskie Fair Play	Powiat Prudnicki	28 177,41
22.	Uczelnie bez granic - budowa powiązań pomiędzy technicznymi uczelniami z Opola i Ostrawy	Politechnika Opolska	26 623,73
23.	Historia zamknięta w fotografii - miasta ponad granicami	Miejska Biblioteka Publiczna w K-Koźlu	17 157,25
24.	Szlak Geoturystyczny "Pradziad" : Inwentaryzacja i dokumentacja stanowisk	Uniwersytet Opolski	13 045,54
25.	Dni partnerstwa	Gmina Krapkowice	12 472,05
26.	Artystyczny mix	MGOKSTiR w Białej	17 719,10
27.	Integracja strażaków z Gminy Pawłowiczki i Velke Heraltice	Gmina Pawłowiczki	17 076,50
28.	Interaktywna ścieżka historyczna	Gmina Kędzierzyn-Koźle	9 426,50
29.	Muzyczny wir	MGOKSTiR w Białej	25 500,00
30.	Aktywna integracja młodzieży pogranicza	Powiat Krapkowicki	10 329,20
31.	Międzypokoleniowe muzykowanie	Gminny Ośrodek Kultury w Gogolinie	23 676,75
32.	Odkrywamy pogranicze	Gmina Prudnik	16 660,00
Całkowita alokowana kwota			586 048,82 €

Tab. 17. Nabór IX (30.05.2012 r.)

L.p	Tytuł projektu	Nazwa wnioskodawcy	Dofinansowanie Z EFRR w EUR
Projekty zatwierdzone do dofinansowania – strona polska			
1.	Dom Dwóch Kultur	Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik	13 481,85
2.	Centrum Współpracy Euroregionu Pradziad	SGPEP	30 000,00
3.	Digitalizacja i internetowa prezentacja archiwalnych zbiorów dotyczących zabytków archeologicznych	Muzeum Śląska Opolskiego	25 500,00
4.	Śpiew, tańce i sport dzieci z polsko-czeskiego pogranicza	Gmina Kędzierzyn-Koźle	27 931,85
5.	Zapobieganie i zwalczanie przestępczości narkotykowej-współpraca transgraniczna	Komenda Wojewódzka Policji w Opolu	8 083,50

6.	Polsko-Czeskie miasteczko ruchu drogowego	Powiat Prudnicki	25 590,10
7.	Śląsko-morawskie dni poznawcze 2012	Gmina Prószków /ZSP im. Jana Pawła II w Boguszycach	3 827,55
8.	Na transgraniczną nutę	Prudnicki Ośrodek Kultury	9 480,90
9.	Euroregion Pradziad - wspólne cele, wspólne sprawy	SGPEP	26 107,75
10.	Stworzenie bazy materialnej do współpracy partnerskich szkół rolniczych z Prudnika i Miasta Albrechtice	Powiat Prudnicki	30 000,00
11.	Polsko-Czeska Miss 50+	Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik w Nysie	16 116,00
12.	Na nartach biegowych po pograniczu polsko-czeskim	Gmina Głuchołazy	14 875,00
13.	Futbol i gotowanie - polsko-czeskie świętowanie	Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski	10 276,50
14.	Polsko-czeska integracja sportowa	Gmina Ozimek	14 263,96
15.	I Międzynarodowy Dzień Dziecka	Gmina Ozimek	15 770,90
16.	Szlaki tematyczne na pograniczu polsko-czeskim w Euroregionie Pradziad	Powiat Nyski	12 301,20
17.	Jubileusz 10-cio lecia współpracy gmin partnerskich Walce-Mala Moravia	Gmina Walce	13 226,17
18.	Muzyka na granicy	Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik	16 602,88
19.	Kulinaryny produkt regionalny na pograniczu polsko-czeskim w Euroregionie Pradziad	Powiat Nyski	14 327,60
20.	Odrzańskie przystanie produktem turystycznym polsko-czeskiego pogranicza. Etap I – dokumentacja	Gmina Kędzierzyn-Koźle	13 340,75
21.	Nieboskłon pogranicza - źródło wiedzy i inspiracji naukowych	Klasztor św. Franciszka z Asyżu Zakonu Braci Mniejszych Konwentalnych (Franciszkanów)	15 898,19
22.	Wspólnie poznajemy tradycje Śląska Opolskiego i Opawskiego	Gmina Kędzierzyn-Koźle	5 589,60
23.	Strażacki konny wóz bojowy elementem wzmacniającym współpracę między OSP Chrzelice i SDH Radslavice	Ochotnicza Staż Pożarna w Chrzelicach	4 532,16
24.	Komiksowo na Pograniczu Euroregionu Pradziad	Gmina Nysa	18 479,85
25.	Śląsko-Morawskie warsztaty muzyczne	Ośrodek Kultury i Sportu w Prószkowie	17 840,65
26.	Międzynarodowy Festiwal Mażorettek	Gmina Reńska Wieś	24 890,55
27.	Mali artyści - wielka sztuka	MGOKSTiR w Białej	28 806,50
28.	Aktywne pogranicze	MGOKSTiR w Białej	11 857,50
29.	Poznajmy się	Powiat Krapkowicki	16 294,74
30.	Senior zawsze aktywny	Gmina Kędzierzyn-Koźle	15 628,95
31.	DNI PARTNERSTWA Ujazd - Břidličná	Miejsko-Gminny Ośrodek Działalności Kulturalnej	18 952,87
32.	Polsko-Czeski Turniej im. Juliusza Mariańskiego	Opolski Związek Piłki Nożnej	25 346,49
33.	Aktywne wakacje	Opolskie Bractwo Rycerskie	23 965,75
34.	Polsko-Czeskie Spotkania Teatralne	Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik	6 959,71

35.	Koncepcja przestrzenna rozwoju obszaru pogranicza Polsko-Czeskiego	Politechnika Opolska	18 980,24
36.	I Polsko-Czeski festiwal filmowy "Kino na rowerach"	Gmina Otmuchów	22 145,34
37.	Relaks z kulturą polsko-czeską Otmuchów-Vidnava 2012	Miejsko-Gminny Dom Kultury w Otmuchowie	15 521,00
38.	Podróż w czasie - szkolna wymiana uczniów	Gmina Prószków /ZSP im. Pisarzy Śląskich w Złotnikach	7 301,50
39.	"Dobre praktyki" - 20 lat współpracy Polsko-Czeskiej	Powiat Prudnicki	20 528,35
40.	Olimpijczyk - polsko-czeskie spotkania sportowe	Gmina Gogolin	20 340,50
41.	Szlaki kulturowe na polsko-czeskim pograniczu - Głuchołazy Ołomuniec 2012	Diecezja Opolska	13 906,59
42.	Gramy razem - uczymy się działać razem na pograniczu	Stowarzyszenie Raclawicka Orkiestra Dęta	13 510,08
43.	Wspólna przyszłość - historia i terażniejszość na pograniczu	Powiat Prudnicki	22 546,25
44.	Polsko-Czeskie tradycje łowieckie - Hubertus	Koło Łowieckie Nr 4 "Słonka" w Byczynie	23 995,50
45.	Transgraniczna edukacja historyczna - szlakiem Twierdzy Koźle	Gmina Kędzierzyn-Koźle	27 501,75
46.	Czesko-Polska szkółka pływania i narciarstwa	Gmina Paczków	28 351,75
47.	Euroregion w tournée	MGOKSTiR w Białej	23 111,50
48.	Letnia zabawa w Gminie Polska Cerekiew	Gmina Polska Cerekiew	10 975,62
49.	Polsko-czeskie spotkania młodzieży friedlandzkiej w Korfantowie	Gmina Korfantów	13 438,50
50.	Polsko-czeskie muzykowanie	Gmina Leńnica	19 198,52
51.	Ekomuzeum - nasze wspólne dzieło	Gmina Gogolin	14 637,00
52.	Polsko-czeski jarmark Bożonarodzeniowy	Gmina Krapkowice	9 621,36
53.	Piknik Sportowy PRUDNIK CUP 2012	Stowarzyszenie Sportowe TIGERS Prudnik	6 906,25
54.	Strażacy bez granic	Gmina Gogolin	7 225,00
55.	Zdrowo, radośnie, rodzinie	Gmina Rudniki	4 262,75
56.	Festiwal - rzemiosło dawne u was i u nas	Spółdzielnia Socjalna GRÓD	7 412,00
57.	Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Burmistrza Głogówka	Gmina Głogówek	5 800,40
58.	Wrota do krainy Pradziada	Stowarzyszenie Bractwo Sorontar	16 047,15
59.	Na motocyklu po pograniczu	Opolskie Towarzystwo Motocyklowe - OTM Prudnik	11 177,50
Całkowita alokowana kwota			960 590,37 €

VII. Finansowanie działań w zakresie ochrony zabytków w latach 2011-2012

W latach 2011-2012 główne źródło finansowania ochrony oraz upowszechniania i promocji dziedzictwa kulturowego stanowiły środki unijne z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Zadania dofinansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej oraz Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Pradziad, dotyczyły głównie tzw. projektów twardych, tj. rewitalizacji, prac budowlanych, prac konserwatorskich i restauratorskich, ale znalazły się wśród nich również tzw. projekty miękkie, tj. w zakresie kultury, promocji, edukacji związanych z dziedzictwem kulturowym. Realizacja tych zadań musiała zamknąć się w ramach okresu programowania 2007-2013.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 (EFRR)

Działanie 5.3. Rozwój kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego

Zarząd Województwa Opolskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 zakończył procedurę konkursową do działania „5.3. Rozwój kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego”.

Tab. 18. Działanie 5.3 Stan na 09.10.2013

Lp	Nazwa beneficjenta	Nazwa zadania	Wartość całkowita projektu	Wartość dofinansowania EFRR
1.	Gmina Lubrza	Adaptacja budynku bramnego na wielokulturową Izbę Regionalną, renowacja muru zamkowego i figury św. Jana Nepomucena oraz kapliczki w Trzebinie – Gmina Lubrza	847 071,59	687 819,99
2.	Uniwersytet Opolski	Budowa Studenckiego Centrum Kultury SCK na terenie Uniwersytetu Opolskiego	7 618 457,21	6 286 526,32
3.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smolki w Opolu	Konserwacja i digitalizacja zabytkowego zbioru Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu	627 480,00	509 488,30
4.	Gmina Głuchołazy	Modernizacja Sali widowiskowej Centrum Kultury w Głuchołazach	2 350 980,90	1 617 709,95
5.	Gmina Branice	Park Historyczny we Włodzianinie	1 050 957,41	891 566,18
6.	Gmina Krapkowice	Podniesienie standardu świadczonych usług kulturowych w regionie poprzez przebudowę Krapkowickiego Domu Kultury w Krapkowicach	2 222 235,82	1 846 279,55
7.	Parafia Rzymskokatolicka św. Jakuba Apostoła w Małujowicach	Prace konserwatorskie dla gotyckich polichromii z kościoła parafialnego pw. św. Jakuba Apostoła w Małujowicach	2 076 470,51	1 686 543,79
8.	Powiat Nyski	Prace renowacyjne i konserwatorskie budynku I LO Carolinum w Nysie	1 845 758,50	1 568 894,72
9.	Gmina Wołczyn	Przebudowa części budynku szkoły podstawowej na Miejską i Gminną	493 914,42	412 718,35

		Bibliotekę Publiczną w Wołczynie		
10.	Gmina Rudniki	Przebudowa domu kultury na Centrum Spotkań Muzyków Jazzowych w Rudnikach	1 505 900,07	921 646,85
11.	Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik	Przebudowa Nyskiego Domu Kultury im. Wandy Pawlik przy ul. Wałowej w Nysie	5 126 515,71	2 996 077,45
12.	Miasto Opole	Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku na siedzibę Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu	14 732 307,75	6 305 404,49
13.	Powiat Opolski	Remont i prace konserwatorskie Zespołu Pałacowego w Tułowicach	3 961 591,02	2 912 101,36
14.	Gmina Biała	Remont i wyposażenie zabytkowej Sali widowiskowo-konferencyjne w budynku Urzędu Miejskiego w Białej	1 078 025,92	790 458,24
15.	Gmina Paczków	Remont konserwatorski i adaptacja na działalność kulturalną Domu Kata w Paczkowie, w celu zwiększenia roli zabytków w rozwoju kultury i turystyki	438 737,62	289 127,63
16.	Rzymskokatolicka Parafia pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej w Bierawie	Remont Kościoła Parafialnego pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej w Bierawie	606 928,43	515 889,16
17.	Gmina Grodków	Remont zabezpieczający Ratusza w Grodkowie	2 142 796,17	1 239 264,22
18.	Gmina Strzelce Opolskie	Remont zabytkowego ratusza w Strzelcach Opolskich – remont wieży	1 692 857,65	673 204,66
19.	Opolski Urząd Wojewódzki w Opolu	Renowacja Wieży Piastowskiej w Opolu	3 863 067,00	2 784 885,00
20.	Gmina Kędzierzyn-Koźle	Rozbudowa i przebudowa Domu Kultury Koźle wraz z zagospodarowaniem terenu	8 722 980,01	5 598 613,92
21.	Gmina Prudnik	Stworzenie bazy materialnej rozwoju ponadlokalnej oferty kulturowej – przebudowa renesansowej rezydencji Hermana Frankla w Prudniku	9 307 984,88	7 207 411,88
22.	Gmina Byczyna	Utworzenie Izby Tradycji – „Odkrywamy zapomniane karty historii Byczyny” oraz termomodernizacja zabytkowego Ratusza	1 593 414,60	607 748,18
23.	Parafia rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała w Oleśnie	Wykonanie systemu przeciwpożarowego w XVI w. drewnianym kościele św. Anny w Oleśnie	411 310,00	349 596,50
24.	Fundacja Ortus	Zachowanie dziedzictwa historycznego oraz wzrost znaczenia kultury w regionie, dzięki budowie Centrum Dialogu Kultur – Zamek w Chrzelicach – Etap I	2 709 883,00	2 303 400,55
25.	Gmina Leśnica	Zagospodarowanie Placu Narutowicza i Placu Markła w Leśnicy	2 861 220,75	2 269 525,35
26.	Klasztor Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych	Zapobieganie degradacji zabytkowego obiektu kościoła oo. Franciszkanów w Głogówku - odwodnienie	399 729,34	339 769,93

RAZEM		53 611 660
--------------	--	-------------------

Działanie 6.1. Rewitalizacja obszarów miejskich

Zarząd Województwa Opolskiego, jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 (RPO WO 2007-2013) zakończył ocenę merytoryczną Lokalnych Programów Rewitalizacji w ramach RP WO 2007-2013, działanie 6.1 Rewitalizacja obszarów miejskich.

Spośród 16 Lokalnych Programów Rewitalizacyjnych Zarząd Województwa Opolskiego Uchwałą nr 3492/2009 z 23 czerwca 2009 r. dokonał wyboru 10 najlepiej ocenionych przez ekspertów podczas oceny merytorycznej.

Tab 19.

Lp.	Tytuł Lokalnego Programu Rewitalizacji
1.	Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Prudnika 2009-2015
2.	Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Lewin Brzeski na lata 2007-2013
3.	Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Głubczyce na lata 2009-2015
4.	Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Gogolin na lata 2009-2013
5.	Lokalny Program Rewitalizacji Namysłowa na lata 2008-2013
6.	Lokalny Program Rewitalizacji Głogówka na lata 2007-2013
7.	Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Paczków na lata 2007-2013
8.	Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Otmuchów na lata 2007-2013
9.	Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Głuchołazy na lata 2009-2015
10.	Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Grodków na lata 2007-2013

Następnie spośród złożonych wniosków w ramach I naboru do działania 6.1. Rewitalizacja obszarów miejskich RPO WO 2007-2013, pozytywnie oceniono 8 wniosków, których łączna wartość wynosi **53 337 201, 22 PLN**, z czego łączna kwota wnioskowanego dofinansowania z EFRR wynosi **30 479 983, 42 PLN**.

Tab. 20.

Miasto	Ilość złożonych wniosków	Łączna wartość przyjętych wniosków (PLN)	Łączna kwota dofinansowania z EFRR (PLN)	Alokacja (EUR)	Alokacja (PLN*)
Głuchołazy	1	4 759 935,66	3 693 147,00	876 567,83	3 731 110,97
Gogolin	1	2 273 183,53	1 458 474,55	346 173,06	1 473 485,63
Grodków	1	4 468 203,09	3 543 921,33	581 632,80	2 475 720,01
Nysa	3	25 634 029,97	14 724 981,07	2 353 925,14	10 019 482,36
Otmuchów	1	2 451 848,97	1 746 017,51	414 423,27	1 763 992,65
Prudnik	1	13 750 000,00	5 313 441,96	1 261 274,01	5 368 612,82
SUMA	8	53 337 201,22	30 479 983,42	5 833 996,11	24 832 404,44

Projekty wybrane do dofinansowania przez Zarząd Województwa Opolskiego w ramach Lokalnych Programów Rewitalizacyjnych.

Tab. 21. Działanie 6.1 Stan na 09.10.2013 r.

Lp	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Wartość Ogólna projektu	Wartość dofinansowania EFRR (PLN)
----	--------------------	----------------	-------------------------	-----------------------------------

1.	Gmina Prudnik	III etap rewitalizacji infrastruktury śródmieścia Prudnika	9 295 229, 36	5 168 074, 77
2.	Gmina Otmuchów	Rewitalizacja terenu rekreacyjno-wypoczynkowego „Solarium” wraz z monitoringiem i remont kona „Podzamcze” w Otmuchowie	1 910 906, 01	1 279 724, 47
3.	Gmina Grodków	Rewitalizacja otoczenia ratusza w Grodkowie	3 892 677, 83	2 362 999, 42
4.	Gmina Głuchołazy	Rewitalizacja przestrzeni miejskiej centrum Miasta Głuchołazy	6 414 104, 25	3 423 009, 17
5.	Gmina Gogolin	Rewitalizacja centrum miasta Gogolina	1 556 612, 32	964 788, 31
6.	Gmina Nysa – Urząd Miejski w Nysie	Adaptacja budynku przy Gimnazjum nr 2 w Nysie na Potrzeby Ośrodka Pomocy Społecznej oraz inkubatora organizacji społecznych	4 672 946, 52	3 057 551, 68
7.	Zespół Opieki Zdrowotnej w Nysie	Rewitalizacja obiektów i terenu szpitala w Nysie (Rozbudowa zespołu szpitala miejskiego w Nysie – budowa budynku szpitalnego – blok łóżkowy)	16 215 420, 60	5 990 857, 78
8.	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych prowadzony przez Kongregację Sióstr Boromeuszek	Modernizacja Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych w Nysie	4 392 041, 94	2 194 491, 33
9.	Gmina Prudnik	III etap rewitalizacji śródmieścia Prudnika		5 168 074, 77
10.	Powiat Kędzierzyn-Koźle	Odrestaurowanie budynku I Liceum Ogólnokształcącego w Kędzierzynie-Koźlu	1 785 812, 29	942 223, 38
11.	Rzymskokatolicka Parafia pw. Matki Boskiej Bolesnej i św. Wojciecha w Opolu	Prace restauratorskie i konserwatorskie kościoła pw. Matki Boskiej Bolesnej i św. Wojciecha w Opolu	3 638 045, 87	3 061 634, 89
12.	Uniwersytet Opolski	Przebudowa i rozbudowa budynku na potrzeby Instytutu Sztuki Uniwersytetu Opolskiego	7 817 777, 39	6 057 815, 98
13.	Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego Wydział Zamiejscowy w Opolu	Przebudowa, remont i adaptacja zabytkowego budynku z przeznaczeniem na cele edukacyjne przy ul. Sempołowskiej 2 w Opolu	8 844 150, 00	2 352 127, 00
14.	Stowarzyszenie Hospicjum Opolskie	Remont i adaptacja zabytkowego budynku wraz z zagospodarowaniem terenu na potrzeby Hospicjum w Opolu	2 791 889, 67	2 151 456, 36
15.	Miejski Zarząd Budynków Komunalnych w Kędzierzynie-Koźlu	Remont i modernizacja budynku mieszkalno-usługowego przy ul. Portowej 70 w Kędzierzynie-Koźlu	1 528 398, 57	300 911, 59
16.	Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Zygmunta i św. Jadwigi w Kędzierzynie-Koźlu	Remont kościoła pw. Wniebowzięcia NMP oraz przebudowa zaplecza dla potrzeb kulturalno-oświatowych integracji młodzieży w Kędzierzynie-Koźlu	3 033 248, 90	2 381 770, 04
17.	Klasztor Zakonu Braci Mniejszych	Remont zespołu klasztorного franciszkanów w Głubczycach	2 549 293, 84	1 590 620, 43
18.	Gmina Lewin Brzeski	Rewitalizacja budynków użyteczności publicznej w Lewinie Brzeskim –	1 076 299, 10	870 776, 08

		Przedszkoli Publicznych i zabytkowego Ratusza		
19.	Powiat Brzeski	Rewitalizacja budynku byłego internatu Zespołu Szkół Ekonomicznych przy ul. Wyszyńskiego 23 w Brzegu na funkcje turystyczne	2 669 998, 03	716 719, 68
20.	Parafia Rzymskokatolicka WNMP w Lewinie Brzeskim	Rewitalizacja budynku Kościoła Parafialnego w Lewinie Brzeskim wraz z budynkiem Domu Parafialnego i zagospodarowanie terenu	627 488, 68	497 745, 69
21.	Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu	Rewitalizacja budynku PIN Instytutu Śląskiego w Opolu i jego otoczenia w celu poprawy jakości bazy edukacyjnej, kulturalnej i społecznej	2 236 781, 61	1 506 718, 33
22.	Zakład Komunalny sp. z o.o.	Rewitalizacja cmentarza komunalnego Opole-Półwieś – Etap I	3 522 821, 72	2 219 854 , 90
23.	Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Zamkowa 4	Rewitalizacja Miasta Kluczborka – budynki mieszkaniowe z częścią usługową	434 595, 62	210 348, 31
24.	Gmina Kluczbork	Rewitalizacja miasta Kluczborka obejmująca remont Ratusza, dróg i kanalizacji deszczowej wokół Rynku, remont Parku Miejskiego oraz remont części wspólnych budynków wspólnot mieszkaniowych	7 299 259, 73	4 571 956, 88
25.	Gmina Paczków	Rewitalizacja murów obronnych wraz z basztami oraz terenem plantów miejskich w Paczkowie	1 996 503, 59	1 696 613, 25
26.	Gmina Miasto Brzeg	Rewitalizacja przestrzeni miejskiej centrum miasta Brzeg	12 181 653, 62	6 931 087, 02
27.	Gmina Kędzierzyn-Koźle	Rewitalizacja Starego Miasta w Kędzierzynie-Koźlu – Etap I	4 210 572, 91	3 432 843, 17
28.	Gmina Głogówek	Rewitalizacja ul. Zamkowej oraz Mickiewicza w Głogówku	2 939 063, 80	1 813 699, 96
29.	Miasto Opole	Rewitalizacja zabytkowego parku na Wyspie Bolko w Opolu	4 120 000, 00	3 502 000, 00
30.	Gmina Głubczyce	Rewitalizacja zabytkowego parku na Wyspie Bolko w Opolu	3 336 369, 36	1 555 448, 76
31.	Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia nr 2 im. Marii Szymanowskiej w Kędzierzynie-Koźlu	Wymiana pokrycia dachowego i zagospodarowanie strychu na cele dydaktyczne w PSM nr 2 w Kędzierzynie-Koźlu	958 788, 18	769 581, 39
32.	Gmina Namysłów	Wzmocnienie atrakcyjności Namysłowa poprzez rewitalizację obiektów i ulic w historycznym centrum.	4 456 126, 21	3 287 267, 89
RAZEM				82 030 777

Działanie 6.2 Zagospodarowanie terenów zdegradowanych

Zarząd Województwa Opolskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 zakończył procedurę konkursową do działania „6.2. Zagospodarowanie terenów zdegradowanych”

Tab 22. Działanie 6.2 Stan na 09.10.2013 r.

Lp	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Wartość ogólna projektu	Wartość dofinansowania EFRR
1.	Gmina Branice	Adaptacja budynku byłego żłobka wraz z zagospodarowaniem terenu na Centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej w Branicach	2 808 355,56	2 278 819,09
2.	Gmina Korfantów	Adaptacja zabytkowej remizy OSP na centrum społeczno-kulturalno-edukacyjne w Korfantowie wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego	1 333 200,00	1 010 907,21
3.	Gmina Grodków	Aktywizacja przestrzeni – przebudowa Stadionu Miejskiego w Grodkowie	3 827 701,82	3 137 308,15
4.	Politechnika Opolska	Budowa II Kampusu PO. Zadanie 1A. Adaptacja budynku nr 9 przy ulicy Prószkowskiej na cele dydaktyczne i badawcze WWFIF	21 050 553,22	17 892 970,23
5.	Gmina Popielów	Budowa Sali gimnastycznej z zapleczem socjalnym przy Szkole Podstawowej w Karłowicach wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Kolejowej 9	4 970 342,45	4 215 976,59
6.	Politechnika Opolska	Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym oraz stworzenie warunków dla utrzymania i wzrostu zatrudnienia – Budowa II Kampusu Politechniki Opolskiej. Przebudowa budynku nr 6 na cele edukacyjne Studium Języków Obcych Politechniki Opolskiej.	5 469 095,75	4 413 608,71
7.	Opolskie Centrum Rehabilitacji	Przebudowa i rozbudowa Opolskiego Centrum Rehabilitacji w Korfantowie	4 162 254,71	2 187 401,50
8.	Opolskie Centrum Rehabilitacji	Przebudowa i rozbudowa Opolskiego Centrum Rehabilitacji w Korfantowie – etap II, budowa bloku operacyjnego wraz z wyposażeniem.	14 053 304,00	11 707 709,56
9.	Gmina Leśnica	Urządzenie Parku Miejskiego w Leśnicy	2 034 842,28	1 578 646,60
10.	Gmina Nysa – Urząd Miejski w Nysie	Zagospodarowanie fortecznej Wieży Ciśnień w Nysie wraz z terenem przyległym	5 339 310,05	2 720 097,21
11.	Samodzielny Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. ks. Biskupa J. Nathana w Branicach	Zagospodarowanie pawilonu K w Szpitalu w Branicach	7 434 311,93	4 996 216,46
12.	Powiat Strzelecki	Zagospodarowanie terenu zdegradowanego byłego budynku CASINO poprzez utworzenie multipleksu usług kulturowych, społecznych i edukacyjnych w Strzelcach Opolskich	5 794 242,15	4 220 263,78
13.	Gmina Kędzierzyn-Koźle	Zagospodarowanie zdegradowanego kompleksu sportowo-rekreacyjnego	4 947 459,50	2 480 931,10

		„Kłodnica” w Kędzierzynie-Koźlu poprzez utworzenie Parku Edukacyjnego		
14.	Gmina Polska Cerekiew	Zagospodarowanie zdegradowanych terenów przyzaskowych oraz rewitalizacja funkcjonalno-użytkowa zamku w Polskiej Cerekwi.	6 897 820,00	4 999 514,09
Razem				67 840 365

Poddziałanie 1.4.1 Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa.

Wśród projektów wybranych do dofinansowania przez Zarząd Województwa Opolskiego w kolejnych trzech naborach wniosków (łącznie 133 projekty), znalazło się 15 projektów odnoszących się bezpośrednio lub pośrednio do ochrony dziedzictwa kulturowego poprzez poprawę stanu zachowania zabytkowego obiektu lub jego otoczenia oraz jednoczesna jego promocja. Kwota dotacji ponad **33 mln zł**

Tab. 23. Poddziałanie 1.4.1. Stan na 09.10.2013 r.

Lp.	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu / okres realizacji	Całkowita wartość projektu (PLN)	Dofinansowanie (PLN)
1.	Stowarzyszenie Delta	Budowa obiektu turystycznego oraz ścieżki edukacyjnej na terenie odkryć paleontologicznych (Jura Parku) w Krasiejowie (01.2010 - 05.2010)	5 197 444	2 499 885
2.	Martyna Sekler Firma Handlowo-Usługowa	Dworek pod czerwonym bukiem – kompleksowe usługi okołoturystyczne w Komornie (09.2010 - 08.2012)	6 056 336	2 432 463
3.	Agraria Claudii Sp. z o.o.	Pensjonat Łucja-przebudowa pałacu na cele restauracyjno-hotelarskie w Zakrzowie (07.2010 - 31.07.2011)	4 805 534	1 930 091
4.	MR Plus sp. z o.o.	Perła Raszowej - adaptacja barokowego spichlerza na restaurację (04.2009 - 03.2011)	4 794 132	1 925 512
5.	MR Plus sp. z o.o.	Perła Raszowej – etap 2 – budowa pensjonatu (03.2011 - 07.2013)	6 201 032	2 499 727
6.	Adam Bukaczeński A&B Consulting	Przebudowa i rozbudowa ze zmianą sposobu użytkowania istniejącego budynku pałacu w Grudynie Wielkiej (04.2010 - 09.2012)	4 896 587	2 492 669
7.	„Dwór” S.C. Sochacki T. A. Staszałek M. K.	Przebudowa pałacu w Rychnowie na Centrum Hotelowo-Rekreacyjne (10.2010 - 09.2012)	7 405 008	2 499 494
8.	Pałac Niewodniki - Magdalena i Richard Gittings Sp.J	Rewitalizacja parku i przystosowanie pomieszczeń pałacowych do celów rekreacyjnych w Niewodnikach (07.2008 - 11.2011)	1 997 981	1 153 783
9.	„Dwór” S.C. Sochacki T. A. Staszałek M. K.	Rewitalizacja parku i zagospodarowanie terenu wokół pałacu w Rychnowie (09.2010 - 12.2011)	2 843 073	1 514 519
10.	Mirosław Plewiński "Dwór Zawiszy"	Rozbudowa Ośrodka „Dwór Zawiszy” poprzez powiększenie bazy hotelowo -	5 093 500	2 379 750

		gastronomicznej i wprowadzenie nowych form rekreacji (01.2010 - 07.2012)		
11.	Aneta i Artur Widłak wspólnicy s.c. pn.: Widłak S.C.	Utworzenie kompleksu hotelarsko- restauracyjno-konferencyjnego na bazie budynku elektrowni dworskiej w Sławięcicach (01.2011 - 12.2012)	3 920 087	2 206 279
12.	P.W. „EWA” – Ewa Godyla	Zabytkowy Pałac w Pawłowicach – adaptacja na hotel wraz z centrum rekreacji i odnowy biologicznej (04.2009 - 07.2010)	5 998 687	2 409 309
13.	P.W. „EWA” – Ewa Godyla	Zabytkowy Pałac w Pawłowicach etap II – kaplica ekumeniczna i sala bankietowa z zapleczem noclegowym (07.2010 - 07.2011)	5 139 683	2 102 215
14	VERTIGO Steinhoff- Gabert, Pakura i Wspólnicy Spółka Jawna	Budowa obiektu hotelowo- restauracyjnego w Gogolinie wpisującego się w historyczną zabudowę obiektów przemysłu wapienniczego.	12 875 430,90	4 983 371,14
15	Progress-Małgorzata Soroczyńska	Przebudowa-adaptacja budynku pryzmowego na hotel w Brzegu wraz z wyposażeniem.	1 829 325,34	705 082,45
RAZEM				33 734 149 zł

Poddziałanie 1.4.2. Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny.

Tab. 24. Poddziałanie 1.4.2 Stan na 09.10.2013 r.

Lp	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Całkowita wartość projektu	Wartość dofinansowania EFRR
1.	Gmina Strzelce Opolskie	Budowa Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu w Strzelcach Opolskich – etap I	13 511 607,36	4 459 240,67
2.	Miasto Opole	Budowa Centrum Sportu przy ul. Północnej w Opolu	15 995 039,01	3 394 344,33
3.	Gmina Tarnów Opolski	Budowa hali sportowej w Tarnowie Opolskim	4 366 529,87	1 692 670,93
4.	Gmina Niemodlin	Budowa hali-widowiskowo sportowej w Niemodlinie	6 321 183,12	3 086 455,32
5.	Gmina Głogówek	Budowa kąpieliska gminnego w Głogówku	7 188 181,09	2 230 040,50
6.	Gmina Olesno	Budowa kompleksu rekreacyjno- sportowego w Oleśnie	18 848 875,21	3 764 568,82
7.	Gmina Polska Cerekiew	Budowa Wielofunkcyjnego ośrodka sportowo-rekreacyjnego w Zakrzowie – etap I	16 935 214,26	6 824 755,00
8.	Gmina Namysłów	Centrum Turystyki i Rekreacji w Namysławie – etap II	7 175 185,31	2 747 500,00
9.	Gmina Lubsza	Dokumentacja i budowa hali sportowej w Lubczy	2 658 026,79	2 097 595,07
10.	Gmina Nysa	FortFan – markowa turystyka kulturowa na terenie województwa opolskiego. Rozwój wspólnych produktów turystycznych miast Nysy i Kędzierzyna- Koźle	1 472 065,00	1 154 355,25
11.	Gmina Kietrz	Kryta pływalnia w Kietrz przy ul. Kościuszki	8 164 478,97	3 258 929,35

12.	Gmina Ujazd	Modernizacja boiska sportowego w Ujeździe wraz z rozbudową infrastruktury towarzyszącej	3 522 157,11	2 359 845,26
13.	Województwo Opolskie	Opolskie kwitnące muzycznie	2 941 176,46	2 449 999,99
14.	Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna w Opolu	Promocja zasobów turystycznych Opolszczyzny poprzez utworzenie i wyposażenie Opolskiego Centrum Informacji Turystycznej	490 996,17	380 659,81
15.	Gmina Paczków	Przebudowa infrastruktury sportowej basenu miejskiego i stadionu w Paczkowie	2 332 243,53	1 982 406,99
16.	Gmina Głuchołazy	Przebudowa stadionu miejskiego w Głuchołazach	6 979 192,13	5 583 353, 70
17.	Gmina Miasto Brzeg	Regionalne Centrum Sportowo-Rekreacyjne w Brzegu – Przebudowa Boisk z Zapleczem	31 368 043,10	10 298 302,65
18.	Gmina Prudnik	Stworzenie regionalnej bazy turystyczno-noclegowej przedgórza „Gór Opawskich”	11 932 091,87	5 512 905,24
19.	Gmina Kędzierzyn-Koźle	Utworzenie otwartej strefy rekreacyjno-sportowej w Kędzierzynie-Koźlu przy Al. Jana Pawła II	1 653 600,58	1 140 438,90
20.	Gmina Zawadzkie	Utworzenie Regionalnego Centrum Turystycznego „Dolina Małej Panwi”	18 467 830,25	10 773 248,32
21.	Gmina Kluczbork	Wojewódzki Kampus Sportowo-Rekreacyjny „Stobrawa”	9 817 931,55	3 531 215,49
22.	Gmina Zdzeszowice	Wykonanie przebudowy basenu przy ul. Fabrycznej 34 B w Zdzeszowicach	11 426 300,79	6 671 535,09
23.	Gmina Jemielnica	Zagospodarowanie stawów wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Jemielnica	3 060 709,16	2 161 436,01
24.	Miasto Opole	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Miasta Opola poprzez zagospodarowanie terenów wzdłuż Odry	20 853 886,29	8 932 580,80
RAZEM				96 488 375 zł

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (EFRROW)

Działanie 313, 322, 323 „Odnowa i rozwój wsi”

Działanie ma na celu poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działania te umożliwią rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Pomoc finansowa w ramach Działania 313, 322, 323 „Odnowa i Rozwój Wsi” udzielana jest podmiotom uprawnionym z tytułu inwestycji w zakresie:

- Budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturowe, rekreacyjne i sportowe,
 - służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
- Kształtowania obszaru przestrzeni publicznej,

- Budowy, remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych,
- zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będącymi zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne,
- odnawianie, eksponowanie lub konserwacja lokalnych pomników historycznych, miejsc pamięci lub budynków będących zabytkami,
- kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycji zawodów.

Poziom pomocy finansowej z EFRROW wynosi maksymalnie 75% kosztów kwalifikowanych projektu. Wymagany krajowy wkład środków publicznych, w wysokości co najmniej 25% kosztów kwalifikowanych projektu, pochodzi ze środków własnych beneficjenta.

W ramach Działania 313, 322, 323 „Odnowa i rozwój wsi” łącznie udzielono **182** dotacji, na łączną kwotę dofinansowania z EFRROW **45 150 157,38 zł.**, z czego **40** projektów dotyczyło ściśle ochrony zabytków, prac konserwatorskich przy zabytkowych kościołach (remonty dachów, elewacji, zagospodarowanie terenów wokół obiektów zabytkowych). Pozostałe zadania dotyczyły poprawy krajobrazu kulturowego wsi opolskiej, poprzez zagospodarowanie centrów wsi, parków stawów, remonty i budowy wiejskich świetlic, domów kultury, infrastruktury wiejskiej, społecznej i sportowej.

Wykaz dotacji w ramach działania 313, 322, 323 „Odnowa i rozwój wsi” dotyczących ochrony zabytków – stan na 30.09.2013 r.

Tab. 25.

Lp	Nazwa beneficjenta	Tytuł projekty	Środki publiczne ogółem	Dofinansowanie EFRROW PLN
1.	Rzymskokatolicka Parafia św. Marii Magdaleny w Raclawiczkach	Wymiana pokrycia dachowego i docieplenie stropu kościoła w Raclawiczkach	153 916,76	76 958,38
2.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Apostoła	Wymiana części elementów konstrukcyjnych drewnianej więźby dachu wraz z wymianą pokrycia dachu oraz odnowienie elewacji kościoła	944 972,17	472 486,00
3.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja w Suchej	Remont pokrycia wieży i prezbiterium zabytkowego kościoła pw. św. Bartłomieja w Suchej	240 089,39	117 643,00
4.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Nikazego i Chrystusa Króla w Węży	Wykonanie remontu elewacji oraz pokrycia dachowego kościoła parafialnego pw. św. Nikazego i Chrystusa Króla w Węży	164 402,80	123 302,00
5.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Oczyszczenia Najświętszej Maryi Panny w Bukowiu	Remont kościoła parafialnego pw. Oczyszczenia NMP	167 193,20	125 394,00
6.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętego Szczepana w Brynicy	Remont ogrodzenia cmentarza przy kościele św. Szczepana w Brynicy	207 140,61	155 355,00
7.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła w Jarnońtówku	Przebudowa Konstrukcji dachu wieży kościoła w Jarnońtówku	418 338,08	313 753,00
8.	Parafia Rzymskokatolicka Wniebowzięcia NMP w Biedrzychowicach	Prace konserwatorskie i renowacyjne przy zabytkowym kościele filialnym w Starych Kotkowiczach pw. św. Barbary – Parafia Rzymskokatolicka w Biedrzychowicach	192 251,38	144 188,00
9.	Parafia Rzymskokatolicka Najświętszego Serca Pana Jezusa	Remont dachu kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Przeczowie	261 886,00	196 414,00

10.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Chrystusa Króla	Odnowienie i konserwacja elewacji zewnętrznej XVIII-wiecznej wieży kościoła pw. Chrystusa Króla w Nowym Świętowie	190 658,50	142 993,00
11.	Parafia Rzymskokatolicka św. Katarzyny Aleksandryjskiej	Remont pokrycia dachowego oraz modernizacja placu wokół kościoła św. Katarzyny w Rozkochowie	235 491,54	176 618,00
12.	Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Piotra i Pawła	Remont elewacji kościoła w Równem	131 153,12	98 364,00
13.	Gmina Byczyna	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej wokół murów obronnych w Byczynie	620 852,08	465 638,00
14.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Ducha Świętego	Przebudowa i remont kapliczki św. Urbana w Staniszczech Małych	34 329,28	25 746,00
15.	Rzymskokatolicka Parafia Świętej Marii Magdaleny	Renowacja elewacji kościoła parafialnego św. Marii Magdaleny w Długomiłowicach	353 717,70	176 858,00
16.	Parafia Rzymskokatolicka św. Małgorzaty	Remont pokrycia dachu zabytkowego kościoła pw. św. Małgorzaty w Krasiejowie	260 868,61	195 651,00
17.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża świętego	Rekonstrukcja zabytkowej neogotyckiej bramy wraz z remontem ogrodzenia wokół zabytkowego kościoła drewnianego w Radawie	116 660,22	58 330,00
18.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP we Włochach	Wymiana dachówki na kościele pw. Wniebowzięcia NMP we Włochach	293 479,33	220 109,00
19.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja	Wymiana pokrycia dachowego na nowe dachówki karpiówki na budynku kościoła św. Andrzeja w Makowicach	198 815,26	149 111,00
20.	Gmina Strzeleczy	Remont konstrukcyjno-konserwatorski bramy wjazdowej na terenie założenia pałacowo-parkowego w Mosznej	177 717,50	88 858,00
21.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała w Prusinowicach	Remont kościoła wymiana pokrycia dachowego wraz z malowaniem wieży oraz elewacji	359 760,35	267 274,00
22.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jerzego w Kamienicy Nyskiej	Remont dachu kościoła w Kamienicy Nyskiej	149 083,41	99 083,00
23.	Parafia pw. Matki Bożej Różańcowej w Brzezynie	Parce konserwatorskie przy elewacji kościoła parafialnego pw. Matki Bożej Różańcowej w Brzezynie	312 750,00	156 375,00
24.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Zwiastowania NMP w Biskupowie	Prace remontowo-konserwacyjne na dachu kościoła pw. Zwiastowania NMP w Biskupowie	554 063,51	415 547,00
25.	Rzymskokatolicka Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Niwnicy	Wymiana pokrycia dachowego nawy głównej, kruchty i klatki schodowej kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Niwnicy	349 293,21	261 000,00
26.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Kałkowie	Remont i konserwacja dachu kościoła pw. Narodzenia NMP w Kałkowie	398 861,31	299 145,00
27.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Uszycach	Przebudowa parkingu, traktu procesyjnego i chodników przy kościele pw. Wniebowzięcia NMP	212 441,42	159 331,00

28.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Ewangelisty w Białej Nyskiej	Remont i konserwacja dachu i elewacji kościoła filialnego pw. św. Mikołaja w Przełęku	462 820,11	347 114,00
29.	Klasztor Zakonu Braci Mniejszych	Renowacja elewacji i obróbek blacharskich kościoła pw. św. Franciszka z Asyżu	610 191,19	457 643,00
30.	Parafia Rzymskokatolicka Wniebowzięcia NMP	Remont elewacji i dachu dzwonnicy zabytkowego kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP w Kępnicy	564 848,85	423 636,00
31.	Gmina Wołczyn	Rewitalizacja zabytkowego parku w Skątagach	210 250,49	151 000,00
32.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Nawiedzenia NMP w Łomnicy	Wymiana pokrycia dachowego w Kościele Parafialnym w Łomnicy	554 781,26	416 086,00
33.	Parafia Rzymskokatolicka Najświętszego Serca pana Jezusa w Przeczowie	Renowacja elewacji kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Przeczowie	255 461,47	191 596,00
34.	Parafia Rzymskokatolicka Najświętszego Serca Pana Jezusa w Przeczowie	Wymiana pokrycia dachowego wraz z remontem więźby dachowej w drewnianym zabytkowym kościele w Krasowicach	108 012,97	81 009,00
35.	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Lubieniach	Remont kościoła parafii ewangelicko-augsburskiej w Lubieniach	245 254,93	183 941,00
36.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Karola Boromeusza w Staniszczech Wielkich	Wymiana pokrycia dachowego oraz remont konstrukcji dachu kościoła parafialnego pw. św. Karola Boromeusza w Staniszczech Wielkich	616 317,88	462 238,00
37.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Nepomucena w Starym Koźlu	Remont dachu budynku kościoła pw. św. Jana Nepomucena w Starym Koźlu	363 234,78	170 360,00
38.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Trójcy Świętej w Leśnicy	Zagospodarowanie terenu w otoczeniu kościoła pw. Trójcy Świętej w Leśnicy	375 580,09	187 790,00
39.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Strzeleczkach	Wymiana pokrycia hełmu barokowego kościoła pw. św. Marcina w Strzeleczkach	348 470,00	204 187,00
40.	Gmina Jemielnica	Rekonstrukcja zabytkowego centrum wsi w ramach kształtowania przestrzeni publicznej przy ul. Wiejskiej w Jemielnicy	340 268,55	170 134,00
Razem				8 628 258,38

Działanie 4.1/413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju – odnowa i rozwój wsi”

Działanie ma na celu umożliwienie mieszkańcom obszaru objętego lokalną strategią rozwoju, realizację projektów w ramach przyjętej strategii. Realizacja strategii powinna przyczynić się do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich, m.in. poprzez wzrost aktywności lokalnych społeczności oraz stymulowanie powstania nowych miejsc pracy.

W ramach „Wdrażania lokalnych strategii rozwoju – odnowa i rozwój wsi” do końca września 2013 r. zawarto łącznie 200 umów dotacyjnych, z czego 58 dotyczyło ochrony zabytków oraz ich otoczenia. Głównie były to remonty dachów i elewacji zabytkowych obiektów.

Tab. 26.

Lp.	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Środki publiczne ogółem	EFROW
1.	Rzymskokatolicka Parafia Narodzenia NMP w Kałkowie	Konserwacja poszycia dachu nawy głównej gotyckiej części kościoła Narodzenia NMP w Kałkowie	248 037,96	186 028,00
2.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Klemensa Rzymskiego w Rusocinie	Remont dachu kościoła parafialnego w Rusocinie	218 458,91	163 844,00
3.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Starym Oleśnie	Remont ogrodzenia zabytkowego cmentarza i konserwacja kościoła parafialnego pw. św. Marii Magdaleny w Starym Oleśnie	41 149,96	28 149,00
4.	Gmina Murów	Remont i wyposażenie obiektu zabytkowego Huty Żelaza w Zagwiździu z przeznaczeniem na cele społeczno-kulturalne	163 975,33	122 981,00
5.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Trójcy Świętej w Gorzowie Śląskim	Przebudowa parkingu w historycznym centrum Gorzowa Śląskiego	126 236,46	93 907,00
6.	Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Andrzeja Apostoła w Ujeździe	Odnowienie elewacji zewnętrznej zabytkowego kościoła pw. św. Apostoła w Ujeździe	202 285,95	139 733,00
7.	Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Michała Archanioła	Remont dachu kościoła pw. św. Michała Archanioła w Poznowicach	154 709,41	116 032,00
8.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny	Konserwacja wieży zabytkowego kościoła pw. Narodzenia NMP w Centawie	218 953,63	164 215,00
9.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Tarnowie Opolskim	Remont dachu kościoła pw. św. Marcina w Tarnowie Opolskim	527 061,75	300 000,00
10.	Rzymskokatolicka Parafia pw. Narodzenia NMP w Kierpniu	Prace konserwatorskie i renowacyjne przy zabytkowym budynku kościoła – wymiana pokrycia dachowego, odwodnienie i izolacja ścian kościoła	49 461,97	39 569,00
11.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Trójcy Świętej w Baborowie	Kolorystyka elewacji budynku kościoła w Bierawie	52 108,19	27 337,00
12.	Gmina Wołczyn	Rewitalizacja zabytkowego parku oraz budowa ścieżki rowerowej w Wierzbicy Górnej	216 878,65	160 642,00
13.	Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Jacka	Remont prezbiterium w Kościele Parafialnym pw. św. Jacka w Wierzbicy Górnej	36 646,43	29 317,00
14.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława Biskupa w Przylesiu	Remont, częściowa wymiana więźby dachowej i pokrycia dachu nad prezbiterium kościoła parafialnego pw. Stanisława Biskupa w Przylesiu	77 700,31	60 800,00
15.	Gmina Lewin Brzeski	Przebudowa budynku ośrodka kulturalno-rekreacyjno-sportowego – willa XIX w. w Strzelnikach – etap I – wymiana pokrycia dachowego	59 282,83	47 426,00
16.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Michała Archanioła w Starych Siołkowicach	Rewaloryzacja kościoła parafialnego pw. Michała Archanioła w Starych Siołkowicach – I etap – wymiana okien	270 165,37	216 131,00

17.	Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Bartłomieja w Jełowej	Odbudowa dachu kościoła pw. św. Bartłomieja w Jełowej	207 217,07	165 773,00
18.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Józefa Robotnika	Podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru i poprawa estetyki wsi poprzez remont neobarokowego kościoła w Zawięści	320 132,10	256 075,00
19.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła w Szydłowicach	Wymiana pokrycia dachowego wieży oraz prezbiterium kościoła Rzymskokatolickiego pw. św. Bartłomieja	195 319,75	156 255,00
20.	Siostry Maryi Niepokalanej	Odnowienie elewacji poprzez wymianę okien i konserwację witraży w kaplicy klasztornej	71 940,17	48 000,00
21.	Gmina Strzeleczyki	Przebudowa rynku w Strzeleczkach	760 599,74	229 219,00
22.	Rzymskokatolicka Parafia pw. Wniebowzięcia NMP	Remont zabytkowego kościoła filialnego pw. Imienia Marii w Szydłowcu Śląskim	358 110,52	286 488,00
23.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Łambinowicach	Remont wieży kościoła pw. św. Marii Magdaleny w Łambinowicach	289 343,23	150 000,00
24.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała w Oleśnie	Remont pokrycia dachu kościoła pw. św. Rocha w Grodzisku	190 380,31	152 304,00
25.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jerzego w Kamienicy Nyskiej	Remont elewacji w wieży kościoła w Kamienicy	276 947,53	221 558,00
26.	Parafia pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Pakoławicach	Remont dachu kościoła parafialnego św. Apostołów Piotra i Pawła w Pakoławicach	201 416,71	161 133,00
27.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Lewicach	Remont dachu na kościele parafialnym pw. św. Marii Magdaleny w Lewicach	208 418,30	139 000,00
28.	Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Jakuba Apostoła w Prężynie	Remont i renowacja elewacji zabytkowego kościoła pw. św. Jakuba Apostoła w Prężynie	140 309,80	112 247,00
29.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny w Lipowej	Remont pokrycia dachowego na kościele filialnym pw. Mateusza w Gryżowie – Parafia Lipowa	184 898,63	129 505,00
30.	Gmina Biała	Rewaloryzacja murów obronnych w Białej – etap I, ul. Szkolna.	220 379,55	176 303,00
31.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP	Remont konserwatorski elewacji wieży i przyziemia kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP	137 730,82	69 507,00
32.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wawrzyńca	Renowacja zabytkowego kościoła filialnego pw. św. Jakuba Starszego w Bukowie Śląskiej – etap II wymiana a pokrycia dachu	211 919,89	99 999,00
33.	Rzymskokatolicka Parafia pw. Matki Boskiej Śnieżnej w Dąbrówce Dolnej	Remont i odwodnienie elewacji oraz drewnianego poszycia dachu dzwonnicy kościoła w Radomierowicach	539 094,03	430 000,00

34.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Starych Siołkowicach	Renowacja elewacji wraz z otoczeniem zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Michała Archanioła w Starych Siołkowicach	409 927,25	283 800,00
35.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Pokoju	Wymiana pokrycia dachowego zabytkowego kościoła parafialnego w Pokoju	365 310,00	292 248,00
36.	Gmina Kolonowskie	Remont kapliczki w Spóroku	64 071,63	51 257,00
37.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wawrzyńca we Wierzchu	Renowacja witraży oraz wykonanie zewnętrznej stolarki okiennej zabezpieczającej witraże	53 433,92	42 747,00
38.	Rzymskokatolicka Parafia pw. Wniebowzięcia NMP w Biedzychowicach	Prace konserwatorskie przy zabytkowym budynku kościoła – wymiana pokrycia dachowego i odwodnienie wieży	272 161,35	217 729,00
39.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Równem	Wymiana stolarki okiennej w kościele w miejscowości Mokre	47 586,99	38 069,00
40.	Parafia Rzymskokatolicka św. Bartłomieja	Zmiana pokrycia dachu na kościele parafialnym w Dzierżysławiu	221 849,17	177 479,00
41.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina BPA w Lipnikach	Remont pokrycia dachowego kościoła pw. św. Marcina Bpa w Lipnikach	243 333,06	170 000,00
42.	Parafia Rzymskokatolicka św. Mikołaja w Szczedrzyku	Remont elewacji kościoła parafialnego św. Mikołaja w Szczedrzyku wraz z dzwonnica oraz wymiana nawierzchni na cmentarzu przykościelnym	58 373,49	46 698,00
43.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Zwiastowania NMP w Biskupowie	Prace remontowo-konserwacyjne przy elewacji kościoła pw. Zwiastowania NMP w Biskupowie	397 393,14	317 000,00
44.	Parafia Rzymskokatolicka św. Mikołaja w Ligocie Prószkowskiej	Zagospodarowanie terenu wokół kościoła, remont wieży, konserwacja konstrukcji dachu, remont cokołu elewacji oraz parkanu zabytkowego kościoła w Ligocie Prószkowskiej	109 773,59	87 818,00
45.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Trójcy Przenajświętszej w Kujawach	Remont elewacji plebanii i kaplicy św. Barbary w Kujawach	35 062,00	28 049,00
46.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Trójcy Świętej w Gorzowie Śląskim	Budowa dzwonnicy wraz z zagospodarowaniem terenu wokół kościoła	387 157,13	190 000,00
47.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Przechodzie	Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich przy elewacji kościoła pw. św. Jana Chrzciciela w Przechodzie	224 111,66	179 280,00
48.	Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Michała Archanioła w Prudniku	Remont i renowacja zabytkowej kaplicy pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Dębowcu	137 808,55	110 246,00
49.	Gmina Cisek	Przebudowa zabytkowego budynku komunalnego w Dzielnicy	259 378,63	165 102,00
50.	Parafia Rzymskokatolicka św. Jana Nepomucena w Starym Koźlu	Remont elewacji budynku kościoła pw. św. Jana Nepomucena w Starym Koźlu	324 243,68	259 394,00
51.	Gmina Pawłowiczki	Adaptacja strychu w zabytkowym budynku z przeznaczeniem na salę	179 173,15	143 338,00

		posiedzeń i ekspozycji w Pawłowiczkach		
52.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Gościęcinie	Renowacja elewacji kościoła pw. Wniebowzięcia NMP w Gościęcinie	106 245,09	84 996,00
53.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Łosiuwie	Remont dachu zabytkowego kościoła św. Mikołaja Różynie	163 658,70	130 926,00
54.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Wierzbniku	Wykonanie prac konserwatorskich na XV w. elewacjach ceglanych kościoła filialnego pw. Najświętszej Maryi Panny w Jankowicach Wielkich	169 075,80	135 250,00
55.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Pogorzeli	Odnowienie elewacji oraz zabezpieczenie obiektu kościoła Parafialnego pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Pogorzeli przed działaniem wód gruntowych i opadowych	63 948,49	51 150,00
56.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszej Maryi Panny w Lewinie Brzeskim	Prace konserwatorskie elewacji kościoła pw. Trójcy Przenajświętszej Muszycach	139 992,33	111 990,00
57.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszej Maryi Panny w Brzezynie	Przełożenie połaci dachowej na dach kościoła w Zielęcicach	233 391,06	186 712,00
58.	Gmina Olszanka	Remont wieży ciśnień w Olszance	61 744,08	49 395,00
Razem				8 430 150

W ramach „Wdrażania lokalnych strategii rozwoju – odnowa i rozwój wsi – małe projekty” do końca września 2013 r. zawarto łącznie 721 umów dotacyjnych, z czego 60 dotyczyło ochrony zabytków oraz ich otoczenia. Głównie były to prace konserwatorskie wyposażenia zabytkowych świątyń oraz remonty zabytków małej architektury.

Tab. 27.

Lp	Nazwa beneficjenta	Tytuł projektu	Środki publiczne ogółem	Dofinansowanie z EFRROW
1.	Gmina Niemodlin	Konserwacja pomnika św. Floriana w Niemodlinie	21 000	16 800
2.	Dariusz Zięba	Zachowanie dziedzictwa historycznego poprzez odnowienie zabytkowej wieży ciśnień w Skorogoszczy	24 893	19 914,40
3.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Borki Wielkie	Remont zabytkowej neogotyckiej kapliczki Serca Pana Jezusa w Borkach Małych	24 800,94	19 840,75
4.	Fundacja „Sanktuarium Góry św. Anny”	Restauracja elewacji kaplicy Domek Maryi z zespołu kaplic kalwaryjskich w Górze św. Anny	22 881,21	18 304,97
5.	Klasztor Zakonu Braci Mniejszych	Restauracja elewacji kaplicy III upadek z zespołu kaplic kalwaryjskich w Górze św. Anny	23 283,00	18 626,40
6.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Maryi Panny w Jemielnicy	Konserwacja zabytkowej baszty w kompleksie klasztornym w Jemielnicy	25 000	20 000
7.	Prowincja Zgromadzenia Braci Szkół Chrześcijańskich z siedzibą w Kopcu.	Zagospodarowanie turystyczne parków zabytkowych położonych na terenie LGD Górna Proсна na przykładzie parku	21 160,80	16 928,64

		w Uszycach – etap I		
8.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jadwigi Śląskiej i św. Jacka	Remont elewacji zewnętrznej zabytkowego drewnianego kościoła pw. św. Jadwigi Śląskiej w Biskupicach	20 852,96	16 682,37
9.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Pomorzowicach	Odnowienie zabytkowego ogrodzenia wokół kościoła w Pomorzowicach	24 745,00	19 796,00
10.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Trójcy św. w Bierawie	Renowacja zabytkowej kaplicy św. Jana Nepomucena w Lubieszowie	20 108,00	16 086,40
11.	Parafia Rzymskokatolicka św. Wawrzyńca	Remont dachu budynku plebani – fary parafialnej	25 000,00	20 000,00
12.	Gmina Niemodlin	Renowacja dwuramiennej lampy gazowej w Niemodlinie	25 000,00	20 000,00
13.	Stowarzyszenie Odnowy Wsi Jemielnica	Odbudowa obudowy zabytkowej studni w Jemielnicy przy ul. Wiejskiej	9 735,00	7 788,00
14.	Klasztor Zakonu Braci Mniejszych	Restauracja elewacji 2 kaplic z zespołu kaplic kalwaryjskich w Górze św. Anny: Zdrada Judasza i Pan Jezus w Ogrójcu	17 741,37	14 193,10
15.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Trójcy Świętej	Wymiana pokrycia, naprawa konstrukcji dachu przybudówki w elewacji północno-wschodniej oraz remont elewacji wschodniej i przybudówki w elewacji północno-wschodniej kościoła pw. Trójcy Świętej w Leśnicy	25 000	20 000
16.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wawrzyńca w Woskowicach Małych	Odnowienie elewacji zewnętrznej polegającej na renowacji okien witrażowych w kościele pw. św. Jadwigi w Woskowicach Górnych	9 256,45	7 405,16
17.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Ratnowicach	Konserwacja rzeźby św. Jana Nepomucena ze zwierczeniem muru wokół kościoła parafialnego pw. św. Marcina w Ratnowicach	19 600,00	15 680,00
18.	Dorota Erm	Wymiana okien parteru barokowego pałacu w Ściborzu	21 919,00	17 528,00
19.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Ratnowicach	Konserwacja dwóch renesansowych płyt epitafijnych z muru otaczającego kościół filialny pw. św. Mikołaja w Jasienicy Górnej – Parafia pw. św. Marcina w Ratnowicach	24 500,00	19 600,00
20.	Parafia Rzymskokatolicka Podwyższenia Krzyża Świętego w Niwnicy	Odnowienie elewacji wieży kościoła Podwyższenia Krzyża Świętego w Niwnicy	24 990,00	19 992,00
21.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wszystkich Świętych w Brozcu	Wymiana pokrycia dachowego kościoła parafialnego w Brozcu – etap II wejście główne, prezbiterium zakrystia	25 000,00	20 000,00
22.	Stowarzyszenie Odnowy Wsi Gąsiorowice	Remont zabytkowej murowanej kapliczki z początku XX wieku w miejscowości Gąsiorowice	16 073,46	12 858,77
23.	Dariusz Zięba	Adaptacja zabytkowej hydroforni w Skorogoszczy	24 900,00	19 920,00
24.	Oświatowo-Kulturalne Stowarzyszenie Civitatis Loviensis	Konserwacja krzyża pokutnego w Lewinie Brzeskim	9 590,00	7 672,00
25.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jakuba Apostoła w	Remont pokrycia dachu zakrystii w kościele parafialnym pw. Świętego	17 219,00	13 775,20

	Małujowicach	Jakuba Apostoła w Małujowicach		
26.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Nepomucena w Sławicach	Zagospodarowanie placu przykościelnego w Sławicach	25 000,00	20 000,00
27.	Gmina Strzeleczy	Renowacja barokowej figury św. Nepomucena w Strzeleczykach	25 000,00	20 000,00
28.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętego Mikołaja w Prószkowie	Budowa systemu odwodnienia terenu wokół kościoła w Ligocie Prószkowskiej	25 000,00	20 000,00
29.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Kopernikach	Konserwacja i restauracja krucyfiksu z elewacji kościoła pw. św. Mikołaja w Kopernikach	15 313,00	12 250,40
30.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Chrystusa Króla	Konserwacja renesansowego epitafium z kościoła pw. Chrystusa Króla w Nowym Świętowie	5 000,00	4 000,00
31.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Szczepana w Brynicy	Konserwacja i restauracja ołtarza głównego w kościele pw. św. Szczepana w Brynicy	23 500,00	18 800,00
32.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wawrzyńca w Wojkowicach Małych	Wymiana dachówki na kościele pw. św. Jadwigi w Woskowicach Górnych	25 000,00	20 000,00
33.	Wspólnota Mieszkańcowa Kochanowskiego 16 Głubczyce	Remont zabytkowej kamienicy położonej przy ul. Kochanowskiego 16 w Głubczycach	25 000,00	20 000,00
34.	Stowarzyszenie Odnowy Wsi Wilków	Remont kapliczki wiejskiej w Wilkowie oraz zagospodarowanie terenu wokół	25 000,00	20 000,00
35.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny w Lipowej	Prace konserwatorskie i restauratorskie ołtarza bocznego (II poł. XIX w.) z obrazem Nawiedzenia (z 1657 r.) w kościele pw. św. Mateusza w Gryżowie	25 000,00	20 000,00
36.	Parafia Rzymskokatolicka św. Trójcy w Bogacicy	Remont zabytkowego kościoła pw. Świętej Trójcy w Bogacicy poprzez wymianę dachu nad prezbiterium	25 000,00	20 000,00
37.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Chrystusa Króla w Kadłubie	Renowacja malowidła ściennego „Adoracja Chrystusa Króla”	25 000,00	20 000,00
38.	Klasztor Zakonu Braci Mniejszych	Restauracja figury Chrystusa upadającego pod krzyżem	25 000,00	20 000,00
39.	Parafia Rzymskokatolicka Wniebowzięcia NMP	Konserwacja i restauracja obrazu – epitafium Jana Ignacego Frantzke	24 990,00	19 992,00
40.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jadwigi Śląskiej i św. Jacka	Odnowienie zabytkowej ambony	21 230,64	16 984,51
41.	Parafia Rzymskokatolicka św. Jerzego w Prószkowie	Renowacja i konserwacja zabytkowych organów w kościele parafialnym św. Jerzego w Prószkowie	24 944,00	19 955,20
42.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina Biskupa w Jasienicy Dolnej	Konserwacja i renowacja ołtarza bocznego pw. Serca Pana Jezusa z kościoła pw. św. Mateusza w Mańkowicach	25 000,00	20 000,00
43.	Parafia pw. św. Rocha w Tułowicach	Remont elewacji kościoła pw. św. Józefa w Szydłowie	21 818,92	17 455,14
44.	Gmina Strzeleczy	Renowacja barokowej kamiennej figury św. Jana Nepomucena przy ul. Opolskiej w Strzeleczykach	19 620,19	15 696,15

45.	Parafia pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Polskiej Nowej Wsi	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkowym obrazie pt. Wniebowzięcia NMP w kościele parafialnym w Polskiej Nowej Wsi	17 988,00	14 390,40
46.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Michalicach	Konserwacja wieży wraz z blachą hełmu na kościele pw. św. Michała Archanioła w Michalicach	16 138,57	12 919,86
47.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP i św. Marcina w Strzelcach	Wymiana pokrycia dachowego na kościele pw. św. Katarzyny w Grębiszowie	25 000,00	20 000,00
48.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP i św. Marcina w Strzelcach	Remont wieży na kościele pw. Narodzenia NMP i św. Marcina w Strzelcach	25 000,00	20 000,00
49.	Stowarzyszenie Dolina Małej Panwi	Utworzenie stałej ekspozycji historycznych, zabytkowych nagrobków na cmentarzu ewangelickim w Ozimku	25 000,00	20 000,00
50.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Zwiastowania NMP w Biskupowie	Remont dachu kaplicy w Łączkach	24 990,00	19 992,00
51.	Parafia Rzymskokatolicka św. Andrzeja Apostoła w Wójcicach	Bezpieczniej i wygodniej. Budowa pochylni dla osób niepełnosprawnych oraz remont kamiennych schodów do kościoła pw. sw. Andrzeja w Wójcicach.	25 000,00	20 000,00
52.	Parafia Rzymskokatolicka św. Piotra i Pawła w Równem	Renowacja dachu kościoła w miejscowości Dobieszów	14 993,20	11 994,56
53.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja w Dzierżysławiu	Remont elewacji budynku kościoła Rzymskokatolickiego pw. Narodzenia NMP w Lubotyniu	25 000,00	20 000,00
54.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Białej	Konserwacja i restauracja polichromii ściennych z kaplicy pw. św. Jana Nepomucena w kościele w Białej	24 990,00	19 992,00
55.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Trójcy Świętej w Zielinie-Kujawach	Remont elewacji kościoła pw. Trójcy Przenajświętszej w Kujawach – roboty malarskie	25 000,00	20 000,00
56.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętego Mikołaja w Prószkowie	Remont wieży kościelnej zabytkowego kościoła św. Mikołaja w Ligocie Prószkowskiej	18 659,02	14 927,22
57.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Wierzbniku	Renowacja zabytkowej chrzcielnicy drewnianej w Kościele Filialnym pw. NMP w Jankowicach Wielkich	14 300,00	11 440,00
58.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Pogorzeli	Renowacja gotyckiej kamiennej chrzcielnicy w kościele parafialnym w Pogorzeli	9 690,00	7 752,00
59.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Pogorzeli	Prace konserwatorskie – zwierczenie dawnego ołtarza głównego z okresu renesansu z kościele filialnym w Krzyżowicach	20 600,00	16 480,00
60.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Apostoła i Ewangelisty w Paczkowie	Odnowienie i restauracja ołtarza Maltitzów z kościoła pw. św. Jana Apostoła i Ewangelisty w Paczkowie	50 000,00	40 000,00
Razem				1 054 413,60

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (EFRR)

Działanie XI.1. „Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym” – brak dofinansowano projektu z terenu woj.

Działania XI.2. „Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym” – dofinansowanie otrzymały 3 projekty, które w latach 2011-2012 były w trakcie realizacji.

Tab. 28. Wykaz dotacji w ramach PO IiŚ

Beneficjent	Tytuł projektu / rok przyznania dotacji	Wartość ogółem (zł)	Dofinansowanie publiczne (w zł)
Miasto Opole	Utworzenie Narodowego Centrum Polskiej Piosenki poprzez przebudowę Amfiteatru Tysiąclecia w Opolu (2008)	51 228 465	20 000 000
Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera	Dokończenie modernizacji formy zewnętrznej Filharmonii Opolskiej wraz z elementami usprawnień technicznych (2009)	32 323 349	20 000 000
Opolski Teatr Lalki i Aktora im. A. Smółki w Opolu	Przebudowa wewnątrz i elewacji frontowej budynku głównego Opolskiego Teatru Lalki i Aktora im. A. Smółki w Opolu oraz powiększenie holu przy małej scenie	24 762 765,87	10 268 241,28
Razem:		108 314 579,87	50 268 241,28

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (EFRR)

Priorytetu 6 „Polska gospodarka na rynku międzynarodowym”, Działanie 6.4. „Inwestycje w projekty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym” – dofinansowanie otrzymał ponadregionalny projekt pn. „Południowo-zachodni Szlak Cysterski” realizowany na terenie 4 województw: dolnośląskiego, opolskiego, śląskiego i małopolskiego. Partnerami inwestycyjnymi w projekcie są gminy, na terenie których znajdują się obiekty cysterskie i pocysterskie (w woj. opolskim jest to gmina Jemielnica – udział inwestycyjny w projekcie – 4,92%).

Tab. 29. Wykaz dotacji w ramach PO IG

Beneficjent	Partner z woj. opolskiego	Tytuł projektu / rok przyznania dotacji	Wartość ogółem (zł)	Dofinansowanie publiczne (w zł)
Województwo Dolnośląskie	Gmina Jemielnica, Województwo Opolskie, OROT	Południowo-zachodni Szlak Cysterski (2010)	36 803 890	26 805 812
Razem:			36 803 890	26 805 812

Środki Samorządu Województwa Opolskiego – konkurs na realizację zadań publicznych Samorządu Województwa Opolskiego w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach województwa opolskiego.

Tab. 30. Wykaz dotacji udzielonych w roku 2011 ze środków Samorządu Województwa Opolskiego

Lp	Miejscowość	Podmiot	Nazwa zadania	Przyznana dotacja
1.	BIERDZANY	Rzymskokatolicka Parafia św. Jadwigi Śląskiej w Bierdzanach, ul. Stawowa 2, 46-046 Ligota Turawska	Konserwacja polichromii w drewnianym kościele w Bierdzanach - etap II	10 000
2.	BISKUPICE	Parafia Rzymskokatolicka św. Jana Chrzciciela w Biskupicach, 46-220 Byczyna	Remont zabytkowego kościoła drewnianego w Biskupicach	10 000
3.	BYCZYNA	Parafia Ewangelicko-Augsburska, pl. Wolności 5, 46-250 Wołczyn	Renowacja dachu kościoła św. Mikołaja w Byczynie	10 000
4.	GÓRA ŚW. ANNY	Klasztor Zakonu Braci Mniejszych, ul. Klasztorna 6, 47-154 Góra św. Anny	Kontynuacja restauracji 3 kaplic kalwaryjskich w Górze św. Anny	50 000
5.	GRZĘDZIN	Rzymskokatolicka Parafia św. św. Piotra i Pawła Ap. Grzędzin, ul. Polna 1, 47-260 Grzędzin	II etap prac konserwatorskich - drugie skrzydło tryptyku - późny gotyk (ok. 1500)	10 000
6.	JASTRZĘBIE	Rzymskokatolicka Parafia pw. Wniebowzięcia NMP w Biestrzykowicach, ul. Główna 2, 46-112 Świerczów	Konserwacja XVII wiecznego ołtarza głównego z kościoła filialnego w Jastrzębiu pw. św. Wawrzyńca, parafia Biestrzykowice, etap II	10 000
7.	KARŁOWICE	Helena Wolanin - prywatny właściciel obiektu zabytkowego, ul. Kościelna 7, 46-037 Karłowice	Remont domu ks. Jana Dzierżona	30 000
8.	KAZIMIERZ	Rzymskokatolicka Parafia Wniebowzięcia NMP w Kazimierzu 78, 48-250 Głogówek	Remont dachu z wymianą pokrycia dachowego łupkiem kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP w Kazimierzu	15 000
9.	KLUCZBORK	Siostry św. Józefa Dom Zakonny, ul. Klasztorna 3, 46-200 Kluczbork	Wykonanie prac remontowych i renowacyjnych w budynku klasztoru Zgromadzenia Zakonnego Sióstr św. Józefa w Kluczborku	15 000
10.	KRAPKOWICE	Powiat Krapkowicki, ul. Kilińskiego 1, 47-303 Krapkowice	Remont zabytkowego portalu w Zespole Szkół Zawodowych im. Piastów Opolskich w Krapkowicach	10 000
11.	KRASOWICE	Parafia Rzymskokatolicka pw. NSPJ w Przeczowie, 46-166 Ligota Książęca	Instalacja przeciwpożarowa i antywłamaniowa	8 400
12.	KSIĘŻE POLE	Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Bartłomieja Księża Pole, ul. Kościelna 2, 48-133 Nowa Cerekwia	Konserwacja organów kościelnych z kościoła pw. św. Bartłomieja w Księżym Polu	10 000
13.	MAŁUJOWICE	Parafia Rzymskokatolicka św. Jakuba Apostoła 65, 49-318 Skarbimierz	Małujowice, kościół p.w. św. Jakuba Ap.(XIV w.) kontynuacja wykonania izolacji poziomej, wykonanie części tynków renowacyjnych.	20 000

14.	MICHALICE	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Michalicach 16, 46-100 Namysłów	Konserwacja ołtarza głównego, drewnianego, polichromowanego z kościoła parafialnego pw. św. Michała Arch. w Michalicach	9 800
15.	NAMYSŁÓW	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Ap. Piotra i Pawła, ul. Kościelna 3, 46-100 Namysłów	System zabezpieczeń kościoła przed kradzieżą i włamaniem.	10 000
16.	NYSA	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jakuba St i św. Agnieszki, Pl. Katedralny 7, 48-300 Nysa	Konserwacja renesansowego nagrobka Biskupa Kaspara von Logau - etap II	10 000
17.	NYSA	Zakon Braci Mniejszych Klasztor Franciszkanów, Al. Wojska Polskiego 31, 48-300 Nysa	Remont dachu zespołu klasztornego o. Franciszkanów w Nysie, al. Wojska Polskiego 31, 48-300 Nysa	27 000
18.	NYSA	Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Dominika, ul. Głowackiego 11, 48-300 Nysa	Prace konserwatorskie i restauratorskie ołtarza bocznego pw. Serca Jezusa w kościele św. Dominika w Nysie	10 000
19.	OPOLE	Uniwersyteckie Stowarzyszenie na Rzecz Ratowania Zabytków Śląska Opolskiego, ul. Plac Kopernika 11, 45-049 Opole	Konserwacja zabytkowej (XVII, - XIX, XX w.) kamiennej kapliczki Słupowej ze Wzgórza Uniwersyteckiego w Opolu	20 000
20.	OPOLE	Parafia Katedralna pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, ul. Katedralna 2, 45-007 Opole	Renowacja XIX wiecznych witraży w katedrze pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu	15 000
21.	OPOLE GROSZOWICE	Rzymskokatolicka Parafia św. Katarzyny Aleksandryjskiej, ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 13, 45-602 Opole	Program konserwatorski renowacji organów w parafii św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Opolu Groszowicach - I etap	12 000
22.	PRASZKA	Towarzystwo Przyjaciół Praszki, ul. Mickiewicza 8a, 46-320 Praszka	Nagrobek - pomnik upamiętniający L. Dobrowolskiego (neogotyck. II poł. XIX w., piaskowiec)	9 000
23.	RADOSZOWY	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jadwigi, ul. Główna 46, 47-280 Radoszowy	Wymiana pokrycia ścian kościoła, okapu, rynien i rur spustowych w drewnianym kościele parafialnym pw. św. Jadwigi w Radoszowach	15 000
24.	ROŻNÓW	Parafia Rzymskokatolicka św. Michała Archanioła w Skałagach, ul. Okrężna 7, 46-262 Skałagi	Remont filialnego zabytkowego kościółka drewnianego w Rożnowie - podbicie fundamentów	20 000
25.	SŁAWIĘCICE	Rzymskokatolicka Parafia św. Katarzyny w Sławięcicach, ul. Staszica 1, 47-230 Kędzierzyn-Koźle	Wykonanie renowacji wnętrza kościoła pw. św. Katarzyny w Sławięcicach.	8 000
26.	STARE KOŹLE	Rzymskokatolicka Parafia św. Jana Nepomucena w Starym Koźlu, ul. Szkolna 7, 47-223 Kędzierzyn-Koźle	Remont dachu budynku kościoła pw. św. Jana Nepomucena w Starym Koźlu - etap I	20 000
27.	STRZELCE NAMYSŁOWSKIE	Parafia Rzymskokatolicka pw. NNMP i św. Marcina w Strzelcach Namysławskich 41, 46-146 Domaszowice	Konserwacja rzeźby św. Mikołaja z kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP i św. Marcina w Strzelcach Namysławskich	7 300
28.	USZYCE	Rzymskokatolicka Parafia pw. Wniebowzięcia NMP w Uszycach 71, 46-310 Gorzów Śl.	Montaż nowej instalacji elektrycznej oraz odgromowej	23 500
29.	WĘDRYNIA	Rzymskokatolicka Parafia pw. NSPJ w Chudobie 132, 46-275 Chudoba	Konserwacja środkami impregnującymi ścian i dachu kościoła drewnianego w Wędrynie.	10 000

30.	WIERZBICA DOLNA	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jacka w Wierzbicy Górnej 31/1, 46-255 Wierzbica Górna	Renowacja więźby dachowej wieży drewnianego kościoła w Wierzbicy Dolnej	10 000
31.	WIERZBICA GÓRNA	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jacka w Wierzbicy Górnej 31/1, 46-255 Wierzbica Górna	Remont parafialnego kościoła pw. św. Jacka w Wierzbicy Górnej - remont ścian transeptu - etap I	10 000
OGÓŁEM				455 000

Tab. 31. Wykaz dotacji udzielonych w roku 2012 ze środków Samorządu Województwa Opolskiego

Lp	Miejscowość	Podmiot	Nazwa zadania	Przyznana dotacja
1.	STRZELNIKI	Duszpasterstwo Rzymskokatolickiej Parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Łosiowie, ul. Główna 3, 49-340 Lewin Brzeski	Odtworzenie gotyckiego dachu kościoła w Strzelnikach po gradobiciu.	30 000
2.	BOGUCHWAŁÓW	Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Boguchwałowie, 48-100 Głubczyce	Boguchwałów – kompleksowa konserwacja zespołu ołtarzy (1602 r.) Konserwacja techniczna pentaptyku, badania ołtarzy bocznych - prace ratunkowe - etap I	10 000
3.	GŁOGÓWEK	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła, ul. Kościelna 2, 48-250 Głogówek	Głogówek, XIV-wieczny kościół parafialny pw. św. Bartłomieja Ap., konserwacja barokowych polichromii ściennych i sztukaterii nawy głównej - zakończenie prac.	18 000
4.	BYCZYNA	Parafia Ewangelicko-Augsburska, pl. Wolności 5, 46-250 Wołczyn	Renowacja kościoła św. Mikołaja w Byczynie.	15 000
5.	CHUDOBA	Rzymskokatolicka Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, 46-275 Chudoba 132	Wymiana gontów i konserwacja wieży kościoła drewnianego w Wędryni	5 000
6.	OCHODZE	Rzymskokatolicka Parafia św. Marcina, ul. Myśliwska 10, Ochodze, 46-070 Komprachcice	Renowacja drewnianego kościoła z 1702 roku w Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Marcina w Ochodzach	15 000
7.	OPOLE	Rzymskokatolicka Parafia pw. M.B. Nieustającej Pomocy, Pl. Kościelny 2a, 45-555 Opole 8 Nowa Wieś Królewska	Renowacja i konserwacja elewacji ceglanej budynku kościoła pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Opolu - Nowa Wieś Królewska - etap I wieża	10 000
8.	OPOLE	Uniwersyteckie Stowarzyszenie na Rzecz Ratowania Zabytków Śląska Opolskiego, ul. Plac Kopernika 11, 45-049 Opole	"Putto muzykujące ze skrzypcami" rzeźba kamienna, barokowa z warsztatu Henryka Hartmanna, pochodząca z zespołu pałacowo-parkowego w Biestrzykowicach.	18 000
9.	OPOLE	Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Katedralna 10, 45-007 Opole	Konserwacja figury św. Józefa wraz z niszą i konsolą z naroża kamienicy przy ul. Katedralnej 10 w Opolu	10 000
10.	NYSA	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jakuba St. i św. Agnieszki, Pl. Katedralny 7, 48-300 Nysa	Konserwacja elewacji dzwonnicy bazyliki św. Jakuba i Agnieszki w Nysie - IV etap - ściana zachodnia i narożnik południowo zachodni	20 000

11.	MAŁUJOWICE	Parafia Rzymskokatolicka św. Jakuba Apostoła Małujowice 65, 49-318 Skarbmierz	Małujowice, kościół pw. św. Jakuba Ap. (XIV w.) kontynuacja wykonania rekonstrukcji posadzki, tynków renowacyjnych oraz wymiana drzwi.	30 000
12.	ŚCIBÓRZ	Krzysztof Grzegorz Erm - Dorota Łucja Erm - prywatni właściciele	Remont dachu barokowego dworu w Ściborzu - wymiana orygowania oraz instalacji odgromowej	10 000
13.	NYSA	Zakon Braci Mniejszych Klasztor Franciszkanów, Al. Wojska Polskiego 31, 48-300 Nysa	Remont pozostałej części dachu "D" zespołu klasztornego o. Franciszkanów w Nysie, Al. Wojska Polskiego 31	20 000
14.	GÓRA ŚW. ANNY	Klasztor Zakonu Braci Mniejszych, ul. Klasztorna 6, 47-154 Góra św. Anny	Konserwacja ołtarza Matki Boskiej Bolesnej z kaplicy III upadek Pana Jezusa z kompleksu Kaplic kalwaryjskich w Górze św. Anny	30 000
15.	CHRÓŚCINA	Gmina Dąbrowa, ul. Ks. prof. J.Sztonyka 56, 49-120 Dąbrowa	Konserwacja rzeźby św. Jana Nepomucena - etap II przy kapliczce przydrożnej z Chróściny	9 000
16.	SMOGORZÓW	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Smogorzowie, ul. Główna 76, 46-100 Namysłów	Remont więźby dachowej i pokrycia dachowego transeptu strony południowej kościoła parafialnego pw. św. Jana Chrzciciela w Smogorzowie	10 000
			RAZEM	260 000

Konkurs wniosków na zadania w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach województwa opolskiego ze środków Samorządu Województwa Opolskiego – Porównanie lat 2011/2012

Rodzaj beneficjenta	2011		2012	
	Dotacje	Kwota w zł	Dotacje	Kwota w zł
Parafia Rzymskokatolickie	23	284 000	9	148 000
Parafie Ewangelicko-Augsburskie	1	10 000	1	15 000
Klasztory Zakonne	3	92 000	2	50 000
Organizacje pozarządowe	2	29 000	1	18 000
Podmioty prywatne	1	30 000	1	10 000
Powiaty	1	10 000	0	0
Gminy	0	0	1	9 000
Wspólnoty mieszkaniowe	0	0	1	10 000
Razem	31	455 000	16	260 000

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW W OPOLU
WYKAZ UDZIELONYCH DOTACJI CELOWYCH
od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

Tab. 32.³

lp	Wnioskodawca	Obiekt	Zakres prac	Udzielona dotacja
1.	BELMAKO sp. z o.o., ul. Farbiarska, Warszawa	Dwór Biskupi w Nysie	Badania architektoniczne – budynek D Dwór Biskupi w Nysie	18 450,00
2.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Piotra i Pawła w Grzędzinach	Kościół parafialny pw. św. Piotra i Pawła w Grzędzinach	Konserwacja skrzydła tryptyku	12 100,00
3.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jacka w Wierzbicy Górnej	Kościół filialny pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Wierzbicy Dolnej	Konserwacja epitafium ze sceną <i>Ukrzyżowania</i>	10 000,00
4.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja w Kamienniku	Kościół parafialny pw. św. Andrzeja w Kamienniku	Pełna konserwacja ołtarza bocznego z obrazem <i>Matka Boska Fatimska</i>	10 000,00
5.	Towarzystwo Przyjaciół Praszkii	Nagrobek-pomnik L. Dobrowolskiego w Praszcze	III etap prac konserwatorskich przy pomniku	5 250,00
6.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła w Jarnońtówku	Kościół pw. św. Bartłomieja Apostoła w Jarnońtówku	Wzmocnienie murowanej konstrukcji wieży kościoła	15 000,00
7.	Parafia Rzymskokatolicka. pw. Nawiedzenia NMP w Cisku	Kościół w pw. Nawiedzenia NMP Cisku	Etap I – remont konstrukcji ścian budynku kościoła	20 000,00
8.	Dorota Erm, Ścibórz	Dwór w Ściborzu	Remont dachu dworu	35 000,00
9.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja w Ujeździe	Kościół parafialny pw. św. Andrzeja w Ujeździe	Naprawa dachu kościoła	14 869,65
10.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Niemodlinie	Kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Niemodlinie	Wykonanie odkrywek sondażowych i pasmowych, badań specjalistycznych polichromii ściennych	6 150,00
11.	Grzegorz Kłys, Parkowa, Miejsce	Dwór w Miejscu	Wykonanie badań architektonicznych dworu w Miejscu	7 000,00
12.	Parafia Ewangelicko- Augsburska, ul. Klimasa, Zabrze	Kościół ewangelicko- augsburski w Kędzierzynie-Koźlu	Prace konserwatorskie przy wyposażeniu kościoła	10 000,00
13.	Helena Wolanin, ul. Kościelna, Karlówice	dom ks. J. Dzierżona ul. Kościelna 7 Karlówice	Wymiana pokrycia dachowego – dom ks. J. Dzierżona ul. Kościelna	30 000,00
14.	Wspólnota Mieszkaniowa, Daszyńskiego 5, Paczków	Kamienica , ul. Daszyńskiego 5 w Paczków	remont elewacji kamienicy przy ulicy Daszyńskiego 5	15 000,00
15.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja w Księżym Polu	Kościół parafialny pw. św. Bartłomieja w Księżym Polu	I etap renowacji organów	10 000,00
16.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Kopernikach	Kościół parafialny pw. św. Mikołaja w Kopernikach	Konserwacja dwóch epitafiów, rzeźby <i>Matka Boska z Dzieciątkiem</i> i obrazu <i>Chrystusa</i>	7 000,00

³ wg danych OWKZ

17	Gmina Dąbrowa	Kapliczka z rzeźbą św. Jana Nepomucena w Chróście	Konserwacja kapliczki	8 000,00
18	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jakuba i św. Agnieszki w Nysie	Kościół parafialny pw. św. Jakuba i św. Agnieszki w Nysie	Konserwacja 14 kwater z obrazami tablicowymi w boazeriach K. Dankwarta z tzw. małej zakrystii	10 000,00
19	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jakuba Apostoła w Małujowicach	Kościół pw. św. Jakuba Apostoła w Małujowicach	Badania archeologiczne w kościele	4 900,00
20	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Opolu-Groszowicach	Kościół parafialny pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Groszowicach	Konserwacja organów (I etap)	13 000,00
21	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP i św. Marcina w Strzelcach	Kościół parafialny pw. Narodzenia NMP i św. Marcina w Strzelcach	Pełna konserwacja rzeźb <i>Św. Mikołaja i Św. Anny Samotrzeć</i>	10 000,00
22	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina Biskupa w Jasienicy Dolnej	Kościół filialny pw. św. Mateusza w Mańkowicach	Konserwacja ołtarza bocznego pw. Chrystusa Ukrzyżowanego	10 000,00
23	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Biestrykowicach	Kościół filialny pw. św. Wawrzyńca w Jastrzębiu	Konserwacji ołtarza głównego	8 000,00 Refundacja
24	Dom Zakonny przy ul. Klasztornej w Kluczborku	Dom Zakonny w Kluczborku	Renowacja tynków i czyszczenie cokołu	10 000,00
25	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Sławęcicach	Kościół parafialny pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Sławęcicach	Konserwacja tynków i polichromii	10 000,00 Refundacja
26	Wspólnota Mieszkaniowa Trzech Kotwic 10 Brzeg	Kamienica, ul. Trzech Kotwic Brzeg	Remont elewacji kamienicy	20 000,00 Refundacja
27	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Lipowej	Kościół parafialny pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Lipowej	Konserwacja ołtarza głównego i bocznego św. Karola Boromeusza	8 500,00 Refundacja
			Razem	338 219,65

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW W OPOLU
WYKAZ UDZIELONYCH DOTACJI CELOWYCH
od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

Tab. 33.⁴

I.p	Wnioskodawca	Obiekt – zakres prac	Kwota dotacji
1.	Daniel Stański Rynek 14/1 Kluczbork	Kluczbork Rynek 14 - wymiana stolarki okiennej	3.600,00
2.	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kościuszki 25 Opole	Opole ul. Kościuszki 25-remont klatki schodowej	10 000,00
3.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Bartłomieja w Księżym Polu, 48-133 Nowa Cerekwia, ul. Kościelna 2	Księżę Pole , konserwacja organów z kościoła parafialnego pw. Św. Bartłomieja (II etap prac)	13 000,00
4.	Parafia Rzymskokatolicka	Smogorzów , Remont więźby dachowej transeptu kościoła	10 000,00

⁴ wg danych OWKZ

	pw. Św. Jana Chrzciciela w Smogorzowie	parafialnego pw. Św. Jana Chrzciciela w Smogorzowie	
5.	Parafia Rzymskokatolicka Najświętszego Serca Pana Jezusa w Chudobie	Wędrynia , kościół filialny wymiana gontów i konserwacja ścian wieży kościoła	6 000,00
6.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Trójcy w Bogacicy	Bogacica , kościół parafialny, wymiana pokrycia dachowego i remont elewacji	10 000,00
7.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jacka w Wierzbicy Górnej	Wierzbica Górna , kościół parafialny, wymiana okien 6szt.	7 500,00
8.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jacka w Wierzbicy Górnej	Wierzbica Dolna , kościół filialny, wymiana okien i konserwacja ścian	6 300,00
9.	Wspólnota Mieszkańcowa Rynek 38-39 Nysa	Nysa , Rynek 38-39 remont elewacji	20 000,00
10.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP i św. Marcina w Strzelcach, 46-146 Domaszowice Strzelce 41	Strzelce , konserwacja dwóch rzeźb – herm: św. Małgorzata i św. Jadwiga Śl. z kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP i św. Marcina	1 600,00
11.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP i św. Marcina w Strzelcach, 46-146 Domaszowice, Strzelce 41	Gręboszów , konserwacja rzeźby – św. Katarzyna z kościoła filialnego pw. św. Katarzyny	3 300,00
12.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Niemodlinie	Niemodlin – badania polichromii na ścianach i sklepieniu kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP w Niemodlinie	5 250,00
13.	Parafia Rzymskokatolicka. pw. św. Jacka w Wierzbicy Górnej 46-255 Wierzbica Górna 31/1	Wierzbica Dolna , konserwacja fragmentu d. stropu ze sceną Sądu Ostatecznego z kościoła filialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Św.	20.000,00
14.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Zimnicach Wielkich, 46-061 Zimnice Wielkie, ul. Opolska 37	Zimnice Wielkie , konserwacja ołtarza pw. Matki Boskiej z obrazem – Mała Święta Rodzina, z kościoła parafialnego pw. Św. Jana Chrzciciela	20.000,00
15.	Gmina Dąbrowa 49-120 Dąbrowa ul. Ks. prof. J. Sztonyka 56	Dąbrowa , konserwacja rzeźby – Św. Jan Nepomucen, usytuowanej na działce nr 381	15.000,00
16.	Dorota Erm, Ścibórz 41 48-370 Paczków	Ścibórz , pałac- wykonanie orynowania i instalacji odgromowej	25 000,00
17.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja w Głogówku 48-250 Głogówek ul. Kościelna 2	Głogówek , konserwacja malowideł ściennych i elementów wyposażenia, z kościoła parafialnego pw. Św. Bartłomieja	15.527,00
18.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Bożego Ciała w Oleśnie ul. Kościelna 1 48-300 Olesno	Grodzisko , konserwacja Grupy Ukrzyżowania z kościoła filialnego pw. św. Rocha w Grodzisku, gm. Olesno	20.000,00
19.	Wspólnota Mieszkańcowa nr 80 Ul. Rynek 24/25, 26 48-300 Nysa	Nysa , konserwacja rzeźby – św. Piotr, umieszczonej w niszy budynku przy ul. Św. Piotra/Rynek 26 w Nysie, gm. Nysa	15.000,00
20.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jadwigi Śl. i św. Jacka w Biskupicach Biskupice 93 46-324 Kościeliska	Biskupice , konserwacja obrazu – MB Częstochowska z kościoła parafialnego p.w. św. Jacka w Biskupicach, gm. Radłów	4.100,00
21.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jadwigi Śl. i św. Jacka w Biskupicach Biskupice 93 46-324 Kościeliska	Biskupice , konserwacja dwóch zabytków: krzyża ołtarzowego – relikwiarza i obrazu – Chrystus z kościoła filialnego p.w. św. Jadwigi Śl. w Biskupicach, gm. Radłów	1.900,00
22.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Szczepana w Brynicy	Brynica , konserwacja ołtarza bocznego pw. Świętej Rodziny, z kościoła parafialnego pw. Św. Szczepana (refundacja)	20.000,00

	Brynica, ul. Powstańców Śląskich 50, 46-024 Łubniany		
23	Głubczyce Wspólnota Mieszkaniowa ul. JPil 9 Głubczyce	Głubczyce -dom, ul. JPil 9 – remont dachu - REFUNDACJA	20 000,00
24	Opole Wspólnota Mieszkaniowa Ul. 1Maja 7	Opole – kamienica ul. 1 Maja 7- remont i konserwacja klatki schodowej – REFUNDACJA	17 000,00
25	Parafia Katedralna pw. Podwyższenia Krzyża Św. ul. Katedralna 2 45-007 Opole	Opole – konserwacja płaskorzeźby Ogrójec z wnęki elewacji pld. kościoła katedralnego	20.000,00
26	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Piotra i Pawła w Równem 48-100 Równe 38	Równe , konserwacja (I etap) ołtarza głównego, z kościoła parafialnego pw. Św. Piotra i Pawła –REFUNDACJA	10.000,00
		razem	320 077,00

Dziedzictwo kulturowe – priorytet 1 – Ochrona zabytków (województwo opolskie)

2011: z województwa opolskiego wpłynęło 57 wniosków, z czego 8 otrzymało dotację na łączną kwotę 1 514 453,70 zł

2012: z województwa opolskiego wpłynęły 72 wnioski, z czego 25 otrzymało dotację na łączną kwotę 4 812 809,87 zł

Dziedzictwo kulturowe – priorytet 2 – Wspieranie działań muzealnych (województwo opolskie)

Tab. 34, 35.⁵

2011

	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa zadania	Dotacja
1	Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu	Modernizacja wystawy stałej w Muzeum Czynu Powstańczego w Górze św. Anny	55 000 zł

2012

	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa zadania	Dotacja
1	Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu	Konserwacja unikatowej części zasobu archiwalnego CMJW w Łambinowicach-Opolu	37 500 zł
2	Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki w Opolu	Konserwacja cymeliów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu	39 000 zł
3	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Głogówku	Wystawa „Śląski Tiepolo”. Szlak malarstwa barokowego im. F.A. Sebastiniego na Śląsku	25 000 zł

VIII. Charakterystyka działań dotyczących zabytków, których właścicielem jest Województwo Opolskie, podjętych w latach 2011-2012, w odniesieniu do założeń Programu.

Zestawienie remontów, prac konserwatorskich oraz prac projektowych i dokumentacyjnych przy nieruchomościach wpisanych do rejestru zabytków, należących do wojewódzkich samorządowych

⁵ wg danej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

jednostek organizacyjnych, stanowiących własność województwa opolskiego lub oddanych przez Województwo Opolskiego w użytkowanie wieczyste.

Tab. 36

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Rodzaj prac	Koszt całkowity	Źródła finansowania	Rok
1.	Prudnik	Zespół Szkół im. J. Korczaka w Prudniku	Sporządzenie dokumentacji do prac konserwatorskich	30 000 zł	budżet jednostki	2011
2.	Kędzierzyn-Koźle	Zespół Szkół w Kędzierzynie-Koźlu	Prace dekarские	2 500 zł	budżet jednostki	2011
3.	Prudnik	Zespół szkół im. J. Korczaka w Prudniku	Remont okien	30 750 zł	budżet jednostki	2011
4.	Opole	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu, ul. Kościuszki 14	remont	9 978,92 zł	środki budżetowe	2012
5.	Branice	Samodzielny Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych im. Ks. Biskupa J. Nathana w Branicach	Zagospodarowanie pawilonu K w Szpitalu w Branicach	7 434 311,93 zł	RPO WO 2007-2013	2011-2013
6.	Korfantów	Opolskie Centrum Rehabilitacji w Korfantowie	Rozbudowa, przebudowa Opolskiego Centrum Rehabilitacji w Korfantowie	4 162 254,71	RPO WO 2007-2013	2011-2013
7.	Opole	Muzeum Śląska Opolskiego	Modernizacja budynku przy ul. Gminnej w Opolu		MKiDN, środki własne	2011

IX. Działalność samorządów i instytucji w dziedzinie ochrony zabytków w latach 2011-2012.

Środki samorządów powiatowych

W latach 2011-2012 powiaty województwa opolskiego przeznaczyły na dotacje do remontów i prac konserwatorskich przy zabytkach łącznie kwotę ok. **534 473 zł.**

Najwięcej przeznaczył Powiat Opolski 150 000 zł oraz Powiat Nyski 103 000 zł, następnie Powiat Głubczycki 86 000 zł oraz Powiat Strzelecki 61 000 zł i Krapkowicki 60 000 zł

Trzy Powiaty (prudnicki, k-kozielski, oleski) nie przeznaczyły żadnej kwoty na dotacje dla zabytków znajdujących się na ich terenie.

Wykaz dotacji przyznanych na zadania w zakresie ochrony zabytków ze środków starostw powiatowych w latach 2011-2012

Tab. 37.

Powiat Namysłowski	23 273
Powiat Krapkowicki	60 000
Powiat Prudnicki	0
Powiat Opolski	150 000
Powiat Nyski	103 000
Powiat Strzelecki	61 000
Powiat K-Koźle	0
Powiat Oleski	0
Powiat Brzeski	brak danych
Powiat Kluczborski	51 200
Powiat Głubczycki	86 000
Razem	534 473 zł

Środki samorządów gminnych

W latach 2011-2012 samorzady gminne województwa opolskiego przeznaczyły na dotacje do remontów i prac konserwatorskich przy zabytkach łącznie kwotę **5 922 729 zł**.

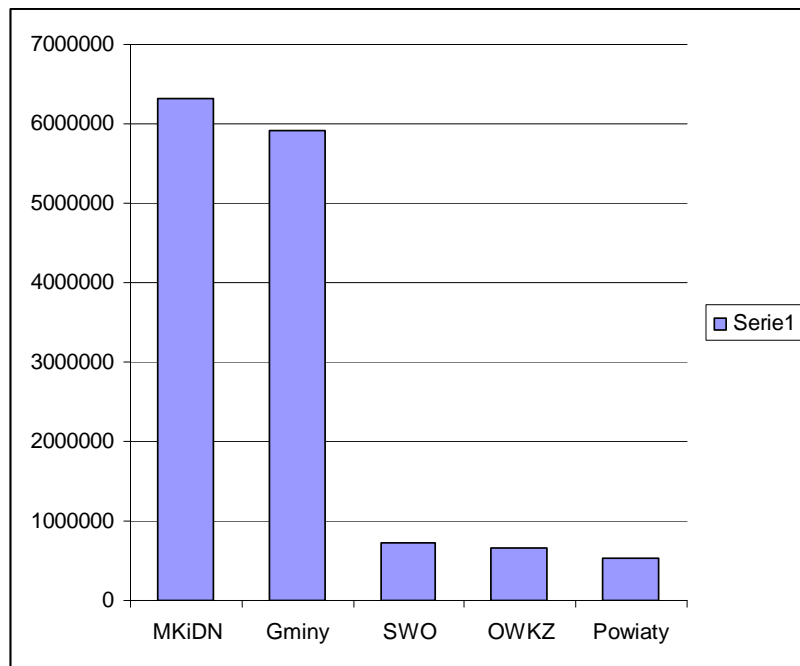
Wykaz dotacji przyznanych na zadania w zakresie ochrony zabytków ze środków samorządów gminnych w latach 2011-2012

Tab. 38.

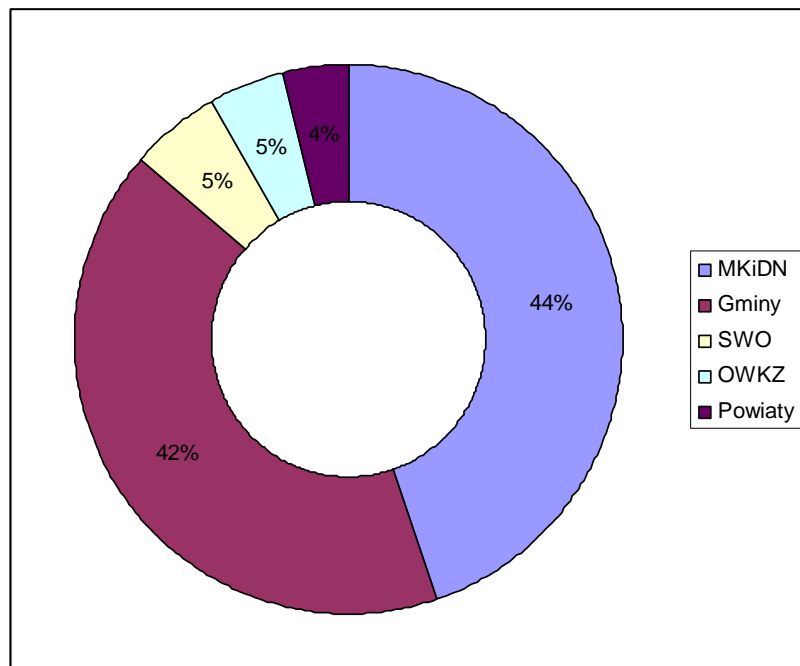
Olszanka	0	Dobrzeń Wielki	621728
Olesno	350000	Grodków	20000
Walce	10000	Biała	0
Krapkowice	0	Opole	645740
Branice	10 000	Ujazd	0
K-Koźle	154287	Wilków	0
Izbicko	0	Skarbimierz	1069886
Pokój	0	Niemodlin	0
Radłów	0	Reńska Wieś	0
Kamiennik	0	Chrzastowice	0
Jemielnica	50000	Bierawa	42000
Głubczyce	39955	Łambinowice	0
Brzeg	0	Kietrz	0
Lewin Brzeski	0	Głogówek	606021
Komprachcice	0	Strzeleczyki	113483
Prudnik	0	Zębowice	0
Praszka	0	Popielów	90000
Dobrodzień	0	Byczyna	54000
Gogolin	0	Turawa	90000
Strzelce			
Opolskie	90000	Pakośćwice	0
Zawadzkie	20000	Lasowice Wlk.	0
Otmuchów	0	Rudniki	0
Leśnica	120000	Domaszowice	0
Lubrza	0	Cisek	40000
Ozimek	30000	Baborów	0
Polska			
Cerekiew	0	Gorzów Śląski	0
Korfantów	0	Skoroszyce	0
Wołczyn	40000	Łubniany	50000
Nysa	1166632	Prószków	30000
Zdzieszowice	0	Dąbrowa	0

Tarnów Opolski	0	Tułowice	0
Kluczbork	0	Głuchołazy	Brak danych
Świerczów	0	Kolonowskie	Brak danych
Namysłów	283997	Murów	Brak danych
Paczków	70000	Pawłowiczki	Brak danych
Lubsza	15000	Razem	5922729

Struktura przyznanych dotacji w latach 2011-2012 ze środków krajowych

Zestawienie procentowe przyznanych dotacji 2011-2012 ze środków krajowych

wg danych ankietowych oraz informacji MKiDN oraz OWKZ.

Według danych nadesłanych przez 67 Urzędów Gminnych, wszystkie gminy posiadają Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uwzględniających problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego.

16 gmin deklaruje stuprocentowe pokrycie powierzchni Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego: Kędzierzyn-Koźle, Kamiennik, Jemielnica, Brzeg, Leśnica, Korfantów, Świerczów, Skarbimierz, Namysłów, Grodków, Ujazd, Bierawa, Popielów, Pakosławice, Łubniany, Tułowice.

W pozostałych gminach pokrycie powierzchni MPZP kształtuje się na poziomie od kilku do 98%. Jedna Gmina nie wykazała Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

Wykonanie Gminnych Ewidencji Zabytków deklarują 65 gmin. Do końca 2012 r. pozytywnie zaopiniowany i zatwierdzony przez WUOZ w Opolu Gminny Program Opieki nad Zabytkami posiadały 46 gmin.

W latach 2011-2012 samorzady gminne województwa opolskiego były wnioskodawcami zaledwie kilku wpisów do rejestru zabytków. Tylko cztery z nich dokonały takich wpisów na swój wniosek:

- Popielów (budynek stajni i wozowni z zespole młyna przy ul. Młyńskiej w Karłowicach)
- Opole (kamienica przy ul. Damrota 1 w Opolu; kapliczka przydrożna na ul. Sołtysów 8 w Opolu)
- Gogolin (zabytkowe piece wapiennicze)
- Gmina Prudnik

Według nadesłanych ankiet największą ilość obiektów wpisanych do rejestru zabytków i będących we władaniu samorządów gminnych znajduje się na terenie Gminy Paczków, Brzeg, Lewin Brzeski oraz Kędzierzyn-Koźle.

W województwie opolskim, zgodnie z informacjami uzyskanymi od Powiatów, zostało ustanowionych przez Starostów łącznie ok. 21 społecznych opiekunów zabytków, najwięcej w powiecie kluczborskim – 13, po 2 w powiecie namysłowskim i oleskim, 1 – w powiecie krapkowickim, nyskim, strzeleckim, kędzierzyńsko-kozielskim. Społecznych opiekunów zabytków brakuje w powiatach: prudnickim, opolskim, brzeskim i głubczyckim. W latach 2011-2012 ustanowiono 4 nowych opiekunów.

Przy wsparciu finansowym lokalnych samorządów powstało kilka nowych szlaków nawiązujących do dziedzictwa kulturowego m.in. integracyjna ścieżka historyczna, Transgraniczna edukacja historyczna – szlakiem Twierdzy Koźle (Gmina Kędzierzyn-Koźle), Szlak edukacyjno-turystyczny – Szlak czarownic po polsko-czeskim pograniczu. (Gmina Otmuchów).

W zdecydowanej większości gmin nie istnieje odrębne stanowisko pracy ds. ochrony zabytków. Wyjątkiem są Gmina Opole oraz Nysa.

Odnowiony dach Kościoła w Strzelnikach po gradobiciu.

Barokowa nawa Kościoła pw. św. Bartłomieja po przeprowadzeniu prac restauratorskich

Neogotycki Klasztor Franciszkanów w Nysie po remoncie pokrycia dachowego ze środków MKiDN oraz SWO.

Katedra Nyska wraz z dzwonnica – od 2011 r. Pomnik Historii – po przeprowadzeniu prac konserwatorskich elewacji średniowiecznej dzwonnicy ze środków MKiDN oraz SWO.

X. Podsumowanie sprawozdania

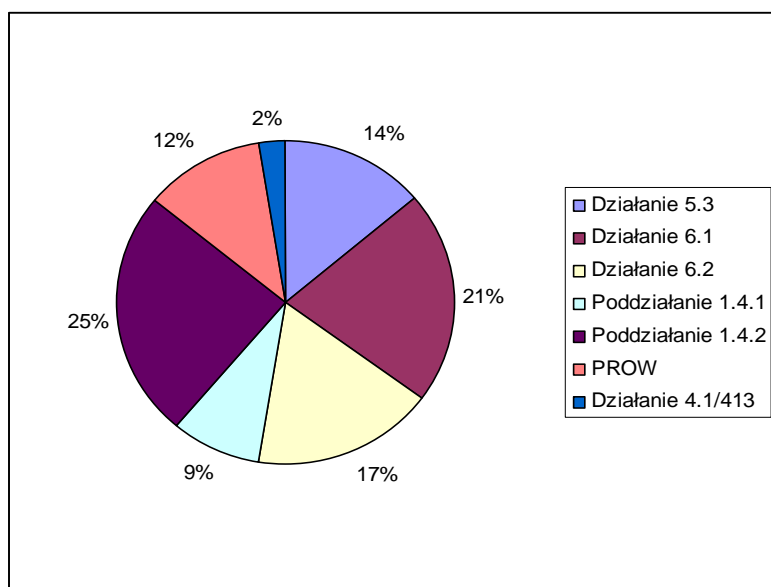
Finansowanie opieki nad zabytkami województwa opolskiego w latach 2011-2012 opierało się głównie na Funduszach Europejskich oraz Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Działania zmierzające do poprawy stanu zachowania dziedzictwa kulturowego wspierane był również przez Samorząd Województwa Opolskiego i Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Dofinansowanie ochrony zabytków oparte na Funduszach Europejskich realizowane było w ramach następujących mechanizmów:

- **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 (EFRR)**
 - Działanie 5.3 Rozwój kultury oraz ochrona dziedzictwa Kulturowego
53 611 660 zł
 - Działanie 6.1. Rewitalizacja obszarów miejskich
82 030 777 zł
 - Działanie 6.2 Zagospodarowanie terenów zdegradowanych
67 840 365 zł
 - Poddziałanie 1.4.1. Wspieranie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych Świadczone przy przedsiębiorstwa
33 734 149 zł (projekty dotyczące dziedzictwa kulturowego)
 - Poddziałanie 1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny
96 488 375 zł
- **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (EFRROW)**

W ramach Działania 313, 322, 323 „Odnowa i rozwój wsi” łącznie udzielono **182** dotacji, na łączną kwotę dofinansowania z EFRROW **45 150 157,38 zł.**, z czego **40** projektów dotyczyło ściśle ochrony zabytków, prac konserwatorskich przy zabytkowych kościołach (remonty dachów, elewacji, zagospodarowanie terenów wokół obiektów zabytkowych), na kwotę **8 628 258 zł** Pozostałe zadania dotyczyły poprawy krajobrazu kulturowego wsi opolskiej, poprzez zagospodarowanie centrów wsi, parków stawów, remonty i budowy wiejskich świetlic, domów kultury, infrastruktury wiejskiej, społecznej i sportowej.

Działanie 4.1/413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju – odnowa i rozwój wsi- duże i małe projekty
9 484 563 zł

wg danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego

Szczególny nacisk położony został na działania zmierzające do poprawy stanu zachowania krajobrazu i odnowę wsi, a także rewaloryzacji miast. Znaczne nakłady finansowe Funduszy Europejskich przekazane zostały na tereny wiejskie, gdzie obok rozwoju infrastruktury, bazy sportowej i rekreacyjnej zostało zrealizowanych również wiele zadań w zakresie ochrony zabytkowych kościołów wiejskich oraz zabytków małej architektury.

Kompleksowej rewitalizacji poddano zabytkowe obszary miejskie w takich miastach jak Głuchołazy, Gogolin, Grodków, Nysa, Otmuchów, Prudnik, Lewin Brzeski, Głubczyce, Namysłów, Głogówek, Paczków.

Stosunkowo niewielkie nakłady na zadania w zakresie ochrony zabytków poniesione zostały w latach 2011-2012 przez Samorząd Województwa Opolskiego oraz Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wynikało to głównie ze znacznych ograniczeń budżetowych tych jednostek. Niemniej udało się dzięki tym dotacjom przeprowadzić znaczącą ilość ważnych dla dziedzictwa kulturowego regionu prac konserwatorskich i restauratorskich przy najcenniejszych zabytkach, m.in. badania archeologiczne kościoła św. Jakuba Apostoła w Małujowicach; prace konserwatorsko-zabezpieczające drewnianych kościołów; badania polichromii na ścianach i sklepieniu kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP w Niemodlinie; konserwacja malowideł ściennych i elementów wyposażenia kościoła pw. św. Bartłomieja w Głogówku; renowacja średniowiecznej dzwonnicy przy kościele pw. św. Agnieszki i Jakuba w Nysie.

W latach 2011-2012 status Pomnika Historii Prezydenta RP otrzymały dwa zabytkowe staromiejskie układy przestrzenne:

- Zespół kościoła farnego pw. św. Jakuba Starszego Apostoła i św. Agnieszki Dziewicy i Męczennicy” – procedura zakończona w lutym 2011 r.
- Staromiejski Zespół Paczkowa w ramach murów miejskich wraz z dawnym cmentarzem – procedura zakończona w listopadzie 2012 r.

Do rejestru zabytków nieruchomości Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wpisano 56 nowych pozycji, decyzją ministerialną wykreślono 5 pozycji.

Wydano 50 decyzji o wpisaniu do rejestru zabytków ruchomych zespołów obejmujących łącznie 246 zabytków.

Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków wydał decyzję o wpisie stanowisk archeologicznych do rejestru zabytków województwa opolskiego 47 pozycji.

Powstało pięć nowych placówek o charakterze muzealnym.

W województwie opolskim, zgodnie z informacjami uzyskanymi od Powiatów, funkcjonuje obecnie ok. 21 społecznych opiekunów zabytków, najwięcej w powiecie kluczborskim – 13, po 2 w powiecie namysłowskim i oleskim, 1 – w powiecie krapkowickim, nyskim, strzeleckim, kędzierzyńsko-kozielskim. Społecznych opiekunów zabytków brakuje w powiatach: prudnickim, opolskim, brzeskim i głubczyckim. W latach 2011-2012 ustanowiono 4 nowych opiekunów.

W latach 2011-2012 podejmowano nieliczne działania, głównie przy wsparciu samorządów, środków unijnych oraz środków ministerialnych, polegające na przeprowadzeniu niezbędnych prac ratunkowych i zabezpieczających zabytkowe obiekty pałacowo-parkowe. Postępująca degradacja założeń pałacowo-parkowych stanowi ciągle nierozwiązany problem dla lokalnych samorządów na których terenie znajdują się, stanowiące istotny element historii i tożsamości regionu zabytki.

Znaczącym wydarzeniem była inauguracja w województwie opolskim Południowo-Zachodniego Szlaku Cysterskiego, przyczyniając się do szerokiej promocji regionu.

Przy wsparciu finansowym lokalnych samorządów powstało także kilka nowych regionalnych szlaków nawiązujących do dziedzictwa kulturowego m.in. integracyjna ścieżka historyczna, Transgraniczna edukacja historyczna – szlakiem Twierdzy Koźle (Gmina Kędzierzyn-Koźle), Szlak edukacyjno-turystyczny – Szlak czarownic po polsko-czeskim pograniczu (Gmina Otmuchów).

Podobnie jak w poprzednim okresie monitorowania programu nie podjęto konkretnych działań na rzecz powstania parków kulturowych.

Jednostki samorządowe i instytucje kultury aktywnie uczestniczyły w promocji regionalnego dziedzictwa kulturowego, poprzez imprezy o znaczeniu międzynarodowym, takie jak Europejskie Dni Dziedzictwa, Noc Muzeów, Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków.

Samorząd Województwa Opolskiego kontynuował działania zmierzające do podnoszenia znaczenia dziedzictwa kulturowego jako czynnika stymulującego rozwój gospodarczy. W latach 2011-2012 miały miejsce kolejne edycje konkursu „Piękna wieś opolska” oraz „Najlepsza przestrzeń publiczna województwa opolskiego”.

Kolejny II okres monitorowania Programu przypada na lata 2013-2014.

Materiał opracował:

Bartłomiej Wiszniewski – Departament Kultury, Sportu i Turystyki